טלתרום למימון הטבע

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

יו"ר רשות־השידור, מיכה ינון, שהתרשם מהצלחתו של „טלתרום למען הזקן" הציע אתמול למנהל הטלוויזיה, חיים יבין, טלתרום חדש: טלטבע – טלתרום למען המולדת, שיוקדש לשמורות הטבע בישראל – החי־בר, הגנים הלאומיים, החברה להגנת הטבע, בתי־ספר שדה וארגונים דומים העוסקים בטבע, נוף ואיכות הסביבה.

כמאספי התרומות מציע ינון את תנועות הנוער, תלמידי מערכת החינוך וגורמי תיירות הפנים במדינה. התרומות יוקדשו לפרוייקטים של רשות שמורות הטבע, המתעכבים בגלל חוסר תקציב ופרוייקטים אחרים העוסקים בשימור הטבע, הנוף ואיכות הסביבה. כמו בכפר תנ"ל בליפתא שבכניסה לירושלים, שיקום השמורה בנחל עמוד שבגליל, והמשך השמורה במצפה רמון שבנגב.

עוד מציע ינון, כי הטלוויזיה תשתמש בחומר שצולם כבר על ידי הטלוויזיה ל„נקודת חן", וכן להעביר את חידון „ידיעת־הארץ" של צה"ל לאותו ערב.

קריאה „למחצית השפויה" בארה"ב למעורבות בישראל

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

המרכז הבינלאומי לשלום ופורום חברי הכנסת העניקו אתמול תעודת חבר כבוד לפיליפ קלוצניק, מי שהיה נשיא הקונגרס היהודי העולמי ושר בממשלת ארה"ב.

בטקס, שהתקיים בכנסת, קראה הח"כ אורה נמיר לקלוצניק, להפעיל את השפעתו בקרב יהדות ארה"ב שתשמיע את קולה. „לא ייתכן שרק המחצית השפויה ושוחרת השלום של מנהיגי יהדות ארה"ב תגיד שאין לה הזכות להתערב בענייניה הפנימיים של ישראל, בשעה שתומכי הליכוד עושים זאת ללא הרף" — אמרה נמיר.

ח"כ אליעזר גרנות אמר, כי השנה האחרונה לא תירשם, למרבה הצער, כשנת התקדמות לעבר השלום. „לא ממשלת ישראל ולא העם הפלשתיני עשו כל שביכולתם לקדם את סיכויי השלום, ועל כן מוטל עלינו לעשות כמיטב יכולתנו כדי שהמלחמה לא תהיה האלטרנטיבה היחידה הקיימת" — אמר גרנות.

קלוצניק, שבימיה הראשונים של מלחמת לבנון חתם יחד עם נחום גולדמן ופייר מנדס פרנס על קריאה לממשלת ישראל לפתוח במו"מ עם הפלשתינאים, אמר, כי לא יחדל מלנסות ולהשפיע על דעת הקהל בארה"ב למען השלום.

משלחת המרכז החקלאי יצאה לישיבה של „השוק

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

משלחת המרכז החקלאי יצאה אתמול להשתתף בוועדה החקלאית־כלכלית של הקהיליה האירופית, על פי הזמנת ארגון הגג של ארצות הקהיליה.

לראשונה הוזמנה משלחת ישראלית להשתתף בדיונים של הוועדה החקלאית־כלכלית, למרות שאיננה חברה בקהיליה האירופית.

חברי המשלחת הם מיכה אפרתי, יו"ר האגף המשקי במרכז החקלאי, ורפאל אגמון, מנהל המחלקה למחקר וקשרים בינלאומיים של המרכז החקלאי.

על סדר יומה של הוועדה: מצב המשקים החקלאיים באזורים הרריים, בעיות המשקים המשפחתיים בארצות ים תיכון והתפתחויות במדיניות החקלאית של השוק האירופי המשותף ובארצות החברות בקהיליה.

נוסף לנסיונם בתחום המשק המשפחתי כדר תציג המשלחת הישראלית את בעיות היצוא החקלאי בהקשר ליחסי הסחר בין השוק המשותף ובין ישראל.

תוקם רשות משותפת לסיוע לישובים במצוקה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הממשלה נענתה לתביעתה המחושבת של המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית להקמת רשות משותפת ממשלה־סוכנות, לסיוע ליישובים במצוקה.

שר־החקלאות אריה נחמקין אמר בעצרת הסוכנות אתמול, כי לאור מצוקתם המיוחדת של ישובי ההר, בעיקר בגליל, הם לא יוכלו להתקיים על חקלאות בלבד, ויש למצוא להם מקורות מחייה נוספים. במספר יישובים קיימת, לדבריו, בעייה של ניהול כושל — „היה למנהלים הכשרון להיכשל, אך לא, כולם היו מוכשרים לנהל, ולכן היה הכרח במספר מקומות, להחליף מנהלים־נבחרים במנהלים־ממונים", סיכם נחמקין.

ראשי המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית, מתתיהו דרובלס וניסים זוילי, הדגישו כי במסגרת תוכנית שיקום יישובי המצוקה, יאלצו חלקם לשנות את המבנה שלהם ולהיפך ליישובים קהילתיים, וכך יהיה ניתן לשנות את מיבנה התעסוקה בהם.

ראשי המחלקה להתיישבות קבלו על כך, שהשתתפותה של ממשלת ישראל בסיוע לחיזוק ההתיישבות, צומצמה לאחרונה. הם בספק בדבר נכונותה של הממשלה לקבל לידיה, תוך 4־5 שנים, את 122 היישובים שהסוכנות היהודית עומדת לסיים את הטיפול בהם.

לטענתו של דני וואלה מקיבוץ יוטבתה, כי יישובי הערבה מוזנחים בשנים האחרונות, השיב ניסים זוילי כי רבע מתקציב הפיתוח של המחלקה להתיישבות מושקע ביישובי הערבה.

מח' הסברה מפ"ם • צוותא לתרבות מתקדמת
מח' רעיונית של תקבה"א
ביום ראשון 29.6 בשעה 10.00 במועדון תקב"א (מרתף 2)
יתקיים מפגש עיוני על הנושא:
דת ומדינה
המשתתפים: ח"כ אלעזר גרנות
ח"כ שולמית אלוני
ח"כ חייקה גרוסמן
הרב שמחה מירון
מנחה: אסתר עופר
פעילים במפ"ם, בצוותא, בקיבוץ הארצי ומעוניינים, מוזמנים

החלטה מהפכנית בסוכנות היהודית

תופסק הזרמת הכספים למוסדות דתיים לא־ציוניים בעליית הנוער

ההחלטה התקבלה פה אחד בוועדת עליית הנוער וטעונה אישורה של מליאת עצרת הסוכנות

מאת אתי רונאל כתבת „על המשמר"

לראשונה בתולדות הסוכנות היהודית מתגבשת החלטה להפסיק את הזרמת הכספים למוסדות דתיים לא־ציוניים, בהם מתחנכים 1500 חניכים של עליית הנוער.

בוועדת עליית הנוער בעצרת הסוכנות היהודית התקבלה אתמול ההחלטה המהפכנית פה־אחד ובהשתאות רמות. חברי העצרת מהגולה תבעו להפסיק לאלתר את הזרמת הכספים למוסדות חינוך לא־ציוניים. „לא יתכן", טענו הנציגים מהגולה, „כי כספי המגביות יועברו למוסדות שלא חוגגים את יום העצמאות, לא מניפים את דגל ישראל ושוללים את הגיוס לצה"ל".

מדובר כ־3 מיליון דולר בשנה.

ראש עליית הנוער, אורי גורדון, שיבח את ההחלטה תוך הבעת תקווה כי מליאת עצרת הסוכנות היהודית תקבל החלטה מחייבת ברוח זו.

להחלטה, טוען גורדון, יש השלכות מרחיקות לכת על מדיניות הסוכנות היהודית כולה, המחוייבת לבדוק מחדש את דרכה ולחזק את הכוחות הציוניים הפועלים בחברה הישראלית.

„פגיעה באחדות ישראל"

נציג המפד"ל בהנהלה הציונית, אליעזר שפר, הגיב אתמול על ההחלטה באמרו, כי „זוהי החלטה פסולה מעיקרה המערערת ופוגעת באחדות ישראל".

לדבריו, יהיה זה בלתי ציבורי לקבוע מיהו ציוני, בשעה שרוב העולים לישראל באים מקרב הציבור הדתי על כל גווניו.

שפר ציין, כי רבים מחברי הוועדה מחו"ל שקיבלו החלטה זו, אינם חוגגים בעצמם את יום העצמאות ואינם מניפים את דגל ישראל כאירועים הפומביים שם מקיימים, ולכן יתנגד בכל תוקף להחלטה המפלה ומקפחת כשתובא לאישור מליאת העצרת.

ח"כ איתן — „פרסונה נון גרטה" במעונות הסטודנטים בת"א

מאת ירון אליוקף, כתב „על המשמר"

ביקור מתוכנן של רפ"ל ח"כ רפאל איתן במעונות הסטודנטים של אוניברסיטת תל־אביב בוטל אמש, שעות ספורות לפני המועד המתוכנן.

ח"כ איתן הוזמן למעונות ע"י חברי תא התחיה. סטודנטים אלה טענו, כי מזה מספר חודשים קיים במעונות מתח בין סטודנטים יהודים ובין סטודנטים ערבים, ויהודים המזוהים עם השמאל על רקע מה שקראו „התנכלות על רקע לאומי מצד סטודנטים ערבים".

אנשי התחיה קבלו גם על כך שהאחראי על המעונות באגודת הסטודנטים, אאוני נדף, הוא סטודנט ערבי דבר המגדיל, לדעתם, את המתח.

גדף, הממלא את תפקיד האחראי על המעונות והמלגות באגודת הסטודנטים, נבחר לתפקיד אחרי נצחון השמאל בבחירות לאגודה.

ח"כ איתן, אמור היה לסייר במעונות ולהשתתף בכנס במגמה [illegible] סטודנטים מחברי „קבוצת קמפוס", המזוהה עם השמאל התכוננו להפגין ולמחות נגד ביקור זה.

בכל הנראה בוטל הביקור עקב פנייתו של דיקן הסטודנטים, פרופ' אורי אבירם, לח"כ איתן. בכל הנראה אמר פרופ' אבירם לאיתן כי אין מניעה שיוזמן לביקור רשמי ע"י האוניברסיטה ויזכה לליווי והסברים מצד מנהלי המעונות של האוניברסיטה, ובעקבות זאת בטל איתן את ביקורו.

המו"מ על השכר בשירות הציבורי - ב„קבוצות עבודה"

מאת כתבנו לענייני עבודה

המו"מ בין נציגי ההסתדרות לנציגי האוצר על הסכם שכר חדש בשירות הציבורי נפתח אתמול אחרי הצהריים בבניין הוועד הפועל בתל־אביב בהצגת עמדות הצדדים.

בסיום הפגישה אתמול הוחלט, כי הדיונים יימשכו בקבוצות עבודה מצומצמות בשבוע הבא. המו"מ המקביל בסקטור הפרטי אמור להיפתח רשמית היום.

מטעם ההסתדרות השתתפו בפגישה יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, סגניו אפרים זילוני ומאיר גת והמזכירים הארציים בשירות הציבורי. בראש נציגות האוצר עמד הממונה על השכר, הלל דוראי, ואנשי השלוחות השונות של הממשלה והאוצר.

העלאת שכר מתונה

ההסתדרות הציגה את תביעותיה העיקריות: העלאה מתונה של השכר בשנת 1986/7 במונחים ריאליים לעומת 1985/6, תיקון רמת השכר התחילי, פתיחת מסלולי קידום בסולמות הדירוג בשירות הציבורי, כמתחייב מתוספת שתי דרגות בסולמות השכר בהסכם השכר הקודם, שיפור מצבם של הגימלאים הכלולים בהסדרי הפנסיה התקציבית בשירות הציבורי וקיצור מספר שעות העבודה השבועיות מבלי לפגוע ברמת התפוקה.

הברפלד ומזכירי ההסתדרות המקצועיות הצביעו על הצורך לתקן עיוותי מיסוי וטענו, כי האוצר פוגע בעובדים בתחומים שונים ב„שיטת הסלאמי".

הנציג הבכיר של האוצר, הלל דוראי, אמר, כי יש לשמור על השכר הריאלי של העובדים ברמתו הנוכחית ולא להעניק תוספות שכר מעבר לקבוע ולהתחום בהסכם תוספת היוקר הקיים.

את דרישת ההסתדרות לפתיחת מסלולי קידום בדירוגים השונים מפרש דוראי כתביעה להדירוג ולדעתו, פתרון מסוג זה אינו רצוי לשני הצדדים.

בעל מכולת נפצע בפיצוץ בחנותו

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

אלי פרנגר, בעל חנות מכולת בן 62 מחולון נכווה בכל חלקי גופו בפיצוץ שאירע אור לאתמול בחנותו שברחוב תכלת.

החנות נשרפה כליל ושלושה כלי רכב שחנו בסמוך נפגעו מן האש ומשברי הזכוכית.

המשטרה חוששת שמדובר באירוע פלילי, כנראה על רקע חיסול חשבונות. הימצאותו של בעל החנות במקום בעת הפיצוץ מעלה גם חשד להצתה מכוונת, כדי להוציא כספים מחברת הביטוח.

חזיר־בר גרם לתאונה עם פצועים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

4 אנשים נפצעו אתמול לפנות בוקר כאשר הרכב בו נסעו התנגש בחזיר בר.

המקרה אירע אתמול בשעה 2.30 לפנות בוקר כאשר מכונית „סובארו" נסעה מכיוון אביבים לקריית־שמונה. לפתע חצה את הכביש חזיר־בר גדול ופגע ברכב בעוצמה רבה, כתוצאה מכך נפצעו ארבעה מנוסעי הרכב, אחד מהם קשה והיתר קל.

הפסקת אש ב„אל־על": הצדדים ינסו ליישב הסיכסוך במו"מ

התקבלה הצעת שופט ביהמ"ש המחוזי שאת הסיכסוך יש לנסות ליישב במו"מ ● המפרק רומז שאולי לא יהיה צורך בפיטורים

מאת יוסף שמי כתב „על המשמר"

בית המשפט המחוזי בירושלים דחה לכמה ימים את החלטתו בענין פניית הנהלת „אל־על" לאשר פיטורים של 8 חברי נציגות העובדים בחברה. השופט הציע לצדדים להגיע להבנה מבלי להזדקק לפסיקת בית המשפט.

אמנם לפי הסכם השכר יש להנהלת החברה זכות לפטר עובדים הגורמים לשיבושים בעבודה, אך כיוון שמאחורי העובדים הללו עומדת ההסתדרות, הציע השופט הידברות, בטרם יובא העניין להכרעת בית־המשפט.

עורך הדין עמרם בלום, המפרק של אל־על, אשר פנה לבית המשפט לקבלת היתר הפיטורים אמר, כי הוא מודע לעובדה שמדובר במקרה ראשון מסוגו מאז חתימת ההסכם החדש, ואין אולי למצות את הדין בכל חומרתו.

עמדה זו, היא אולי סימן של נסיגה מהעמדה המוצהרת של הנהלת „אל־על", אך אין זה סוף פסוק, בימים הקרובים יתקיימו מגעים אשר יביאו אולי להבהרת נושא תוספת הפריון שנועדה לאסיפת הסברה של העובדים, ושהנהלת אל־על מסרבת לשלם לעובדים.

נקבע כי בתוך מספר ימים יודיעו ההסתדרות, הוועד ונציגי ההנהלה לשופט בימ"ש המחוזי על תוצאות המו"מ ליישוב הסיכסוך מחוץ לכתלי בית המשפט.

● מרתון ענק של להקות חובבים הנבחרות באמנויות הבמה הגדול והמגוון ביותר שנערך אי פעם בישראל, יתקיים הערב באמפיתיאטרון שבפארק הירקון.

מחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי
הנכם מוזמנים להשתתף
בכנס
לרכזי משק, גזברים, רכזי בניה, רכזי ועדות תכנון וחברי ההנהלה הרחבה
הכנס יתקיים ביום חמישי 26 לחודש זה באולם צוותא (אבן גבירול 30 ת"א) בשעה 9.00 בבוקר עד שעה 13.00
פרטים בהזמנות שנשלחו
מחלקת הבניה

ארפז — רמות מנשה
רמות מנשה
שיפוץ ותיקון מדי מים, קוצבים ואדרומטים לתעשיה, לחקלאות ולרשויות המוניציפליות
מודיע
החל מיום ה' 26.6.86 יוחלפו מספרי הטלפון שלנו והם יהיו:
04-893188
04-894091

לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"ח בסיון תשמ"ו, 25 ביוני 1986 / שנה מ"ג מס' 13071 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

שבועון אנגלי: סוריה מתכוננת לתקוף

מאת מאיר בליוף, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — תחת הכותרת „סוריה מתכוננת לכבוש את רמת־הגולן" — מפרסם היום השבועון לענייני הגנה, „ג'יינס", שסוריה מתכוננת מיתקפה מוגבלת.

לפי הידיעה, המבוססת על מקורות ערביים מתונים, מבקשת סוריה להשיג יתרון בכיבוש במבצע שיימשך כ־36 שעות, ואחר־כך להשיג שביתת נשק, תוך שהשטחים שנכבשו ישארו בידיה.

סוריה פנתה למדינות ערביות שונות בבקשת תמיכה. לפי הידיעה, המלך חוסיין דחה רעיון שישתתף במערכה. הוא לא דחה אפשרות שיתן תמיכה מדינית לשכנו אסד.

הבוקר צפויה תשובה שלילית של נסים להצעת גור למו"מ נפרד

אין פתרון למשבר אחיות בתיה"ח

לדעת מרדכי גור, אפשר לנהל מו"מ נפרד עם אחיות בתה"ח בלי לפרוץ את הסכמי־המסגרת ● ועדת העבודה והרווחה תובעת כינוס ממשלה מיוחד בנושא האחיות ● תחזור להתכנס הבוקר ● האשמות הדדיות בין ארגוני האחיות ● המצב בבתה"ח בלתי־נסבל ● הורדה הצעת אי־אמון של חד"ש בנושא

מאת יוסף שמי ומוטי בסוק כתבי „על המשמר"

שר האוצר, משה נסים, ישיב הבוקר בשלילה להצעת שר הבריאות, מרדכי גור, שהממשלה תיכנס למו"מ נפרד עם אחיות בתי־החולים, לשיפור תנאי עבודתן ושכרן ביחס לאחיות אחרות בשירות הציבורי.

אמש פתח שר־הבריאות במגעים עם ראש־הממשלה ועם שר־האוצר, במגמה לאפשר פתיחת מו"מ עם אחיות בתי־החולים. שר־האוצר הקשיב לדברי שר־הבריאות וביקש שהות לבדוק את הנושא עם עוזריו עד לפתיחת ישיבתה של ועדת העבודה והרווחה, הבוקר ב־9.00.

מרדכי גור אמר לראש־הממשלה ולשר־האוצר, כי אפשר לנהל מו"מ עם אחיות בתי־החולים ולתת עדיפות לעבודתן, במסגרת החלטת הממשלה מ־1978 להעניק עדיפות למקצוע הסיעוד. לדעת שר־הבריאות, מתן עדיפות לאחיות בתי־החולים, המוגדרות כעובדות במקצוע סיעודי, לא יהווה תקדים לפריצת מסגרת המו"מ המסגרתי על תנאי השכר במשק, בין ההסתדרות למעסיקים.

אחות תורנית

אמש קיימה ועדת העבודה והרווחה שלוש ישיבות מרתוניות בין כל הגורמים המעורבים בסכסוך אחיות בתי החולים. היתה זו הפעם הראשונה שגורם כלשהו הצליח להפגיש את כל המעורבים בדבר. בתום ישיבתה החליטה הוועדה לפנות לראש הממשלה ולתבוע, כי יכנס בדחיפות את הממשלה כדי להחליט לפתור במו"מ עם אחיות בתי החולים.

(המשך בעמוד 2)

בתי־החולים מתרוקנים — הזוקים לחולים שנשארו גוברים ● עמוד 4
שילנסקי „טייל" ב„מאה שערים" — מואשם בעקיפת המשטרה והטעיית חברי־כנסת ● עמוד 16
ישראל מוכרת נשק לסרי־לאנקה ● עמוד 2
חייל מנח־דימון נעדר מאז יום א' ● עמוד 16
מיטראן יבקש מגורבצ'וב שיחרור מסורבי־עלייה ● עמוד 14
סופר למסע דילוגים ● עמוד 7

צפויה התפטרות ראש השב"כ

כך נראה, לאחר שהוזעק אתמול בדחיפות להתייעצות בלשכת פרס, יחד עם עורך־דינו ● אם אכן יתפטר — אפשרי שחריש יסתפק במינוי בודק

מאת וליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ההתייעצות בלשכת ראש־הממשלה בפרשת ראש השב"כ נפסקה אמש באופן בלתי־צפוי בשעה 12.30, מבלי שהתקבל בה כנראה, סיכום.

השתתפותו של עורך־דינו רם כספי בהתייעצות והצטרפותו לאחר מכן של ראש השב"כ בלווית עורך־דין יעקב נאמן, העלו השערה, כי ראש השב"כ הביע נכונות, באמצעות עורך־דין כספי, להגיש את התפטרותו, אך הוא הציג תנאים מסוימים. כדי לברר תנאים אלה מכלי ראשון ואולי כדי לשכנע את אברהם שלום לוותר על כולם או קצתם, החליט ראש־הממשלה להזמינו להתייעצות.

אפשרות זו מתיישבת עם דברי היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, כצאתו מן ההתייעצות, כי יגבש את החלטתו בתוך כמה שעות וכי זו תלויה בהתפתחויות מסוימות.

ההנחה היא, שאם יגיש שלום את התפטרותו לאלתר, יהיה היועץ המשפטי לממשלה מוכן להסתפק בבדיקת נוהלי העבודה של השב"כ ויוותר על הליכי חקירת הפרשה של מתן עדויות שקר מטעם השב"כ בפני ועדות זורע ובלטמן.

תחילה יצאו מלשכת ראש־

(המשך בעמוד 2)

נטייה בדירקטוריון „דיסקונט" לממש התפטרות רקנטי

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

חברי דירקטוריון בנק דיסקונט קיימו אתמול התייעצויות עקרוניות על הדרך שבה יש לנקוט, בעקבות דרישתו החוזרת משמעות של נגיד בנק ישראל לפטר את רפאל רקנטי.

במהלך פגישות והתייעצויות שנערכו אתמול, התגבשה דעה בקרב חלק מחברי מועצת המנהלים, כי אין מנוס מלהענות לפנייתו של הנגיד בדבר פיטוריו של רקנטי. אולם לא ברור עדיין אם לאותם דירקטורים יהיה רוב במועצת המנהלים.

(המשך בעמוד 2)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הוועד הפועל —
לשכת דובר ההסתדרות

מועצת חברת העובדים
ומועצת ההסתדרות הק"ה

לצירים ותסגנים במועצת ההסתדרות
מועצת חברת־העובדים ומועצת ההסתדרות הק"ה תתכנס בקיבוץ שפיים ביום ראשון, כ"ב בסיון תשמ"ו, 29 ביוני 1986, ותיפתח בשעה 9.30 בבוקר.

סדר היום של המועצה
1. מגמות תשינויים בחברת העובדים ומדיניותה (על פי המלצות המועצות המכינות המפעליות והאזוריות)
2. שינויים בחוקת חברת העובדים
3. שינויים בחוקת ההסתדרות
4. שונות

תחבורה לשפיים
חברים, סגנים עתונאים ואורחים שמעוניינים להגיע למועצה ברכב ציבורי מתבקשים להתכנס ביום כינוס המועצה (29.6.86) החל משעה 7.30 בבוקר בחצר הועה"פ בתל־אביב. ההסעה המאורגנת באוטובוסים לשפיים ובחזרה לתל־אביב בתום המועצה.

הזמנות לעתונאים וצלמים
לשכת דובר ההסתדרות שלחה הזמנות „עתונות" ושוברים לכתבים ולשדרים בכלי התקשורת הכתובה והאלקטרונית. עתונאים וצלמי עתונות שעדיין לא קיבלו את ההזמנות והשוברים מתבקשים לפנות מיד ללשכת הדובר (טלפון: 03-431241). עתונאים וצלמים המעוניינים בהזמנות למועצה — אם לצורך סיקור שוטף ואם כחומר רקע למאמרים — מתבקשים לפנות ללשכת דובר ההסתדרות בועה"פ.

מסיבת עתונאים — 25.6.86
לקראת מועצת ההסתדרות ומועצת חברת העובדים תתקיים מסיבת עתונאים, בבית סוקולוב בת"א, ביום רביעי 25.6.86 בשעה 10.00 בבוקר. ההזמנות נשלחות למערכות ותופצנה גם באמצעות מזכירות אגודת העתונאים בת"א.
מסיבת העתונאים בהשתתפות:
דני הוזלין — מזכיר חברת העובדים
פרופ' צבי זוסמן — יו"ר הוועדה המכינה למועצת חברה"ע
מולי דור — יו"ר צוות הניווט של המועצות המכינות

הודעות לפרסום בטור המועצה
צירי המועצה, הסגנים והאורחים מתבקשים לעקוב אחר המתפרסם יום יום בטור הקבוע בעתונות. ראשי סיעות במועצה המעוניינות בפרסום הודעות לצירים באמצעות הטור הקבוע — מתבקשים להעביר את ההודעות ישירות ללשכת דובר ההסתדרות.

לצירי ל"ע במועצת ההסתדרות
ישיבת הוועדה המרכזית של התנועה לאישור העמדות בנושא „חברת העובדים" תתקיים ביום רביעי 25.6.86 בשעה 16.30 בבית המפלגה רח' המלך ג'ורג' 48 ת"א.

חריש לדרוקמן: הרהר הרהורי חרטה על הלעז הנורא שהוצאת

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

היועץ המשפטי לממשלה, השופט יוסף חריש, שיגר אתמול מכתב חריף לח"כ חיים דרוקמן (מורשה) ובו הוא מגנה את דברי הלעז שהוציא על סגנית פרקליט המדינה, דורית ביניש. „תוהה ומשתאה אני על שניתן מקום ללזות שפתיים אל פרקליטה מסורה ונאמנה" — פותח חריש את מכתבו. הוא מביע [illegible] על תחושה שנוסח דרוקמן ליצור [illegible] מעורבות הפרקליטה בחקירת ראש השב"כ וקשרית הפרשה. חריש תמה על [illegible] של אותו [illegible] לפרשה [illegible] ומביע צער עמוק על שאתה במעמדו של הח"כ המבוגר [illegible] נחפצה בקלב מבריות.

היועץ המשפטי [illegible] לו להרהר הרהורי חרטה על [illegible] המכתב שלח לראש־הממשלה.

[illegible] חריש [illegible] מהעובדות הבכירות במשרד המשפטים.

העיתונאי דן סגיר גורש מדרום־אפריקה

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

העיתונאי הישראלי דן סגיר, כתב „הארץ" וגלי צה"ל בדרום אפריקה, אמר אתמול אחה"צ כי הוא מעריך שהביקורת הפרשנית שלו על ענין האפרטהייד ומצב החירום הפריעה לשלטונות דרום־אפריקה, אשר החליטו לגרשו.

עם זאת הדגיש, בראיונות בגלי צה"ל וב„קול ישראל", כי לא הפר את חוקי החירום על־ידי דיווחים אסורים על המתרחש ב„ערים השחורות", וכמו יתר העיתונאים, פירסם רק מידע שנמסר במסיבות עיתונאים על־ידי משרד האינפורמציה.

ממשלת ישראל הורתה לשגרירותה בדרום־אפריקה לבקש הבהרה רישמית להחלטתה של פריטוריה לגרש מגבולותיה עיתונאי ישראלי — על כך מסר אתמול דובר מטעם משרד החוץ בירושלים.

הדובר אמר לסופר „רויטרס" כי המשרד ימתין להבהרה מדרום אפריקה לפני שתחליט כיצד להגיב.

(המשך בעמוד 2)

לגנוז מיד

ספק אם ניתן למצוא מדינות רבות במערב או במזרח, שבתעודות־הזהות המונפקות על־ידי רשויותיהן המוסמכות רשומה „הדת הלאומית" של בעל התעודה, בנפרד מאזרחותו, כפי שרשום פריט זה בתעודה הישראלית. מדינה אחת, המציינת את מוצאו הלאומי („גזעי") של האזרח היא דרום אפריקה; סוריה מציידת את אזרחיה בתעודות שבהן רשומה גם הדת. אך ככל הידוע לנו, בכל דמוקרטיה מתוקנת, ואף בפחות ממתוקנת, תיחשב הדרישה להצהיר בפני פקיד משרד־הפנים על השתייכות לאומית ו/או אמונה דתית כחדירה בלתי־סבירה לתחום זכויות הפרט, השקפת עולם והזדהות האישית. מדינת ישראל, בלחץ הפשרה שהושגה עם המפלגות הדתיות, הרחיקה לכת עוד בשנות החמישים עד כדי כך, שבתעודות־הזהות שלנו נהוג למעשה רישום מסולף מלכתחילה: תחת התיבה „לאום" רשומה למעשה הדת (יהודי, מוסלמי או נוצרי). וזאת על מנת למנוע מאזרחים לא־דתיים להצהיר על חילוניותם ולהכשיל באורח טעותי כל הפרדה אפשרית בין דת יהודית ללאום יהודי. האבסורד הצורב לפני אזרחי ישראל שאינם יהודים נאלצים לשאת תעודות, שבהן מציינת המדינה את זהותם הלאומית, ובמקומה רושמת הזדהות דתית. כבר יצא שמו לגנאי במערכות המשפט האזרחי. אך עתה מתוספת לכך, אם אכן יממש משרד הפנים את זממו שיצא שלשום לאור באורח מיקרי לגמרי, המצאה שמותת לא ראו העמים מאז המהפכה הצרפתית. ואולי עוד קודם, מאז האינקוויזיציה והאנוסים של ספרד: בתעודת זהותו של האזרח הישראלי תירשם גם עובדת גיורו. כלומר, יצוין שאומנם ה„לאום" הוא יהודי („לאום" במרכאות, כי כאמור הכוונה לדת), אבל לא ב„דם" אלא גיור בלבד. סוג ב' של יהדות. חשוד הדורש בדיקה נוספת לפני שייחשב לאחד מבני העם הנבחר.

ומה עם נוצרי שהתאסלם, למשל? האם גם במקרה זה יירשם הפקיד ליד סעיף „לאום" את התואר „נוצרי (ובסוגריים: התנצר)"? והאם במקרה הפוך יירשם: „מוסלמי (התאסלם)"? אך מדוע להסתפק רק בתוספת כזאת, הלא מן החכרה לדעת מאיזו דת לאיזו דת נדד האזרח. כדאי גם לציין את תאריך האירוע, את מיקומו, את כישוריו של כהן הדת שערך את הטקס. בקיצור, כדאי, לפי ההיגיון של משרד הפנים, להפוך את תעודת הזהות של אזרח ישראל לתעודת השתייכות לכת דתית, על כל פרטיה.

אפשר שמשרד הפנים אינו מודע למלוא חומרת הצעותיו. ואפשר שהוא מודע לכך, ורוצה בדרך זו להכפיף את המדינה לדת, לכופף את האזרח לשלטון הרבני. בשני המקרים, לפנינו הצעה אנטי־דמוקרטית ואנטישמית שבהקשר — אכן אנטישמית, כי מה נומר על ארץ זרה, שבה יחוייבו האזרחים היהודים לא רק להצהיר על אמונתם בפני פקידי הרשויות, אלא גם לפרט איך ומתי מחזיקים באמונה כזו? שיטה זו עלולה לפלג את העם ולמנוע אנשים מזכויות האזרח הבסיסיות והטבעיות ביותר. מוטב היה שלא הועלתה מעולם. וראוי לגנזה מיד.

נשיא סרי־לאנקה מודה: אנו קונים נשק מישראל ופקיסטן

מאשים את הודו במכירת נשק למורדים הטאמיליים

מאת כתבי סוכנויות הידיעות ואבי בניהו, כתבנו הצבאי

קולמבו. — הנשיא ג'וניוס ג'איוואורדין הודה, כי סרי־לאנקה רוכשת נשק מישראל ומפקיסטן כדי להילחם במורדים הטאמיליים, והוא קרא תגר להודו לגלות את מקורות הנשק של המורדים.

סרי־לאנקה טוענת, כי אנשי הגרילה הנלחמים להקמת מדינה טאמילית עצמאית, מתאמנים ומקבלים נשק בדרום־הודו. הודו מכחישה האשמה זו.

ג'איוואורדין, שנאם ביום שני בעצרת פומבית בעיר היגנוראי־קנווה, אמר, כי שר־החוץ ההודי שיב שאנקאר, אמר לא מכבר לעיתון, כי סרי־לאנקה משיגה נשק מישראל ומפקיסטן.

„זה נכון", אמר ג'איוואורדין. „אין צורך להסתיר זאת. סארי־לאנקה מוכנה לרכוש נשק גם מכל מדינה אחרת המוכנה למכור אותו. אין אנו יכולים להילחם בידיים ריקות נגד ה„נמרים" (כינוי לאנשי הגרילה) הנלחמים באמצעות נשק מתוחכם".

הוא הוסיף: „הייתי רוצה, כי שר־החוץ של הודו יגיד לנו מהיכן מקבלים הנמרים נשק, ובאיזו מדינה הם עוברים אימונים. ומאיזו מדינה הם באים הנה".

„אם ייתן לנו מידע זה, לא יהיה צורך בשבילנו לרכוש נשק מישראל או פאקיסטן. נהיה מסוגלים לחסל את האיום הטרור־ריסטי. אני מקווה, כי בקרוב אקבל תשובה", הוסיף.

כ־150 אלף מאורחי סרי־לאנקה חתמו על עצומה הקוראת לראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, לפרק את בסיסי הגרילה בדרום־הודו ולהסגיר את מנהיגי המורדים.

אין פתרון למשבר אחיות בתיה"ח

(סוף מעמוד ראשון)

כתוצאה מהחלטת הוועדה ומן המגעים שקיים שר הבריאות עם ראש הממשלה ושר האוצר, החליטו ראשי האחיות בבתי החולים להשאיר אחות תורנית בכל מחלקה בבית חולים. אמש, במקביל, הודיע להם גור כי הממשלה לא תפנה לבית דין לעבודה כדי להוציא נגדן צווי ריתוק. אך כתוצאה מתשובתו השלילית של שר האוצר, הצפויה הבוקר, עלולות האחיות להחריף את שביתתן.

ישיבתה של ועדת העבודה והרווחה היתה סוערת. בין שני ארגוני האחיות, של בתי החולים ושל ההסתדרות, הפרחו האשמות הדדיות. לאחר חמש שעות התנצחות קם הממונה על השכר באוצר, הלל רוזאי, והפך את הקערה על פיה: הממשלה, כך אמר, איננה מוכנה לנהל שום מו"מ נפרד עם גורם כלשהו, פרט למו"מ שהתחיל שלשום על הסכם מסגרת לשכר עובדי השירות הציבורי. מו"מ זה מתנהל בין הממשלה לבין חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, וממילא אין מקום לדבר על מו"מ נפרד עם האחיות — אמר רוזאי. בתגובה על כך אמרו נציגות השובתות, כי יחריפו את שביתתן.

שר הבריאות וסגניתו שושנה ארבלי הודיעו מיד, שסירוב האוצר לנהל מו"מ עם האחיות השובתות איננו מקובל עליהם. לדעתם, כבר פסק המוסד לבוררות שהאחיות עובדות במקצוע מועדף, ויש לתת ביטוי ממשי להעדפה זאת.

אין ביקורי קרובים

הדיונים והוויכוחים בין האחיות לבין עצמן התנהלו בחדר הישיבות של ועדת העבודה והרווחה. נציגות האחיות של בתי חולים דחו בכוון את החלטת מזכירות הסתדרות האחיות להקים חטיבות ענפיות. הן דורשות מו"מ ישיר עם המעבידים ללא השתתפות מזכירות הסתדרות האחיות.

נמסר, כי ישראל קיסר מוכן להסכים לתביעה זו ולתת לאחיות בתי החולים זכות לנהל מו"מ — מקביל למו"מ על הסכם מסגרת ארצי. אך נציג האוצר הלל רוזאי אינו מוכן, כאמור, לשוחח עם קבוצות ייחודיות.

ד"ר משה משיח, הממונה על בתי החולים במשרד הבריאות, אמר כי המצב שנוצר הוא בלתי־נסבל. קשה במיוחד המצב במחלקות הגריאטריות והפסיכיאטריות. למרבה הפלא, הצטמצמו ביקורי הקרובים אשר יכלו לסייע לרופאים, אך עלה מעל למצופה מספר המתנדבים.

הכנסת — בעד האחיות...

„משרד הבריאות תומך בחלק לא מבוטל של תביעות אחיות בתי החולים, אך המו"מ איתן לא יהיה קל וגם לא מהיר". „בישר" אתמול לכנסת שר הבריאות מוטה גור, כתשובה להצעת אי אמון בממשלה של חד"ש. ברוב קולות סיעות הליכוד והמערך, נגד סיעות השמאל, הורידה הכנסת את הצעת האי אמון בממשלה „על מדיניותה בפרשת האחיות".

בהצבעה נטלו חלק רק שני שרים, ו־25 מחכ"י הקואליציה, נעדרו מההצבעה כל הסיעות הקטנות השותפות לליכוד ולמערך בממשלה.

תופיק טובי, בשם חד"ש, טען כי יש צורך בשינוי יסודי של תנאי העבודה של אחיות בתי החולים. יחס הממשלה הוא פועל יוצא למדיניותה הכללית. המקצצת בשרותים החברתיים, ומקדישה הון עתק להוצאות צבאיות ולהתנחלויות. טובי קרא להסתדרות ולהסתדרות האחיות לתמוך במאבקן הצודק של האחיות בבתי החולים.

חייקה גרוסמן, בשם מפ"ם, טענה כי זעקת האחיות, במשך חודשים ארוכים, „נפלה על אוזניים אטומות. הממשלה היתה אדישה. גם האיגוד המקצועי לא התעורר בזמן". היא הזהירה את הממשלה מהפעלת הנשק הקטלני של צווי חירום. במקביל צריכות האחיות לאייש, לפחות מינמאלית, את בתיה"ח, כדי שלא תהיינה טרגדיות נוראיות. גרוסמן תקפה בחריפות את מדיניות האוצר בפרשה.

עדנה סולודר (מערך) הרגישה, כי בשנים האחרונות נשחקו התקנים ותנאי העבודה בבתי החולים. היא קראה לממשלה להפסיק את „המשחקים" ולהכנס מיד למו"מ. עם זאת, הדגישה, כי תצביע נגד האי־אמון, כיוון שאם הממשלה תיפול לא יהיה מי שינהל את המו"מ עם האחיות.

זבולון המר (מפד"ל) העריך, כי השורש לכל הסכסוך עם האחיות, הוא הסרוב העקבי והעיקש של הממשלה, לדון ולהחליט על סדר עדיפויות לאומי.

רן כהן (ר"ץ) האשים את הממשלה בהונאת ועדת העבודה והרווחה של הכנסת. לדבריו, במשך שבע שעות היא פיזרה אשליות. על תרמית זו ועל הסבל הנמשך בבתיה"ח, ראויה הממשלה לאי־אמון.

גאולה כהן (התחיה) טענה, כי הממשלה ממשיכה להתעלם מהתביעות הצודקות של האחיות. הממשלה רוצה לשבור את הנ"ל אולם בפועל היא שוברת את החולים. להערכתה, בסופו של דבר כן יקבלו האחיות את מה שמגיע להן.

שר הבריאות מוטה גור, בדברי תשובתו, טען כי הממשלה נמצאת בדילמה, מצד אחד צריך למצוא תשובה למשכורות הנמוכות של האחיות. מאידך, צריכה הממשלה לוודא, כי תוספות לאחיות, לא יביאו לגל תביעות מסקטורים אחרים.

נטייה בדירקטוריון „דיסקונט"

(המשך בעמוד 2)

רפאל רקנטי שוהה בימים אלה באירופה והוא ישוב לארץ רק מחר. נראה לפיכך, כי מועצת המנהלים של הבנק תתכנס לישיבתה הקרובה רק לאחר שישוב לארץ, ואז תנסה לגבש החלטה לגבי מעמדו בבנק.

אין זה מן הנמנע, כי חלק מחברי הדירקטוריון יתפטרו מתפקידם אם ימשיך רקנטי להתעקש ולא להתפטר.

אתמול קיבל רקנטי חיזוק נוסף לעמדתו מהברון אדמונד דה רוטשילד. האחרון שיגר מברק לראש־הממשלה, שמעון פרס, ובו הוא מביע תמיהה על כך ש־רשויות מסוימות החליטו לדרוש מרפאל רקנטי להתפטר מתפקידו כראש קבוצת דיסקונט".

הוא מציין במכתבו, כי העובדה שגוף זמני תופס את מקומם של הגופים המשפטיים הקבועים במדינה מטרידה ומזעזעת אותו. „מערכת המשפט היא זו המופקדת על הטלת עונשים במסגרת החוק במדינה. אך יחד עם זאת מאפשרת, במדינה דמוקרטית, זכויות הגנה וערעור" — כותב הברון רוטשילד.

עוד הוא מציין במכתבו, כי הוא מתייחס בחומרה יתרה לביטול החלטת הדירקטוריון על בחירתו ומינויו של יו"ר מועצת מנהלים שמונה על־ידה כדין. „אפשרות כזו מאפשרת שימוש לרעה במקרים דומים ותביא לפגיעה חמורה בתדמית המדינה, דבר שיקשה במידה נוספת על השקעות תושבי חוץ בישראל", כותב הברון.

במכתב נאמר גם, כי הברון מיודד מזה תקופה ארוכה עם רפאל רקנטי ומשפחתו. הוא שותף עימה מזה 30 שנה בעסקים והוא סבור, כי משפחת רקנטי הינה המשפחה הראויה של משפחת רוטשילד בישראל. „פגיעה בשמה הטוב של משפחה זו, הינה תמורה עבורי כפגיעה בשמה הטוב של משפחתי אני" — כותב הברון.

הוא מציין גם, כי העתק ממכתבו זה הוא משגר לרפאל רקנטי ומשאיר להחלטתו אם לתת פומבי למכתב אם לאו.

לחץ על יוסף חריש

(המשך בעמוד 2)

הממשלה ממלא־מקום ראש־הממשלה, יצחק שמיר, ושר־המשטרה חיים בר־לב, ולאחר מכן, ראש־הממשלה, שמעון פרס, ואחריו מזכיר הממשלה, יוסי ביילין.

השרים יצחק רבין ויצחק מודעי נשארו בלשכת ראש־הממשלה, יחד עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש. ראש השב"כ, אברהם שלום, שהצטרף אל הישיבה בערך ב־11 בלילה, ועורך־דין רם כספי. ראש השב"כ נכנס לישיבה יחד עם מודעי וכספי. שקודם לכן עזבו את הישיבה, כנראה כדי להתייעץ עימו ולהזמינו.

אמש לא נמסרה כל הודעה על תוכן הדיונים ונראה, כי במהלך הערב עלו כל האפשרויות שנמנו עד כה בקשר לצורת החקירה בפרשת ראש השב"כ.

לקראת השעה אחת אחר־חצות עזבו את לשכת ראש־הממשלה כל יתר משתתפי ההתייעצות. הועלתה אפשרות, כי המשתתפים החליטו להמשיך את ההתייעצות בבית ראש־הממשלה. לאפשרות זו לא ניתן כל אישור.

העיתונאי דן סגיר גורש

(סוף מעמוד ראשון)

על צו־הגירוש שהוצא נגד דן סגיר, נציג גלי צה"ל ו„הארץ" ברפוס אפריקה.

הכתב סיפר, כי אתמול הגיעו אליו מנהל משרד־הפנים ביוהנסבורג, יחד עם שני נציגים נוספים של המשרד, ומסרו לו מכתב שלא יאריכו לו את אישור העבודה והאשרה, ואם לא יעזוב עד מחר את דרום אפריקה — יועמד לדין.

לדבריו, נסתיים תוקף האשרה במאי, אך הוא הגיש בקשת הארכה, ועד מועד קבלת התשובה מותר לו לשהות בארץ זו.

לאחר התייעצות עם עורך־דין, החליט לפנות בטלקס לשר־הפנים כדי לדרוש הסברים מדוע הוא מגורש. כן הוא מבקש להאריך את מועד צאתו עד מוצאי־שבת, כדי שיוכל לטוס במטוס „אל־על", כיוון שיש לו כרטיס לטיסה זו. לדבריו, אין כל סיכוי לערעור על ההחלטה.

הדובר הוסיף, כי בעבר העריך ש„הקירבה המיוחדת" ביחסים בין דרא"פ וישראל, תגן עליו מפני גירוש, אך עתה נראה לו, שדווקא בגלל הקירבה החליט לגרשו. „אני מקווה, שהגירוש שלי יבליט, שהרבה מאוד ישראלים מתנגדים לאפרטהייד" — אמר סגיר. הוא הוסיף, כי לא נראה לו שהקהילה היהודית בדרא"פ תגיב על גירושו, כיוון שחלק מהנהגתה נמצא עתה בארץ, ואילו גורמים אחרים „לא יכניסו עצמם למיטה חולה".

הממשלה גם הודיעה לכתב השבועון האמריקני „ניוזוויק" ריצ'ארד מאנינג, לעזוב את המדינה עד יום חמישי אולם ניתנה לו רשות לערער.

צלם רשת הטלוויזיה האמריקנית סי.בי.אס, ויס דה־פוס, גורש בשבוע שעבר לאחר שנידחה ערעורו על החלטת גירוש של הממשלה.

פריטוריה הטילה הגבלות מרחיקות לכת על כלי התקשורת במסגרת מצב החירום, והכתבים נאלצים עתה להישען בעיקר על הודעות רשמיות — שאין אפשרות לבדוק אותן.

תיקון טעות

במדור „מטען חלול" נפלה אתמול שגיאת הגהה קשה בקטע תחת הכותרת „שיא הלחץ", המשפט הנכון הוא: חבית הוטר־נפץ הוו של 650,000 ערבים פלשתינים בשמונה מחנות פליטים...

המערכת

על המשמר
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121 טל' 6—225125 המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008 חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 675673 המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מחיר

אלי גבע, על החזרת היינמן לשירות מילואים:

אני על המילואים לא אוותר

שלוש שנים עברו מאז נאלצת לפרוש מצה"ל, ועדיין לא התאפשר לך לחזור לשירות מילואים פעיל?

— בכל הפעמים שפניתי בעניין זה, נתבקשתי להמתין עד שהרמטכ"ל יתפנה לדבר אתי. ומסתבר, שבמשך השנתיים האחרונות הוא היה עסוק מכדי לעשות זאת. שר הבטחון דיבר אתי פעם אחת, ואמר לי שצריך למצוא פשרה ביני ובין צה"ל. אבל לאור מקרה היינמן אני מתחיל לחשוש, שגם הוא שותף לאותן נורמות מסולפות המנחות את הצבא.

איך אתה מגיב על הכוונה להחזיר את היינמן לחיל האוויר?

— הפסקתי כבר להתפלא: אחרי שהרמטכ"ל, שהוביל אותנו למלחמה שכולנו יודעים מה היתה מידת נחיצותה, ממשיך לשרת במילואים — למה שאתפלא על היינמן? זה רק מעיד על הסטנדרטים הכפולים, הנובעים משיקולים פוליטיים זרים, המנחים את פיקוד צה"ל גם היום, ומניעים אותו לתת לרמטכ"ל־לשעבר לטוס ולבזבז את כספי המדינה; ומצד שני — להחזיר אותי ועוד קצינים כמוני ולא לאפשר להם לשרת בתפקיד פעיל במילואים. אני שואל את שר הבטחון — מה הם אותם עקרונות צה"ליים הפוסלים אותי ואינם פוסלים את היינמן ואת רפול?

האם נראה לך שבמקרה הזה הופעלו לחצים פוליטיים?

— מסתבר, שיש תנועות פוליטיות שדואגות לאנשיהן, ויש תנועות פוליטיות שלא... אני יכול, שלא להסכים עם הרב דרוקמן, אבל אני מעריץ את דאגתו לאנשיו. חבל שאלה שהריעו עלי מברקים ולחצו את ידי אינם עושים בשבילי דבר. אבל, בכל מקרה — אני על המילואים לא אוותר.

גיורא פורמן,

סגן־מפקד חיל־האוויר לשעבר

האספקט החינוכי מדאיג

האם מתקבל על דעתך, שמי שנדון ל־5 שנות מאסר על מזימה להפציץ את הר הבית, יוחזר לשירות מילואים כמדריך פרחי טיס?

— אני מכיר את האיש. כבר משהדריך טייסים בסיור. היו לו כל מיני ג'וקים קיצוניים בראש, רק שאז הוא היה עדיין שפוי ולא התמכר לנטיותיו. הוא גם לא כל כך מתאים לתפקיד מבחינה מבצעית, בגלל הזמן הרב שעבר מאז טס לאחרונה. היתרון היחיד שיכול להיות בהחזרתו לשירות הוא שהשירות במילואים יחזיר אותו לפסים שפויים, אחרי שהיה כל כך הרבה זמן בחברות קיצוניות.

ומה על האפשרות שישפיע על פרחי הטיס בהשקפותיו הקיצוניות?

— היינמן היה תמיד טייס זוטר ואיש שולי ואף פעם לא השפיע על אף אחד בשום דבר. אז בעניין הזה אני לא מודאג. מה שכן מדאיג הוא האספקט החינוכי, שצריך להנחות את המחליטים. לא יתכן, שאדם שרק שוחרר מהכלא יוחזר לשירות מילואים פעיל כמדריך פרחי טיס, בעוד שלאדם כאלי גבע, שהוא פטריוט אמיתי, שבוודאי לא נזקק לשום שיקום, לא נמצא עדיין מקום בשירות מילואים.

● פרופ' אפרים יער (יוכטמן) נבחר לדיקן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל־אביב. הוא נכנס לתפקידו בימים אלה, במקומו של פרופסור אסף רזין אשר סיים את כהונתו.

● אין כל החלטה של ממשלת ישראל להפסיק את המסחר בפחם מאוסטרליה, אמר שר־האנרגיה והתשתית, משה שחל, בפגישה שקיים אתמול בלשכתו עם שגריר אוסטרליה בישראל, רוברט מריליס.

יקירתנו

יאירה גיא

איננה

הלווייתה תתקיים היום, יום ד' 25.6.86 בשעה 15.00 בקיבוץ אילון

משפחת ד"ר ארווינג גיא וקיבוץ אילון

עם זאב ושולה אליוט

משתתפים בצערכם במות

האם

(בארה"ב)

קיבוץ בית אלפא

אנו מודיעים בצער רב על מותה של חברתנו היקרה

רחל ידידיה

הלוויה תתקיים היום, יום ד', בשעה 15.30

המשפחה וקיבוץ רמת־השופט

תועבה: מתפללים למדונת ה„כישוף השחור"

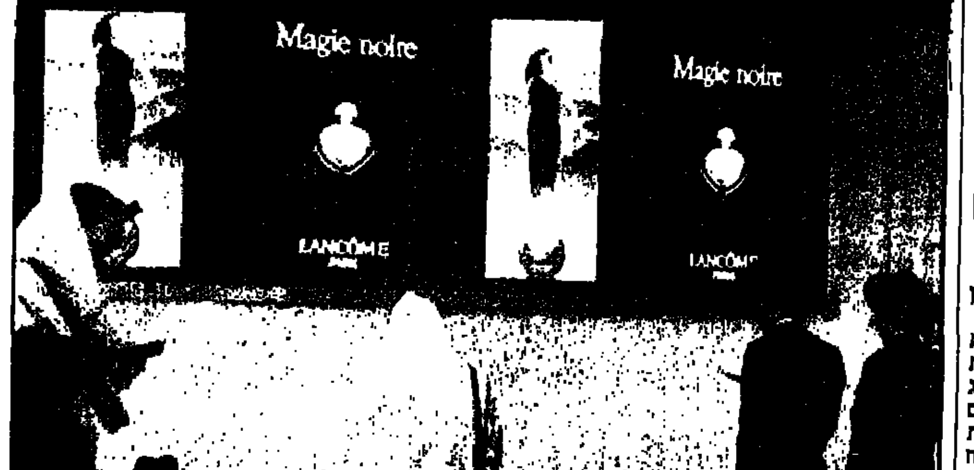

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות העביר אתמול לראש הממשלה שמעון פרס תמונה זו, שצולמה בידי ויקי כהן בשדה התעופה של לונדון באפריל 1985. זהו שירות לאמת וסיוע לחשיפת המוסר הכפול של אלה המגלגלים עיניהם כלפי שמיים. בתמונה: חרדים בלונדון מתפללים מול קיר שעליו פרסומת ל„הכישוף השחור" ומצולמת גברת מעורטלת כתף. אותם אנשים או בעלי בריתם בירושלים, שורפים תחנות אוטובוסים ומרסיסים תמונות פרסומת. דיאלוג בין דתיים לחילוניים, כתב גרנות, יכול וצריך להתקיים רק על יסוד הכרה במדינת חוק דמוקרטית וכיבוד זכותו של כל אדם לחיות באמונתו... **יצחק שור**

המר לפרץ: לגנוז רישום הגיור הפוגע

הח"כים צבן, וירשובסקי ובן אליעזר יעלו היום הנושא לדיון בכנסת ■ שר הקליטה ודולצ'ין תבעו מפרץ לבטל לאלתר הרישום

מאת אתי רונאל ויצחק שור כתבי „על המשמר"

מזכיר המפד"ל זבולון המר קרא אתמול לשר הפנים לגנוז את רישום הגיור בתעודת הזהות. לדברי המר אין מי שרוצה להכחיש שגר הינו יהודי לכל דבר ולכן כל תוספת לציון הלאום „יהודי" פסולה וסותרת את החוק. לדברי המר אוסרת ההלכה „אונאת הגר" ופגיעה ברגשותיו.

היום יועלה נושא „רישום הגרים" בידי משרד הפנים במליאת הכנסת. את ההצעה יעלו יאיר צבן (מפ"ם) מ. וירשובסקי (שינוי) וב. בן־אליעזר (מערך).

שר הקליטה יעקב צור, שלח אתמול מברק לשר הפנים יצחק פרץ, בעניין הנחיות הרישום בנושא הגרים שפורסמו אתמול. כותב השר צור: „אני פונה אליך בבקשה לבטל לאלתר הנחיות אלה הפוגעות באופן חמור בעולים והופכות אותם לאזרחים מדרגה שניה וליהודים סוג ב'.

„לא יעלה על הדעת שייעשה איזה נסיון לשנות את מעמדם של עולים בישראל באורח חד צדדי ומבלי שהדבר יובא לדיון ולאישור במשרד — הקליטה".

שר הקליטה הרגיש, כי לא ייתן שעולים או חלק מהם יהיו הפקר ויהפכו קורבן למסע המתנהל זה זמן ממושך, לשנות למעשה את חוק השבות, ולפסול, שלא כחוק, גיורים שנעשו ע"י רבנים שאינם אורתודוקסיים. ביום א' הקרוב יביא שר הקליטה את הנושא לדיון בממשלה.

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית אריה דולצין אמר אתמול, כי הוראת משרד הפנים לשנות את נוהג הרישום בתעודת הזיהוי לגבי עולים גרים הינה שערוריה, והיא פוגעת בעליה לישראל ומהווה ניגוד לרוח האמנה בין הממשלה והסוכנות היהודית.

הנושא נדון אתמול גם במוסד לתיאום בין הממשלה והסוכנות היהודית. וראש הממשלה, שמעון פרס, הודיע לדולצין כי יביא בישיבת הממשלה ביום ראשון הצעה לביטול הוראת משרד הפנים.

גרנות לרבין: קצינים בגדו באחיהם לנשק

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) אמר לרבין שבצה"ל חונכנו על טוהר הנשק ועל ערבות הדדית בין הלוחמים. אין משאירים חבר פצוע לא רק בשדה הקרב. והנה קרו שני דברים מבעיתים: קצינים בצה"ל בגדו באח לנשק שעה שפגעו בחירבאוי. לא שמענו אף תגובה של מערכת הבטחון, במקרה של איציק מרדכי שר הבטחון אמנם אמר מה שאמר, אבל אמירה אישית איננה מספקת. לשני המקרים היתה השפעה קשה על המורל בצה"ל".

גרנות שאל את רבין מה עשה כדי למנוע את עקירת מטע הזיתים במדיוא (מודיעין הערבית). על כך השיב רבין שניסה למנוע את העקירה, אך הבהירו לו שהדבר אינו בתחום סמכותו, (אלא בתחום סמכותו של שר החקלאות — י"ש). בעניינו של יצחק מרדכי אמר רבין, שהוא מעדיף לא להשיב לשאלה זו. „במלוחה לא בניתי תגובתי". אשר לקצינים שפגעו בחירבאוי הרי שהם עמדו לדין בפני בית דין, אזרחי ושר הבטחון, איננו עומד מעל לבית המשפט.

שריד: רוצים להחזיר את היינמן מהמחתרת לשירות בחיל האוויר

רבין הבטיח לבדוק ■ היינמן שימש כטייס ועומדת כוונה למנותו למפקד בקורס טיס ■ „מה יילמד? יעפי הפצצה מעל הר הבית?..."

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יוסי שריד (ר"צ) גילה אתמול בוועדת החוץ והבטחון, כי בימים האחרונים הגיע אליו מידע, לפיו מתכוונים גורמים בצה"ל להחזיר לשירות בחיל האוויר את איש המחתרת היהודית יעקב היינמן כמפקד במסגרת קורס טיס.

כתבנו מזכיר, כי יעקב היינמן שימש כטייס בחיל האוויר. הוא נידון והורשע בבית המשפט בשל חברות בארגון טרור ומעורבות בתכנון פיצוץ הר־הבית. הוא נדון ל־5 שנות מאסר מהן 40 חודשים בפועל. הוא לא ריצה את מלוא עונשו. שריד הבטיח לשר הבטחון למסור לו שמות המעורבים בנושא, אשר החליטו להחזיר את היינמן לחיל האוויר בתפקיד בכיר. „זהו רעיון מסמר שיער", אמר שריד. „מה בדיוק הוא יילמד את פרחי הטיס? איך מבצעים יעפי הפצצה מעל הר הבית? האם זוהי הדוגמה האישית שרוצה שר הבטחון להציב בפני פרחי הטייסים?"

במהלך ישיבת הוועדה ביקש רבין מעוזריו לבדוק אם המידע שבידי שריד נכון. רבין אמר ששמע על כך עכשיו לראשונה. „וכנראה יש דברים בגו". רבין הבטיח לשריד להשיב לשאלתו בתוך יום־יומיים. שריד אמר לרבין שהמיועד לתפקיד מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי הואיל בטובו להתגייס לשירות פעיל בצה"ל למשך ארבעה חודשים. הוא הוצב ליחידת הנדסה קרבית, אך לאחר ימים אחדים הועבר לרבנות הצבאית הראשית. שריד אמר שכל הנסיונות לשכנע צעירים להתנדב לקבע מתקבלים בלעג נוכח פרשת דרעי.

„מחבלים עלולים להתחזות לחיילי כוח יוניפי"ל"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

גורמי בטחון בישראל הביעו חשש שמחבלים ינצלו מדי יוניפי"ל שנגנבו לביצוע פיגועים נגד צה"ל ברצועת הבטחון ונגד מטרות בישראל.

לפני כמה ימים נפרצו מחסנים מן היחידה האירית ביוניפי"ל בכפר תיבנין שמחוץ לרצועת הבטחון ונגנבו מהם מספר חליפות מדים של כוח האו"ם. תיבנין אמנם נמצאת מחוץ לרצועת הבטחון אך לחיילי האו"ם יכולת לנוע באורח חופשי לכן קיים חשש שבמסווה של חיילי או"ם יינסו מחבלים לבצע פיגועים נגד מטרות בישראל או נגד צה"ל בתוך רצועת הבטחון.

חולים ישישים ממתינים לטיפול הבושש לבוא בבית החולים שערי צדק בירושלים. (תצלום: רחמים ישראלי)

בתי החולים מתרוקנים והולכים; „הנזק לחולים יתחיל לתת אותותיו"

בקפלן כמעט שממה — רוב החולים שולחו ● בשיבא אחות אחת מטפלת ב־600 חולים ● קרובים חוששים לבוא מחשש שיתבקשו לקחת הביתה את חוליהם ● בקרית שמונה ולניאדו — עובדים בתקן מלא ● מסורוקה שוחררו 300 ● מצב עגום בבתי החולים לחולי נפש... אי אפשר לשחרר

מאת זהבה מוזס, שלמה גלזר, יוסף שמר, יהודה צור, רפאל גאון, שלי יחימוביץ, אשר שילוני וירון זליג — כתבי „על המשמר"

„בבית החולים אסף הרופא ישנה תפוסה של 70 אחוז בלבד. אך לאכזבתנו כל נחירות המשמרות שלה אנו עדים במשך כל ימות השנה. נמסקה, ורבים מהקרובים חדלו להגיע בימים אלה לבית החולים. אולי מחשש שמא יתבקשו לקחת את חוליהם הביתה."

כך אמר אתמול מנהל בית החולים אסף הרופא ד"ר מרדכי ורון.

לדבריו, בכל מחלקה בבית החולים היתה אתמול אחות אחת שחילקה תרופות ועשתה כמיטב יכולתה לעזור לחולים ולרופאים.

מנהל בית החולים שיבא בתל־השומר ד"ר בוריסלב גולדמן אמר אתמול שבכל מחלקה בבית החולים ישנה אחות אחת שעוזרת בטיפול ב־600 החולים שנותרו לאחר שב־500 נשלחו כבר. הוא סיפר כי בלילה שעבר תיפקדו הרופאים גם כרופאים וגם כאחיות והביע תקווה, כי המצב הנורא יבוא על פתרונו במהרה.

בקפלן — שממה

בבית החולים קפלן שברחובות שררה דומיה מורה במסדרונות בית החולים. ברוב חדרי החולים עמדו המיטות ריקות. מעט מאוד חולים נשארו בבית החולים, וקרוביהם היו עסוקים בדאגה לצרכיהם המיידיים כשרבים מהם רוטנים.

בבית החולים הגריאטרי שבגדרה טענו מספר חולים, כי אינם מרגישים בשביתה למרות שפנו לאחת האחיות בשאלה נענו „היום הן לא עובדות יש שביתה".

בבית החולים בצפת שרר אתמול מצב קשה במיוחד. למרות ש־50 מתוך 300 המאושפזים שולחו לבתיהם בראשית השביתה, התקבלו אתמול כ־20 חולים חדשים אשר אי אפשר לשלחם, והדבר רק החמיר המצב הקיים. בבית החולים בצפת 30 אחוז מכוח הסיעוד, לא משתייך לאירגוני האחים והאחיות, אלא לכוחות עזר והדבר מקל במקצת אך לא לגמרי, נמסר מבית החולים. מתנדבים, וקרובי משפחה של המאושפזים הגיעו אתמול לבית החולים כדי לסייע אך למרות זאת מורגשת השביתה. המצב קשה במיוחד בתחום ההיגיינה.

בקרית שמונה — אין שביתה

בבית החולים הקדמי בקרית שמונה אין שביתת אחיות. האחיות החליטו על כך כתתחשב במצב החרום ומחשש למצבים העלולים להיווצר במקום כתוצאה מפיגועים.

בנהריה, 150 נשלחו הביתה

בבית החולים הממשלתי בנהריה שבו מאושפזים בדרך כלל כ־300 חולים נשלחו לבתיהם כ־140 שמצבם איפשר זאת אולם הדבר לא הקל על הלחצם של אנשי הצוות הנתונים לדברי הרופאים במצב קשה. כ־12 אחיות נותרו בבית החולים כצוות כוננות ורבים מן הרופאים נקראו לשהות במקום שעות ארוכות מעבר לתורנות הרגילה.

● סורוקה — בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע נמסר, כי המצב בבית־החולים קשה ביותר. מאז שלשום שוחררו מבית־החולים 322 חולים, פי 3,5 ממספר המשוחררים בימים כתיקונם. דוברת בית־החולים „סורוקה" תמי לוננפלד מסרה אתמול, כי רופאי בית־החולים מתפקדים כאחיות, אולם הנהלת בית־החולים מודעת לכך שעלולות להיווצר בעיות חמורות עד כדי סיכון חיי אדם, כשל חוסר הידע שלהם בעבודות הסיעוד. הרופאים, העובדים באינטנסיביות עלולים להגיע למצב של אפיסת כוחות. ואז יוחמר המצב.

אי אפשר לשלוח חולי נפש

● אברבנל. — שביתת אחיות כוללת בבית החולים לחולי נפש על שם אברבנל בבת ים, גם את ה„אחיות ממין זכר". בבית חולים זה, שבו עובדים אחים רבים יחד עם אחיות. המשרתים 620 מיטות, ובתוכם שתי מחלקות סגורות וקשות במיוחד, ועוד 120 חולים ממעון יום.

„המצב עגום מאד" — אומר לנו האח הראשי ישראל בירנהולץ. מתוך סגל של 254 עובדים חסרים 25 תקנים, ועתה באה השביתה והעמידה את בית החולים ואת החולים במצב קשה מאד. בירנהולץ אומר שרופאים ועובדים פארא־רפואיים גוייסו במקום האחיות. המצב קשה במיוחד בשתי המחלקות הפסיכו־גריאטריות. שלחנו הביתה חולים ממעון היום, אבל איננו יכולים לשלוח הביתה חולים מאושפזים.

סחות טונים לחדר המיון

● רמב"ם. — בבית החולים רמב"ם בחיפה החריפה אתמול המצוקה כשמאתיים מסך שמונה מאות החולים שהיו מאושפזים בבית החולים ערב השביתה, שוחררו לבתיהם. כל הניתוחים שהיו מתוכננים לאתמול בוטלו, להוציא שלושה ניתוחים דחופים שבוצעו אתמול בבוקר, באישור מטה השביתה. ממטה השביתה בבית החולים מסרה אילנה אלפרט, כי עיקר הלחץ נוצר במחלקות כירורגית א', פנימית ב' ואונקולוגית. לדבריה השביתה היא מלאה, כשמתנדבות ובני משפחה מעניקים לחולים סיוע בסיסי בהגשת מזון, עזרה בהליכה לשירותים.

כתבתנו ניצה רימון מוסרת, כי 200 אחיות ב„בית לוינשטיין" (בית־חולים שיקומי ברעננה) מצטרפות באופן פורמלי רק הערב לשביתה למרות שצער זה אינו משמעותי כל כך משום שבלילה נותרת בכל מקרה אחות משמרת אחת. הבוקר יפעלו ב„בית לוינשטיין" רק הרופאים בעזרת כח עזר. ב„בית לוינשטיין" מאושפזים גם פצועי צה"ל.

שביתה כפולה
עובדי המשק ויתרו...

500 אחיות בית החולים העמק שבעפולה הצטרפו אתמול בצהרים לשביתת האחיות בבתי החולים ברחבי הארץ. מרי עוריאל חברת ועד האחיות אמרה ש עקב המצב שנוצר הגיע לבית החולים יו"ר ועד עובדי קופת־חולים חיים ברנס ובתום ישיבה ארוכה בה השתתפו נציגי העובדים, הנהלת בית החולים ויעקב אבימור מזכיר מועצת הפועלים בעפולה שוכנעו עובדי המינהל והמשק „להפסיק את שביתתם.

לא נעים — לא נורא

אתמול בשעות הערב היתה תכונה בחדר מיון באיכילוב קטנה מאשר ביום רגיל, למחלקות נשלחו רק מקרים בודדים, צוות האחיות עבד במיון במתכונת מצומצמת במקצת אך בהחלט מספיקה לשם הענקת שירות.

במחלקה האורטופדית למעלה מ־30 חולים, בעיקר נשים זקנות רתוקות למיטות. הרופא התורן אמר, כי לא שלחו חולים הביתה שכן אי אפשר לשלח אנשים במצבם. הוא אמר בצחוק מר כי עם פרוץ השביתה הצטמצמה עד מאד הנוכחות של בני משפחות במחלקה... הוסיפה האחות שלידו, אולי זה לטובה, כי אין צורך לנקות אחרי המבקרים. את המחלקה משרתים הרופא, האחות ועוד שתי מתנדבות ומסתדרים איך שהוא. [illegible]

„בלניאדו אסור לשבות"

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

240 אחיות בבית־החולים „לניאדו" בנתניה הן היחידות שלא הצטרפו לשביתת האחיות הכללית בארץ. בית־החולים מתפקד באופן שיגרתי וזאת משום שתקנון העבודה של אחיות „לניאדו" אינו מאפשר להן לשבות. האחיות חתומות על חוזה עבודה ובו סעיף האוסר עליהן לשבות. לדברי ההנהלה לא הופעל כל לחץ על האחיות להצטרף לשביתה. והן גם לא חשות כל מרירות. כמחוות לאירגון האחיות הארצי אספו האחיות כסף ותרמו אותו לאירגון האחיות והן חשות שזו צורה אחרת של הזדהות עם האחיות השובתות.

„מיג 27" מתוצרת ישראל

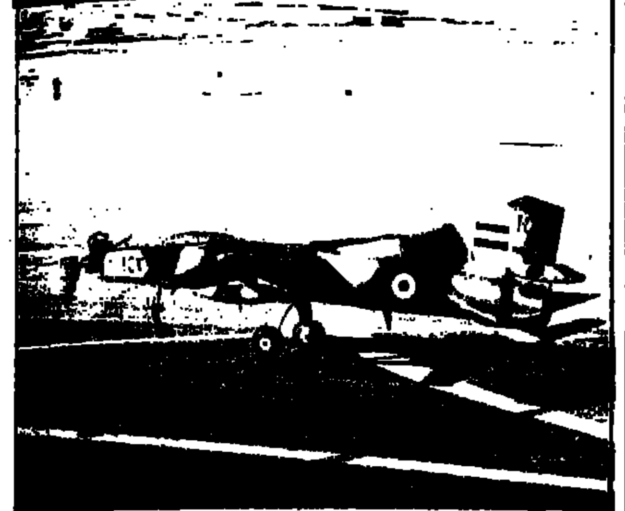

בישראל מייצרים מטוס מטרה לאימון כוחות חנ"מ מדגם „מיג 27". המדובר בטיסן מטרה מתקדם דמוי המטוס הסובייטי, והוא בעל ביצועים יחודיים. המיג 27 הוא דגם של טיסן „האדו", שפותח ויוצר על ידי חברת „טמנר" והוא נחשב לפריצת דרך עולמית בתחום טיסני המטרה. טיסן „המיג 27" לא רק נראה כמטוס אוייב, אלא אף מתנהג כמוהו ומסוגל לבצע יעפי תקיפה בפרופיל דומה ליעף של מטוס אמיתי. „ביטאון חיל האויר" מוסר כי בזכות מבנהו המיוחד מסוגל טיסן זה להמשיך ולטוס גם לאחר שספג 14 פגיעות של פגזי 20 מ"מ בשימוש הנ"מ הישראלי. בטיסן תותקנה מערכת המונה פגיעות שאינן במרכז המטרה. כך שפגיעות ברדיוס של 3־6 מטרים נרשמות כפגיעה במטרה. בתצלום: הטיסן בריצת המראה. (תצלום: בטאון חיל האוויר)
אבי בניהו

„מיניסטריון האמת" בדרום אפריקה אוסר לדווח גם על „שאלות חתרניות"

פריטוריה. — מצב החירום שהוכרז בדרום־אפריקה הוליד צורת חדשה של מסיבת עיתונאים, שבה נאסר תגובות על עיתונאים לדווח על שאלותיהם־הם.

„האם אני יכול לדווח על מה ששאלתי אותך זה עתה... האם שאלתי נחשבת חתרנית?" שאל כתב מערבי, בנסותו לשווא לקבל פרטים על מעצרים המוניים, בעת התדריך היומי של לשכת ההסברה הממשלתית.

התשובה שנתן דובר הלשכה שימשה תזכורת, כי השאלות של העיתונאים אינן בעלות „פריווילגיות" – כלומר, אין הן פטורות מההגבלות של מצב החירום – כאשר הן נוגעות בפעולה כלשהי של כוחות הבטחון, או כשאפשר לראותן כ„חתרניות" או „מסיתות".

מאז הטילה ממשלת דרום אפריקה מצב חירום ב־12 ביוני, משמשת לשכת ההסברה כמקור יחיד למידע רשמי על התסיסה. הלשכה זכתה באחד מעיתוני דרום אפריקה לכינוי „מיניסטריון האמת", על פי ספרו של ג'ורג' אורוול „1984".

כל יום אחר הצהרים מקיימים דובריה מסיבת עיתונאים של חצי שעה בחדר עגול בבנין הממשלה. הכללים שהנהיגה לשכת ההסברה נעשו בהדרגה קפדניים ומעיקים יותר.

הדוברים, דיפלומטים לשעבר בעלי נסיון רב וכתב לשעבר לענייני משטרה, משיבים עתה רק על שאלות המתייחסות לדיווח היומי על המצב שעליו מדווחת הלשכה עצמה. שאלות אחרות חייבים העיתונאים להעביר מראש בטלקס ללשכה. (ע"ר)

גרנלאנד יסדה „פרס נובל" משלה

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — תנועת השלום הגרנלאנדית „סורסונאטה" החליטה להעניק פרס מיוחד לשלום, אנושיות ונגד מרוץ החימוש.

זו הפעם הראשונה שהפרס מוענק וההחלטה היא להעניקו השנה ל־2 אישים שפעלו בשטחים המוצהרים של הפרס: לראש ממשלת שבדיה שנרצח לפני 4 חודשים, אולף פאלמה, על פעילותו למען האנושות, נגד מירוץ החימוש ולמען השלום: לאישיות גרונלאנדית מקומית — האנס פאביה רווינק.

כזכור הוצע אולף פאלמה גם למועמד לפרס נובל לשלום, שעליו יוכרז באוקטובר. לאור התקדים של דאג האמרשלד, מזכיר האו"ם, שקיבל את הפרס לאחר מותו. טרם ברור אם מועמדותו של אולף פאלמה לקבלת פרס נובל לשלום אכן אושרה רשמית.

השלטונות במצרים מונעים קריאת פרקים מהקוראן הדנים ב„רמאות היהודית"

קהיר. — הטלוויזיה המצרית הותקפה בעתון „אל־אחבאר" על כך שהיא פועלת להתקרבות ל„אויב הציוני".

במדור „תרבות ואומנות" של העתון נאמר: נראה שהאחראים בטלוויזיה המצרית, הן בערוץ הראשון והן בערוץ השני, רוצים להסיר את המחסום הנפשי בין המצרים לבין האויב הישראלי ולתרום למדיניות הנורמליזציה. הדבר בא לביטוי בכך שהם מציבים „מגן דוד" כחלק יסודי מהתפאורה והרקע בתכניות הטלוויזיה.

העתון „אלוופד" קובל על כך, כי ניתנו לטלוויזיה המצרית הוראות חשאיות מגבוה להפסיק את שידור הסידרה של „באור הקוראן". ביום הראשון והשני של חודש הרמדאן הקריאה הטלוויזיה קטעים מפורשים מ„סורת אלבקרה", הדן ברמאות היהודים.

ב„חלונות הגבוהים", נאמר בעתון, החליטו להפסיק את הגשת התוכנית, מתוך כבוד לקשרים בין מצרים לישראל. לפי ההוראות, יש להגיש את הסידרה לפיקוח לפני הגשתה, כדי שלא יקרה הדבר הזה פעם נוספת. (עש"ו)

המועצה לייצור ושיווק של דבש
למגדלי דבורים
ניתן לרכוש סוכר לדבורים באמצעות המועצה.
לקבלת פרטים והרשמה עד ל־1.7.86: מועצת הדבש
רח' נחמני 57 ת"א – טל. 624923 611213 – בין השעות 8.00–13.00
מועצת הדבש

אין קו ירוק

במפות שחולקו לחיילי צה"ל מטעם „האגודה למען החייל" – ארץ ישראל היא שלמה ומאוחדת. העובדה שלא הוכרז רשמית על סיפוח השטחים לא הפריעה למשרטטי המפה

מאת צביה בן־שלום

גישת האטלס תלושי־הדפים (קשה לי להאמין שאכן ברבריות כזאת קיימת בישראל של 86'. אולי זה בכל זאת גימיק של קידום מכירות ערב שבוע הספר?) מעוררת, בין היתר את השאלה את מי נועד לשרת אגף המדידות, המדפיס את המפות": את ממשלת ישראל, את האידיאולוגיה של הממונה עליו או את הציבור, שלו מפות אלה מיועדות?

לפני שנה, לכבוד יום העצמאות, הכינה האגודה למען החייל בישראל שי לכל חייל: מהדורה חדשה ומעודכנת של המדריך „כל מקום ואתר" ומפת ישראל — שניהם כרוכים בנרתיק פלסטיק נאה ונוח. שי „מכל העם, לכל חייל, בכל מקום תמיד". ואכן — המדריך והספר הגיעו לכל חייל ומי שלא קיבל דפוק במיוחד) ומי שהתגייס אחרי יום העצמאות תשמ"ה, שבו חולק השי, מקבל אותו עדיין במסגרת כל מיני סדרות חינוך.

נעזוב את המדריך ונתרכז במפה. היא מוגדרת כ„ישראל — מפת תיור וטיול". (שימו לב: לא מדינת ישראל אבל גם לא ארץ ישראל: קנה־מידה 1.250,000, עובד ושורטט על־ידי אגף המדידות ישראל, 1976, הודפס על־ידי אגף המדידות ישראל — מאי 1985.

במפה אין זכר לקו הירוק! במקרא יש „גבול בינלאומי" (עם מצרים), ו„קו הפסקת האש 1967" ובצפון קווי הפרדת הכוחות 1974, וזהו זה. הקו הירוק נעלם לגמרי. ישראל אחת היא, שלמה ומאוחדת.

שי לכל חייל

אין ספק שמפה כזאת מבטאת אידיאולוגיה ברורה, אולי גם שאיפה למדיניות. בינתיים, כל עוד לא הוכרז רשמית על סיפוח השטחים. צריכה בכל זאת להיות הפרדה גיאוגרפית כלשהי בין כפר־סבא לקלקיליה. אבל ייתכן שמבחינה חוקית הכל כאן בסדר — המפה היא, כאמור, מפת „ישראל". לך דע למה הכוונה...

הרבה יותר חמורה הפקדת מפות אלה בהמוניהן, בידי חיילים. בלי כל קשר לאידיאולוגיה של משרד הביטחון או של ראשי האגודה למען החייל — בצה"ל נהוג עדיין, (אולי מטעמי ביטחון גרידא, אבל אין לזלזל בהם) להבחין בין „תחומי הקו הירוק" לבין „אזורי מימשל צבאי".

בכל יחידה מתנוססת על הלוח כרזה המבהירה „הוראות התנהגות חיילים..." ויש בו הפרדה ברורה ומוחלטת בין תחום „הקו הירוק" לבין אזורי מימשל צבאי. אולי, כאמור, מטעמי ביטחון בלבד, אבל מי יזלזל בטעמים אלה?

אגף המדידות והאגודה למען החייל, מסתבר, מזלזלים. הקצין שהיפנה את תשומת לבי למפה בלי קו ירוק סיפר שהדבר גרם לשיבושים במסע, שמטרתו היתה תירגול התמצאות בשטח לפי מפות „עממיות". החניכים התבקשו להביא מפות „מהבית" וכל אחד לקח, כמובן, את זו שקיבל שי לחייל, בערכת „כל מקום", כי אלה באמת מפות טובות. בצומת מסויימת התעוררה בעיה של פינוי ואיש לא ידע באיזה צד של הקו הירוק נמצאת צומת זו וכיצד יש לנהוג. המפה, כמובן, לא עזרה. המפקד פסק לחומרה, שלא בצדק (כפי שהסתבר לו אחר־כך), אך שמר על יוקרתו והכריז שכך צריך לנהוג בכל מקרה של ספק.

מאוחר יותר סיפר, כי מה שהדאיג אותו היה הוויכוח שהתעורר בין החניכים, שבו טענו אחדים מהם שמן הדין להקל (ויותר נוח לשאת פחות נשק) כי אין שום קווים ירוקים או תחומים והכל שלנו... ארץ אחת...

אין ספק שמפיקי המפה רצו שהצעירים יגיעו למסקנה זאת, תוך התעלמות מוחלטת מפקודות מטכ"ל, המחייבות כל חייל, מהסכנה הצפויה למי שמזלזל בפקודות אלה. במקרה הטוב — זה משפט צבאי...

לחתוך ערכים בסכין גילוח

בברית־המועצות חותכים דפי אנציקלופדיה בלי בעיות; בימי סטאלין הורו לאזרחים לעשות זאת בסכיני־גילוח + נזכר פרופ' שלמה מוגילבסקי, היסטוריון שעלה מרוסיה

מאת חיים מרגלית

בברית־המועצות חותכים דפים בלי בעיות – אומר פרופ' שלמה מוגילבסקי, עולה כבר ותיק, מרוסיה, היסטוריון, ואצלנו עמית מחקר במכון לחקר החברה בת זמננו בירושלים.

הוא מסביר, ששם אין בעיות חיתוך כמו אצלנו. בימיו של סטאלין, ניתוחים פלאסטיים וקוסמטיים בנייר הפכו לשיגרה. „בעצם", הוא אומר, „כבר מהימים הראשונים של המהפכה הפכו ידידים לאויבים, אוהבים לשונאים, ובהתאם לכך נהגו בהם בפירסומים הרשמיים של ברית הריפובליקות הסוציאליסטיות ס.ס.ס.ר.", והוא מוסיף דוגמאות יש למכביר. הנה הראשונה: לייב טרוצקי – במהדורה הראשונה של האנציקלופדיה הסובייטית מתחילת שנות ה־20 נכתב עליו, בין השאר, שהוא תלמידו וידידו של ולדימיר איליץ' לנין, שר ההגנה שהנהיג את הצבא האדום המנוכר במלחמת האזרחים נגד כוחות האינטרבנציה. במהדורה השניה, מתחילת שנות ה־30, הוא הוגדר כאויב העם. במהדורות הבאות אין טרוצקי, לא היה איש כזה. המהדורה הראשונה הוחרמה: היו בה הרבה אישים מגיבורי המהפכה שסר חינם בעיני סטאלין, שדאג גם להסיר את ראשם. עם המהדורה השניה השלישית היו בעיות. היו כאלה שכאשר הודפסה האנציקלופדיה הם היו בסדר ותמכו ב„קו־הגנראלי" של המפלגה, כלומר ביוסיף ויסריונוביץ' סטאלין. כאשר נגמרה ההדפסה, אותם אישים כבר לא היו קיימים. סטאלין חיסל אותם.

באותם ימים קשים הורו לאזרחי בריה"מ לחתוך בסכין גילוח מספר ערכים. כך נחתכו מהאנציקלופדיה: ניקולאי בוכארין, עורך „פראבדה", והאידיאולוגים של המפלגה, המרשאלים טוכצ'בסקי ובליכר, גנרלים כמו יקיר וגמרניק ועוד אחרים. „מי שחושב כי אחרי ימי סטאלין נגמרו החיתוכים, טועה. לברנטי בריה הידוע, אחד הקצבים הנאמנים של סטאלין ומ־1938 שר הפנים וראש השירותים החשאיים נ.ק.ו.ד. ואחר־כך ק.ג.ב., היה גיבור ברית־המועצות, וסטאלין העניק לו תואר מרשאל. באנציקלופדיה הסובייטית, שיצאה בימי סטאלין במהדורותיה השונות ובשנתונים שליוו אותה, היה לו מקום קבוע ומכובד. סטאלין עצם עיניו במארס 1953, בריה הוצא להורג על־ידי יורשי סטאלין בדצמבר אותה שנה. ורוכשי האנציקלופדיה בשנת 1954 התבקשו לחתוך את הערך שלו. אותו דבר הם התבקשו לבצע גם בערך של ניקולאי בולגנין, אחד מחברי החמישיה שירשה את סטאלין, מ־1958 הוא ניסה להדיח את חרושצ'וב ולא הצליח. והוא עצמו סולק. אין יותר בולגנין, שם, בבריה"מ. אף לא חסו על מרשאל ג'יאורגי ז'וקוב, שפיקד בסתיו 1941 על הגנת מוסקבה נגד הצבא הנאצי. ז'וקוב פיקד בשנת 1943 על תנופת הדחיקה והוצאת את הנאצים ליד סטלינגראד, הוא שהוביל את צבא בריה"מ לכיבוש ברלין. ז'וקוב התמנה לשר ההגנה לאחר מות סטאלין והחזיק מעמד עד לימנו של חרושצ'וב. הוא הודח ב־1957. אזרחי ברית־המועצות התבקשו אז לחתוך אותו מהאנציקלופדיה (וספרי היסטוריה אחרים. אין מרשל ז'וקוב, הוא נמחק.

פרופ' מוגילבסקי מזכיר את המקרה של שלפין, חבר הפוליטביורו, לאחר מות סטאלין, גם הוא נחתך וכידוע כי גם חרושצ'וב נחתך וברז'נייב הוא כבר שם דבר.

„שם, הוא טוען, יש מסורות, ותכנים. יבוא יום שיתחילו להדפיס חורות וכבר היו דברים מעולם, היום מותר להכל בהערכה על בוכרין ועל טוכצ'בסקי, על אחרים [illegible], אבל אולי צפויות הפתעות, כך שבמקום סכין־גילוח, יצטבר אנציקלופדיה נייר [illegible]

עוד בחסות „שלטון החוק"

השריחזוי לחוק – על פי המפות שבאטלס ישראל החדש, על פי המפות במהדורה הישנה של האטלס — השטח לכפרים הסרי המגן הוא משותף. המעיין במפה הקו הירוק יבחין כי [illegible] על עמק איילון בואך לטרון מסומן „קו ירוק" כפול: השטח שבין הקווים, הכולל את [illegible] שהושמדו היה במשך 19 שנה שטח הפקר. [illegible]

עתה, אחרי 19 שנה [illegible] את אדמות [illegible] הגבול [illegible] הישראלי [illegible] 1980.

[illegible] ספק אם ניתן „לערער" על הפירוש [illegible]

תולשים ועוקרים

עוד בטרם נדמו הדי שערוריית התלישה מדפי אטלס ישראל — שבו, על־פי עדות השר דוד לוי, לא מופיע הקו הירוק – עקרו פקידי מינהל המקרקעין מטעי זיתים בכפר מידיה, בהסתמכם על מפות שלפיהן הקו הירוק משיק לבתי הכפר

מאת יורם נמרוד

עוד בטרם נדמו הדי שערוריית התלישה מדפי אטלס ישראל, פשטו פקידי מינהל המקרקעין על מטעי הזיתים בכפר מידיה, שבחבל מודיעין. בידיהם היו מפות שונות מאלו המצויות באטלס, דפים שעדיין לא נתלשו. על פי המפות שבידיהם, קו שביתת הנשק בין ישראל לירדן, „הקו הירוק", משיק לבתי הכפר. ומשום כך, כל האדמות שמהעבר הישראלי הן „אדמות מדינה" — אפילו הן רשומות בספרי האחוזה כקנייני בני הכפר מימים ימימה (עניין מופרך לכשעצמו).

אינני נמנה עם המעטים שזכו לעיין במהדורתו החדשה של אטלס ישראל. אך נסמך על עדותו של בעל הדבר, השר דוד לוי, שהודיע: „הקו הירוק נעדר כליל מהמפות המופיעות באטלס". זו עדות ראויה לתשומת לב. על פי החוק הקיים בישראל, ועל פי הנוהג, הקו הירוק קיים. כיישות משפטית. רק על יסוד זה אפשר היה, למשל, לעקור כאלף שתילים במטעי הכפר מידיה, שהופרדו מהכפר עם שביתת הנשק עם ירדן. מעל אדמותיהם.

אך על מה ולמה אין הקו הירוק מופיע במפות האטלס החדש? גם לכך יש תשובה מפי של דוד לוי: [illegible] המדינאים והעורכים הציוניים, מפני ש„כך מתחייב מהחלטת ממשלת ישראל בנושא". סביר, איפוא, להניח, שכאשר תאסור הממשלה על שימוש במונח „קו המשווה", שמא יעורר הרהורים על שוויון בקרב נתיניה, ימחקו העורכים את קווי הרוחב מהמפות.

„נפקדים נוכחים"

אין זו אפשרות דמיונית. יש יישובים בארץ־ישראל שהממשלה אינה מכירה בקיומם, וכבר לפי המהדורה הקודמת של אטלס ישראל — נבחר מקומם בדפוס. למרות שבמציאות הם שוקקים חיים, ומרידות. אחד מהם הוא הכפר עין חוד, בכרמל. בעוד שתושבי מידיה הם לפי חוק ישראל „נפקדים" והבעלות על אדמותיהם הועברה לרשות המדינה — הרי תושבי עין חוד הם בלשון החוק הישראלי „נפקדים נוכחים". כלומר, לפי החוק לנכסי נפקדים (תש"י — 1950); כיוון שלא נמצאו בכפרם ביום פלוני, אי־שם בשלהי תש"ח, מנועים הם מלשבת על אדמתם, אותה לא עזבו מעולם. אותו יום התפלגו בני הכפר לשניים — חלק נס מפחד המלחמה, צאצאיהם פזורים היום במחנות הפליטים. החלק האחר האזין להפצרות של הגורמים המוסמכים לכך בישוב היהודי, ולא ברח. אלא הסתתר במטעי הכפר. עם תום הקרבות, ביקשו לחזור לבתיהם — אך תום ליבם נכזב. היו גם ערבים כאלה אין מקום להכללות. נוצל לרעה. והם נכללו בקטגוריה של „נפקדים". אם כי נוכחותם לא הופסקה בכלל.

אחד מבכירי המשפטנים באקדמיה הישראלית ניתח במאמר שנון את החוק המעמיד בני־אדם במעמד „נפקדים נוכחים" כעיוות משפטי שאין לו מקום במדינה מתוקנת. היום, משפטן זה, פרופסור אמנון רובינשטיין, הוא שר זוטר בממשלת ישראל. כה זוטר, עד שקולו אינו נשמע, ומחאתו על המפלצת הקפקאית של „נפקדים נוכחים", גוועת.

אחדות התולש והנתלש

קללת האשמה הקולקטיבית על ערביי ארץ־ישראל רובצת על בניהם ובני־בניהם של תושבי הכפרים מידיה ועין חוד. על כך יש הסכמה מובלעת בין עורכי האטלס והשר הממונה עליהם. הסכמה זו וגבולותיה ניכרת דווקא באותו קטע טקסט שנתלש. במעשה איוולת „אופייני" לשוטר מחשבות. במקום לתלוש את הדף, הבה נעיין בו. „היו אלה גורמים לאומניים — — — ובראשם גוש אמונים, שפעלו במרץ להקמת נקודות יישוב ביו"ש וחבל עזה". לכאורה, משפט זה הוא משפט תיאור. למעשה, מוגנבת בו נימה ערכית ונקיטת עמדה, על־ידי הקונוטציה השלילית שיש לתוספת „נ" למלה לאומי. ובהמשך גם מובן מדוע נקטה עמדה שלילית זו: מפני שתוצאתה „הבלתי מכוונת אך הבלתי נמנעת" של ההתיישבות היהודית בשטחים שנכבשו ב־1967, היא: „מדינה דו־לאומית", כלומר, מדינה דו־לאומית, יהודית־ערבית, לא זאת בלבד שהיא מושג של קונוטציה שלילית, דוחה — מבחינתו של האורח [illegible] — אלא שלדבריו, כפרופסור מלומד, מדינה דו־לאומית עומדת „בניגוד בולט" ל„אידיאולוגיה הציונית המסורתית, שמטרתה מדינה יהודית בעלת אופי יהודי ואוכלוסיה יהודית המוכנה לפיכך להיתורים בשטח". הנה, איפוא, אחדותם של התולש והנתלש. שניהם מבקשים לעצמם מדינה שאין בה ערבים, כאילו חוק טבע הוא, שחיים משותפים הם קלקלה שאין לה תקנה. הם חלוקים ביניהם בשאלת האמצעים. אלה סבורים שיש לדחוק את הערבים מארץ־ישראל כולה, ואלה רוצים בפשרה לדחוק אותם רק מחלקה. כוונתו של אדם — כבודו. אך אין לערבבה בהתייחסות מדינית.

ראשית, גם עד 1967 היתה ישראל מדינה דו־לאומית, אם כי הרוב מנע מטעמים כבדי משקל, הראויים לעיון ולא לגינוי, התארגנות לאומית של המיעוט, (בניגוד מוחלט להבטחתו הבלתי מותנית, בהיותו מיעוט בעצמו).

מעשה מסובך — ונלעג

שנית, בחקר הציונות אין כל משמעות למונח „אידיאולוגיה ציונית מסורתית" שלילת קיומם של שני לאומים בארץ אחת, במסגרת פדראלית או אחרת. אי־אפשר לייחס לתנועה הציונית בהנהגתם של הרצל, וייצמן, ובוודאי לא של ארלוזורוב (כמשתמע

(המשך בעמוד 6)

ראש הדסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנסר

יעיל, צודק וחותך

מאת בצלאל עמיקם

בשהתבקש שר המשפטים יצחק מודעי לחוות־דעתו על אפשרות לחקירה משטרתית בפרשת ראש השב"כ, השיב חד וחלק: להפקיד את החקירה בידי המשטרה? הרי הכל דולף שם החוצה." הדברים לא ערבו לאזנו של השר חיים בר־לב, הסבור כי חקירה פלילית יכולה להיערך בדלתיים סגורות, תוך שמירה על חשאיות גמורה.

פרופ' זמיר, לשעבר היועץ המשפטי לממשלה, חשב גם הוא כי המשטרה ראויה לחקירה מעין זו. ליועץ אין חוקרים משלו, לכן פנה, לשם איסוף חומר חקירה, למפכ"ל השטרה וביקשו לפתוח בהליכים מקובלים. לו היתה המשטרה נוהגת כך, אין ספק כי הנושא היה נשאר בידיה שכן אין הממשלה רשאית להתערב בנושא פלילי. מכיוון שהשתהתה חמק הנושא מידיה והיא הוצגה בקלונה.

הממשלה לא חייבת לקבל את המלצת היועץ המשפטי שלה, אולם עד כה נמנעו ממשלות ישראל לנצל אפשרות זו ולא נהגו בסתירה לחוות־דעתו של היועץ. אם יתקבל פתרון בדמות הקמת ועדת חקירה לעניין השב"כ תהיה זו הממשלה ולא היועץ שיחליטו על הקמתה.

בעקבות ועדות־חקירה מתעורר בדרך־כלל רעש גדול. כך אירע עם פירסום מסקנותיה של ועדת בייסקי, שגזרה על פיטורי ראשי הבנקאות במדינה. רעש שטרם שכך.

בתחום הביטחוני זיעזעו מסקנות ועדות אגרנט וכהן את המערכת הביטחונית והמדינית, אך הללו למדו לחיות עמן ויישמו את הקביעות שלהן. רב אלוף דוד אלעזר נאלץ להתפטר בעקבות דו"ח ועדת אגרנט ואילו שר הבטחון אריאל שרון "החליף כסאות" לאחר שמסקנות ועדת כהן ראו אור. יצויין כי כל נזק לבטחון המדינה לא נגרם וסודות לא דלפו החוצה. הדיונים היו חסויים וחלקם נשאר חתום עד היום. הפרקים שראו אור — נבחרו על־ידי הוועדות עצמן.

ביצד פועלת ועדת־חקירה?

משהחליטה הממשלה על הקמת ועדת־חקירה היא תודיע על כך לנשיא בית המשפט העליון, שבידיו הסמכות למנות את היו"ר שלה ואת חבריה. היו"ר יהיה שופט בית המשפט העליון, אך יתכן גם להעמיד שופט של בית משפט מחוזי. חברי הוועדה יכולים לבוא מתחומים ציבוריים ומקצועיים מגוונים.

ועדת חקירה איננה "מהדורה שנייה" של בית משפט ואינה חייבת לנהוג לפי סדרי הדין שלו. היא רשאית להזמין עדים ולחייבם להעיד בשבועה או בהן צדק. מי שהוזמן להעיד אינו יכול להתחמק ואפשר לכפות עליו להתייצב בפני הוועדה. המשטרה ופרקליטות המדינה חייבות להושיט לוועדה כל עזרה שתוטל עליהם.

מה דינו של אדם העלול להפגע ממסקנות ועדת חקירה?

חוק ועדות חקירה משנת 1968 אינו משאיר צל של ספק בנושא זה. יו"ר הוועדה חייב להודיע לאדם שעלול להנזק מחקירה ולהעמיד לרשותו את חומר הראיות שנצבר נגדו. אותו אדם אף זכאי להנות מסיוע משפטי שתעניק לו הוועדה. תוכן הדיונים יכול להישמר בסוד. למרות שאת הדו"ח הסופי שלה רשאית הוועדה לפרסם ברבים.

שמירה על בטחון המדינה או הגנה על מוסר ואפילו שמירה על שלומו של קטין, משמשות עילה מספקת לסודיות הדיונים והמסקנות.

אם מצאה הוועדה שפלוני עבר עבירה — אין חובה להעמידו לדין בגינה. אולם על היועץ המשפטי לפרסם נימוקי החלטתו ברבים. מכל מקום, דו"ח הוועדה לא ישמש ראייה בכל הליך משפטי.

הנסיון שנרכש בקורותיהן הקצרות של ועדות־החקירה הוכיח, כי הן כלי יעיל, צודק וחותך.

תואר חדש, בעיות ישנות

מאת קאסם זייד

קבוצת תושבים מאום אל־פאחם, שהפכה לאחרונה לעיר, פנתה בדרישה לשר הפנים לפזר את מועצת העיר ■ בין הטענות: ניהול לקוי, הפרת חוקים, יחסי עבודה גרועים וביזבוז כספי הציבור

תושבי אום אל־פאחם, שהיו קורבן למשלונה של המועצה המקומית, האמינו, שעם הענקת מעמד של עיר ליישובם, יחול שינוי במצבה. האכזבה לא בוששה לבוא. השינוי היה רק בתואר. הביוב ממשיך לזרום ברחובות, חובות העירייה תופחים והולכים, והעירייה אינה מצליחה לקדם את ענייני העיר. מצב הדברים בעיר הגיע למבוי סתום.

קבוצת תושבים, שהתארגנה לאחרונה, בחרה בוועדת מעקב, התובעת לפזר את העירייה. חברי ועדת המעקב, שכולם אישי ציבור, אנשי חינוך ואנשי עסקים, פנו באמצעות עורך־דין לשר הפנים בבקשה לפזר את מועצת העירייה. במכתב מפורט, המשתרע על עשרים ושלושה עמודים, מונה בא־כוח ועדת המעקב אחד לאחד את הנימוקים המחייבים לדעתו את פיזור העירייה.

עורך הדין חוסין מחאמיד מבקש משר הפנים להשתמש בסמכותו המוענקת לו בחוק כדי לפזר את מועצת העיר אום אל־פאחם. הוא תובע למנות ועדה למילוי תפקידי העירייה, ו/או למנות מועצה ממונה מתוך אנשים הכשירים להיות חברי המועצה, ו/או להורות על בחירת מועצה חדשה ולקבוע מועד מוקדם ככל האפשר לעריכת הבחירות.

"העירייה כושלת"

בנמקו את מניעי תביעתו טוען עורך־הדין מחאמיד, שמועצת העיר אום אל־פאחם איננה ממלאת את התפקידים שהוטלו עליה. בין השאר הוא כותב: "די לציין את העזובה והמחפירה של זרימת ביוב — תרתי משמע — ברחובות העיר משך כל ימות השנה, חורף כקיץ, ימי חג וימים קדושים. ראוי לציין כאן, שנציגי משרד הפנים ומשרד הבריאות מתחו בקורת קשה על אוזלת היד שמגלה הנהלת העירייה, שלדבריהם לא עשתה דבר וחצי דבר כדי לקדם את מפעל הביוב בעיר."

איפה ואיפה

במכתב מצביע עורך־הדין על עובדה חמורה שאין לה פירוש אחר, לבד מיחס של איפה ואיפה כלפי מקורבי ראש העירייה. כך נאמר במכתב: "מדי פעם פנתה העירייה לעורך־דין 'חוץ' חרף התקשרותה בחוזה עם עורך־דין אחר, שבשכרו היא חייבת, והגיעו דברים לידי כך, שהעירייה שילמה ו/או התחייבה לשלם לאחד מעורכי הדין ששכרה, סכום המגיע לכדי 19,000 שקלים חדשים. מתמיהה העובדה שהסכום הנ"ל, ששולם כשכר טרחה, מהווה בחשבון פשוט כמחצית המשכורות הנדרשת של כל מורי בית־הספר התיכון המקיף, אשר שבתו ימים על גבי ימים, מאחר שלא קיבלו את משכורותיהם במועד". הסכום הנ"ל — לדברי עורך־הדין מחאמיד — אושר על ידי ראש העירייה, וכנראה רק על־ידו מבלי שחברי העירייה עודכנו בכך.

ריבית דמיונית

מהמכתב לשר הפנים עולה, שחובות העירייה בבנקים עומדים על סכומים כה גדולים, עד שרק הריבית השוטפת — יש בה כדי לפתור או למנוע סכסוכי עבודה על רקע אי־תשלום משכורות.

לטענת עורך־הדין מחאמיד "לא אחת קרה שהעירייה שילמה משכורות למי מעובדיה לשעבר שעה שלא עבד בה בכלל", וכן "קניות של מצרכים לעירייה והתקשרות חוזית עם סוחרים בוצעו לעתים קרובות ללא מכרז".

עוד נאמר, שחובות העירייה למס הכנסה הינם גדולים במיוחד, בין היתר כתוצאה של אי הגשת דו"חות או אי הגשתם בזמן, והמורה מזו "מערכת ניהול החשבונות של העירייה גובלת בהפרה בוטה של החוקים השונים המחייבים אותה".

אחת הטענות החמורות היא, שראש העירייה בכבודו ובעצמו קיבל פיצוי על הלנת־שכר במסגרת תביעה בבית־הדין לעבודה בחיפה, בה העירייה היתה הנתבע, חרף התנגדותו המפורשת לשלם פיצויים דומים לעובדי העירייה, וחרף אי־סיווגו החוקי בסטטוס של עובד, שלפיו אינו זכאי לפיצויים כאלה.

במכתבו לשר הפנים מציין בא כוח ועדת המעקב, כי "משנודע דבר זה לבית־הדין לעבודה בחיפה, הוא הביע תרעומת קשה על כך. ראש העיר נאות להחזיר את הסכום שקיבל לאחר לחצים כבדים שהופעלו עליו, ולאחר שקיבל חוות־דעת (ואותה ביקש לאחר מעשה) מאחד מעורכי־הדין, שהמליץ לו להחזיר את הכסף שקיבל בצירוף הפרשי הצמדה מלאים".

יחס מתנשא

עורך הדין מחאמיד מאשים את ראש העירייה האשם מחאמיד בעשיית שרירים ובגילויי יחס מתנשא. "כאשר הוא נוסע לחו"ל" הוא מסביר זאת בכך שהדבר קרה "לאחר שחש כי קרנו עלתה בעקבות ההפגנה ההמונית שנערכה ב־84' נגד כהנא".

בפירושים שנותן עורך־הדין מחאמיד לנסיעתו של ראש העירייה הוא כותב "נסיעתו, שמטרתה המוצהרת היתה חופשה ומנוחה נפלה עת שרר באום אל־פאחם תוהו ובוהו מוחלט, אשר הסתייע בשביתת מורי בית־הספר התיכון המקיף... וכן שביתת עובדי הרשות המקומית, על כל המשתמע מכך לגבי מצב הבריאות, הניקיון, הגבייה והניהול השוטף של ענייני העירייה הגרועים בלאו הכי".

עורך הדין מחאמיד מאשים את ראש העירייה בשתלטנות ובעבודה אינדבידואלית, בכך שהוא מסרב בתוקף לעבוד בשיטת מחלקות, לפיה תוטל אחריות מלאה על כל ראש מחלקה, שידווח לראש העירייה על מעשיו.

"ראש עיר זה רוצה ותפס — וכך הוא נותן הוראותיו — שכל עניין קטן כגדול יעבור דרכו, ואוי לעניין הזה אם ימומש ו/או יוחל במימושו ללא ידיעתו ו/או אישורו, שאז סופו להתכחש לו ולמגרה כאילו היה אויב כבמש", נאמר.

החלטות אישיות

עורך הדין מחאמיד מאשים את ראש העירייה שהוא מקבל על דעת עצמו, ומבלי שיהיה לו גיבוי של החלטת מועצת העירייה, החלטות שמשמעותן גורלית ביותר. כדוגמה הוא מביא את המקרה הבא: "אדם מסויים, שמתגורר מחוץ לתחום שיפוטה של עיריית אום אל־פאחם, אך סמוך לו (ליד שכונת אל־ביאר, המהווה חלק אינטגרלי מאזור שיפוט אום אל־פאחם), סלל דרך העוברת בחלקה שבבעלות מינהל מקרקעי ישראל, לכיוון ביתו. המינהל, שראה בחומרה את הפלישה לשטחו, הזהירו לסגור את הדרך שפתח. הנ"ל שאינו תושב אום אל־פאחם, ושמעולם לא שילם לה מסים עירוניים כלשהם (חרף שימושו במים שבתחום שיפוט אום אל־פאחם), פנה לראש עיריית אום אל־פאחם על מנת שיחלצו ממצוקתו. בחודש מרץ 1985 פנה ראש המועצה המקומית אום אל־פאחם, האשם מחאמיד, למינהל מקרקעי ישראל, וביקש להקצות את השטח שנגסה הדרך הנ"ל לאום אל־פאחם, ולהכלילו בשטח הכולל שהוחלט להקצותו לצרכיה החיוניים (הכוונה היא לנכות שטח זה מהמכסה הכללית שמגיעה לאום אל־פאחם, על־פי הסכם חתום עם מינהל מקרקעי ישראל. ק.ז.).

עורך־הדין מחאמיד מתריע, כי לא התקיימה ישיבת מועצה בנידון, ונכון ליום הוצאת הפנייה למינהל מקרקעי ישראל לא נתקבלה החלטת מועצה. עורך הדין מחאמיד משווה בעניין זה את מעשהו החריג של ראש העירייה עם פנייתו של סגנו למינהל מקרקעי ישראל, למסור חלקת אדמה בתחום שיפוט העירייה לצורך הקמת ספריה ציבורית — מעשה שהביא להדחתו של אותו סגן.

יחסי עבודה גרועים

בפרק אחר ממכתבו מתייחס עורך הדין מחאמיד ליחסי העבודה בעיריית אום אל־פאחם, ש"אינם מן המתוקנים בהשוואה לרשויות המקומיות האחרות, והם מהגרועים ביותר, כשהאשם העיקרי לכך רובץ ללא צל של ספק על גבי המעביד".

עורך הדין מחאמיד מבסס את טענותיו על פסקי בית־הדין לעבודה בחיפה. הוא אומר: "בית הדין לעבודה בחיפה הביע לא אחת את תרעומתו, וכך גם איגודים מקצועיים וארגוני עובדים למיניהם, על התנהגות העירייה כלפי עובדיה ו/או על הדיונים התמידיים אותם נאלצים עובדי העירייה לעבור לשם קבלת משכורותיהם, כמעט מדי חודש בחודש. הדברים הגיעו לידי כך שבית הדין לעבודה בחיפה ציווה על משלוח החלטתו, באחד התיקים בהם מעורבת העירייה, למנכ"ל משרד הפנים, וזאת, ודאי, בכדי להראות עד כמה מאסה נפשו מדרך ניהול ענייניה של עירייה זו בתחום יחסי עובד ומעביד".

אדמה חרובה

במכתבו מוסיף מחאמיד ומתריע על אי־תשלום מסי־ועד "מבטחים", קרן השתלמות, ולעתים גם ביטוח בריאות בקופות־חולים, על־ידי העירייה עבור עובדיה. לדבריו, הדבר מצביע על היחסים העכורים בין הנהלת העירייה לעובדים ומשקף את טיב הנפשות המנווטות את העירייה. כדוגמא לסבל הנגרם לעובדים כתוצאה מאי־תשלום התנאים הסוציאליים הוא מציין מקרה של אחד העובדים שנפטר, שבני משפחתו נותרו ללא זכויות, והעירייה נאלצה לשלם את זכויותיו מכספה, ומאחר שלא הצליחה לשלם את חובותיה לקופות תגמול ולקופות אחרות.

בפרק המסכם את מכתבו כותב עורך־הדין מחאמיד: "אין מרשי מבקשים מחברי מועצת אום אל־פאחם להגיע למצב אידיאלי, אבל מכאן ועד לחיות מדי יום ביומו במצב הקטסטרופלי, שתואר לעיל המרחק הוא גדול... עיריית אום אל־פאחם הותירה אדמה חרובה".

למעלה משלושת אלפים בעלי זכות בחירה מתושבי אום אל־פאחם חתמו על עצומה שצורפה למכתבו של מחאמיד, בתביעה לפזר את מועצת העירייה.

תולשים ועוקרים

(המשך מעמוד 5)

מהמושג שטבע פרופסור עמירן), אי־אפשר לייחסה גם לבן־גוריון, בעשור השלישי לפעילותו בארץ, שכן אז היה מחסידיה המובהקים של הדו־לאומיות בגירסה של ד"ר מגנס, אליו התקרב באותם ימים (וראה לעניין זה, את חיבורו של בן־גוריון "הנחות לקביעת משטר ממלכתי בא"י", פורסם לראשונה בהפועל הצעיר, בגליון מיום 20.3.1931).

ניתן, כפי שהודגם כאן בקצרה, לערער על אמינותו המדעית של אטלס ישראל, הן מבחינת התוכן המילולי והן מבחינת תוכנו הקרטוגראפי, ככל שהוא נוגע בשאלה המרכזית של חיינו הלאומיים: היחסים עם הערבים. אין צורך להשחית מלים על כך, שבמדע אין ערכאה עליונה לערעור — שאחריה באה הגניזה של בר הפלוגתא והכפשתו. זהו דיון מתמשך. נסיונו של דוד לוי להסמיך למעשה הפסילה שלו נופך של ערעור מדעי, מוסיף למעשה מסוכן — המרמז למשטר הצפוי לנו — ממד נלעג.

כרם, מערכת היחסים בין יהודים וערבים אינה הנושא המרכזי של אטלס ישראל, והיא משתקפת בו כבדרך אגב. הדגמת השתקפות זו נעשתה כאן, על־ידי קישור עם שתי פרשיות אקטואליות. המשותף להן זו מוסכמה המקובלת על רוב הציבור בישראל — ימין ושמאל — שהפלשתינים הם מיטרד. כאילו על הפלשתינים לשאת לעד בעוון השלב בו נתגלגלה לאומיותם ברמותו השטנית של המופתי החוסייני. זו גישה "לאומית" בלשונו של פרופסור עמירן, גם אם היא מבטאת השקפת עולם שמאלית או ליבראלית.

קרבנות הטרור של החוסיינים והערפאתים

אי שם בעתיד, מוטב שתחול מחילה על בניהם ובני בניהם של ערביי ארץ־ישראל. רובם, היו ועודם קרבנות לטרור של החוסיינים והערפאתים למיניהם. מחילה כזו יש בה טעם אם יובן שביכולתה של תנועה לאומית אחת לא רק להשמיד ולהכחיד תנועה לאומית יריבה, אלא גם לעצב את דמותה לטוב ולרע. אז, יתלשו מספר העוקים של ישראל, ומספרי התקנות של מוסדות ציוניים — כמה וכמה חוקים שימושם כניצול הקיצוניים הערבים ומעלליהם למטרת נישול כלל הפלשתינים. אז, גם ספרי המדע והחינוך (ואטלס ישראל בכללם) יתייחסו אל הלאום השני בארץ כאל שותף בבנייתה.

והרי משאלת לב, ללא יומרה מדעית. ספק רב אם תתגשם, ולא מפני שאינה אפשרית. סביר יותר, שקיפוח והתנכרות ידחקו עוד ועוד פלשתינים לזרועות הטרור ומעשי אכזריות נואשים חסרי פשר. בישראל — יתרחב מעגל המשוכנעים, כתוצאה מהרדה סבל והתנסות אישית, שלנצח תאכל חרב לעיון, למדע, ולשיקול הדעת הספקני העומד ביסודו — לא יהיה ולא כלום עם תוצאה זו, שאחריתה — מי ישורנה.

חרב פיפיות גרעינית

מאת ורדינה הילו, בון

במטה הבחירות של המפלגה הנוצרית דמוקרטית לא חגגו ביום ראשון השבוע, למרות זכייתה של מפלגת הקואליציה בהפרש של שני אחוז לעומת מפלגת האופוזיציה דומה שארנסט אלברכט, ראש מדינת חבל סקסוניה התחתונה מטעם המפלגה הנוצרית דמוקרטית, הוא הדיוט שרווה נחת השבוע. אף־על־פי שחבל זה נחשב למחוז של המפלגה הנוצרית דמוקרטית, העניק הבוחר הגרמני יתרון של שני אחוז בלבד 44.8 לעומת 42.8 המפלגה הסוציאל־דמוקרטית אס.פה.דה.

חבל סקסוניה התחתונה נתן למעשה את אות הפתיחה לבחירות מקומיות שתיערכנה עד סוף השנה הנוכחית. אחריהן, בחודש ינואר הקרוב, יתקיימו הבחירות הכלליות לבונדסטג. תוצאות הבחירות בחבל סקסוניה התחתונה מראות במידת רמז לדעת משקיפים כאן, את נטייתו של הבוחר הגרמני להחזיר את הסוציאל־דמוקרטים לשלטון. אותם משקיפים אומרים עוד כי על רקע המגמה המסתמנת עליית כוחה של מפלגת הירוקים — הרי שלא מן הנמנע שחשתום יקימו קואליציה למרות חילוקי דעות ביניהן.

ודומה שבמערב־גרמניה שכחו את השערוריות הכלכליות שבהן מעורבים אישים פוליטיים בכירים, ונדחקה בעיית האבטלה של שני מיליון ויותר מובטלים. המתיחות היא על רקע שהייתם של שרים על אדמת גרמניה, הלחץ שלא [illegible] מהכחדות מאז אסון צ'רנוביל בעניין הכורים הגרעיניים המוצבים על אדמת גרמניה. אותם משקיפים מנבאים כי תמיכתו של הקנצלר קול בניצול אנרגיה גרעינית [illegible] לו לרועץ, בסופו של דבר, וכי תעלה לו בכסאו. אסון צ'רנוביל ממשיך לעשות גלים במדיה התקשורתית מדי יום ביומו. הפניקה שאחזה את הציבור הגרמני מתמעטת לשכוך כשבוע שעבר עברו על גרמניה מהומות אלימות, שבמהלכן נפצעו מאות מפגינים ביניהם גם שוטרים. על רקע זה מסתמנת, כאמור, עליה במספר הבוחרים למפלגת הירוקים שעצם הקמתה והסתעותיה לאקולוגיה נקיה, משמשת לה עתה כחוגשמת חזון אחרית־הימים. בחינת "ראו וזהרתם".

הטענות הקשות שמשמיע הציבור מופנות בעיקר כלפי הקנצלר הלמוט קול ושרים ממפלגתו. לפיהן לא ניתנה אינפורמציה מספקת בעת האסון בצ'רנוביל, דבר שגרם לציבור הרדה וחוסר תפקוד.

נראה כי הבוחר הגרמני יצטרך לתת את דעתו על כל אלו ביום הבחירות, הבל-בבחירות [illegible] שחולפים החודשים מאז האסון בצ'רנוביל הבעיה הולכת ומתחדדת, והשאלה [illegible] בידי פוליטיקאים ואנשי ציבור כאן.

לישכה הולכת ונסגרת

לכאורה היה אפשר לצפות, כי לשכת ראש הממשלה בתקופת כהונתו של שמעון פרס, האיש המודע לחשיבות התקשורת, תהיה גן־עדן לעיתונאים. כך זה אמנם היה בהתחלה, אך לא עוד. כללי הבטחון הדראקוניים שהונהגו בכניסה ללישכה, הפכו את העיתונאים לאורחים נסבלים ולא יותר, וגם זאת, רק כשיש להם פגישה.

באופן מקביל פועל תהליך של בידוד והסתגרות גם כלפי שרי הממשלה. לא רק משה שחל פחות מקורב ופחות מייעץ לפרס בעניינים משפטיים מבעבר. אפילו הקבינט, אותו גוף ממשלתי מצומצם, נמצא היום פחות בשימוש, שלא לדבר על מליאת הממשלה. הקבינט כבר לא ישב שבועיים. כל תהליך ההתייעצויות בקשר לצורת החקירה של פרשת השב"כ מתרחש בלי שיתוף הקבינט, בתוך מועדון של שלושה וארבעה: שמעון פרס, יצחק שמיר, יצחק רבין, ועם שובו מארה"ב — יצחק מודעי.

מה שלחברי הקבינט אסור לדעת, לעיתונאים בוודאי אסור לדעת. למשל, שההתייעצות הראשונה בין פרס והיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, כבר נערכה כשבוע שעבר. דבר קיום הפגישה נשמר בסוד, והסגירות ההרמטית של לשכת ראש הממשלה אף מעוררת העלמת דברים, ולו הטריוויאליים ביותר.

עזר וייצמן, שר מקורב במיוחד אל ראש הממשלה, אך בעד ועדת חקירה בפרשת השב"כ, קיבל סירוב כשפנה אל פרס בבקשה לאשר לו להיפגש עם מפוטר השב"כ, ראובן חזק. האחרון סירב לדבר עמו, אלא באישור ראש הממשלה. פרס נהג כלפי וייצמן כאילו היה סיכון בטחוני.

האם זו עצבנות, שתרפה ברגע שהיועץ המשפטי לממשלה יקבל את הכרעתו, או שמא זה סגנון מימשל, שיגיע להבשלתו בחודש אוקטובר?

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

דוד לוי והחופש האקדמי

יש הרואים את העולם דרך כוונת הרובה, יש הרואים אותו דרך הפוליטיקה. המתבוננים האחרונים עדיפים על הראשונים, כי הם לפחות לא יורים. אבל גם ענשם עלול להיות כבד. אף אחד עוד לא מת משריפת ספרים. אבל רוח האדם הפסידה.

אילו דוד לוי היה מבין באמת מה זה חופש אקדמי, אולי לא היה חש עצמו אנוס להחיל את מדיניות הליכוד על "אטלס ישראל", ללא פשרות. אבל כיוון שאינו מבין, הוא מוציא הוראה מגוחכת לתלוש דף מן האטלס. הוראה שלמיטב ידיעתי לא בוצעה. בתקופתנו, ולא באיראן של חומייני או באיטליה של סבונארולה, לתלוש דף מספר!

את ההסבר לשיקולו בחר לוי לפרסם בעיתון של אינטלקטואלים — "הארץ" — העתון לאנשים חושבים". במסה שאין נמלצת ממנה ("הארץ", 15.6.86) הוא מסביר כי הוא רואה את חופש הביטוי האקדמי כערך מקודש, אך בתנאי שלא תקדם דעה לידיעה. כדבריו. הוא מסביר עוד, כי כמה מן העובדות בתחום ההתיישבות הן תוצאה של מדיניות הממשלה והחלטותיה, ולפיכך אין, לפי תפיסתו, רשות להסתייג מהן מבחינה אקדמית.

לוי ממשיל את החופש האקדמי להחלטת רוב, כמו בממשלה ובכנסת. הרי לא יעלה על הדעת, הוא כותב, שבשם חופש הביטוי והאקדמיה, יובאו בפירסום חוקי הכנסת גם הסתייגויות חברי־הכנסת, שקדמו לקבלת החוק. "זה האקוויוולנט שלו לחופש האקדמי", הוא החופש לחשוב עד שמתקבלת ..החלטת הממשלה.

לוי מביא עוד דוגמאות להמחשת עמדתו בשאלת החופש האקדמי. מזכיר הממשלה, הוא כותב, המוסר מדי שבוע לציבור את החלטות הממשלה, איש לא יתיר לו להוסיף את הסתייגותו שלו או את הסתייגות השרים, שקדמו להחלטה. כאן יש ללוי טעות קטנה. מלבד אי ההקבלה וחוסר הקשר שבין החלטות הממשלה והחופש האקדמי (אלא אם תחליט הממשלה לבטל את החופש האקדמי), מזכיר הממשלה כן מוסר מפעם לפעם על ההסתייגויות שהיו לשרים מהחלטות הממשלה. אבל זה באמת לא שייך.

עוד דוגמה היא הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסרת מדי חודש על עליית המדד. לוי שואל רטורית, האם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תורשה לגנות, בהזדמנות זו, או לתקוף, או אף לשבח את המדיניות הכלכלית של הממשלה. ובכן, היא לא תורשה כי אין זה תפקידה. מה זה שייך לחופש האקדמי?

אצל לוי זה שייך והדבר מסתבר מן האופן שבו הוא בא בטענות על דרך תיפקודו של פרופ' דוד עמירן, העורך הראשי של "אטלס ישראל". הנה, שני אנשים, וכהם המפקח על לימודי הגיאוגרפיה במשרד החינוך והתרבות, הביאו לפני פרופ' עמירן הערות והסתייגויות על הפרק שכתב על ההתיישבות. אך אלה לא נתקבלו על ידו ואף לא הוכנסו לישיבת המערכת.

לוי קובל, כי פרופ' עמירן "לא כיבד את הבימה שנמסרה לו, לא את האמון שניתן בו, לא את הסתייגויות חבריו לאקדמיה, ואף לא את החופש האקדמי עצמו, שאמור היה לאפשר לכל אחד מחברי המערכת שהופקדה על האטלס לקרוא את החומר המובא בו, להסתייג ולהשתתף בהכרעה על המוצר הסופי". ובכן, לוי מזהה את החופש האקדמי עם הכלל הדמוקרטי של הכרעת הרוב. באמת, לפי הגדרה זו אין לפרופ' עמירן שיקול דעת. כל סברת־כרס, ותהיה הפנטאסטית ביותר, היתה צריכה להיות מובאת על ידיו לישיבת המערכת ולהיות מוכרעת בהצבעה. האם ידוע ללוי שכך זה היה בתקופת סטאלין בבריה"מ? האם הוא שמע על האגרונום טרופים ליסנקו?

ועוד כותב השר לוי במאמרו המונומנטאלי, כי הפרק שכתב פרופ' עמירן על הישובים וההתיישבות בישראל נותן הכשר אקדמי רק למדיניות התיישבות של ממשלות המערך. הוא מביא ציטוט מן הכתובים, המתאר את פעולותיו הקיצוניות של גוש אמונים (שאינו מוזכר בשמו), שגררו אחריהן בסופו של דבר את הממשלה, כמו במקרה קדומים וההתיישבות בקריית ארבע. לוי כועס על כי הקורא עלול ללמוד מן הכתוב, שקבוצות פרטיות של קיצוניים לאומיים השליטו עובדות מדיניות על מפת הגדה המערבית למורת רוחה ובניגוד לדעתה של הממשלה. אכן, הוא מעדיף להחליק את הפרק הלא־מחמיא הזה בתולדות גוש אמונים ורוצה שהקורא יזכור רק את הסוף הטוב: את אותו פרק שבו הממשלה אישרה בדיעבד עובדות שגוש אמונים קבע בכוח, בניגוד לחוק.

אין טעם להיכנס ליתר הטיעונים של לוי נגד עמירן, שכן אם עמירן סבור, שהתוצאה הבלתי נמנעת של ההתיישבות ביהודה ושומרון היא מדינה דו־לאומית, יכול לוי לזעוק מהיום עד מחר שזו הסתה. אבל זה הכיוון שאנו הולכים אליו, אמנם, עוד אין על כך החלטת ממשלה, אבל זה בדיוק ההבדל בין השלטון והחופש האקדמי. אם לוי היה מטיל על המנכ"ל החדש שלו לערוך את "אטלס ישראל", היה בוודאי רווה נחת, אבל אז היה יכול למכור את האטלס לבני ביתו ולאוהדיו ב"חרות". הוא צריך להבין ואינו מבין, שחופש אקדמי הוא החופש לתת לאיש האקדמיה לחשוב ולכתוב לפי הבנתו, יושרו ומיטב שיפוטו, מבלי להתערב בכך, בשום שלב. הדמוקרטיות בתוכן של החלטת הרוב, זה דבר אחר לגמרי.

שאני אגנוב ממך, סאם?

'Would I steal from you, Sam? You must be dreaming — go back to sleep!'

ללשכת ראש הממשלה ובמשרד החוץ מוסיפים להתקבל מברקים מוטרדים מהשגרירות שלנו בוושינגטון, יוסף גל, ומדובר הקונסוליה בניו־יורק ברוך בינה ובהם זרם של כתבות, התכתבויות וקאריקטורות לא מחמיאות לישראל סביב פרשת פולארד. הגל אינו נרגע. הפרסום בגליון "ניוזוויק" השבוע, על שיחוד "האיש החזק" של פנמה, הגנרל מנואל אנטוניו נורייגה, בידי "המוסד", תמורת מידע אמריקני על אירגוני שמאל באמריקה הלאטינית, הוא לפי־שעה הדלפה האחרונה של האס.בי.איי. נגד ישראל. האחרונה, אך לא הסופית, כפי הנראה.

בירושלים עוקבים בדאגה אחר הגל העכור. די נדהמו מן הקאריקטורה, שפורסמה ביום ג' שעבר ב"הראלד טריביון", בה נתגלה ישראל כאשה שקמה ממשכבה המשותף עם בעלה, ארה"ב, כדי לגנוב את ארנקו ממכנסיו. הוא מדליק את האור, תופס אותה על חם, והיא אומרת: "האם הייתי גונבת ממך, סאם? אתה בטח חולם — חזור לישון" וליד השטיח ממלמל עכברון או איש קטן: "התנצלות, על כך שתפסת אותה, מתקבלת, כאי רצון".

הדיונים סביב פרשת פולארד נערכים בירושלים תחת מעטה כבד של סודיות. ההנחה של מעצבי המדיניות כאן היא, שככל שירושלים תמעיט להתבטא, כן ייווסף פחות שמן למדורה ואולי היא לכבות ככה. לא בטוח שזו דרך הטיפול הנכונה באש, כי יש באמריקה מי שמפרש שתיקה כהודיה ודואג ללבות את המדורה.

הנטיה בירושלים היא לבוא לקראת ארה"ב ולשתף אתה פעולה ככל שהדבר ניתן במדינה ריבונית. אם היועץ המשפטי של מחלקת המדינה האמריקנית אברהם סופר ירצה, כשיבוא לאזור, לתשאל את אל"מ אביעם סלע, מבוקשו קרוב לוודאי יינתן לו. לעת עתה, בכל פירוש, לא עלתה בקשה כזו. הנטיה היא גם, לאחר הפקרת פולארד, לסייע למשפחתו במימון הוצאות ההגנה במשפט.

אם יש משהו שירושלים המדינית היתה רוצה בו, הרי זה להסתכל על פרשת פולארד כעל סיום מזמן עבר, שחלף בלי להשאיר עקבות.

אין עם מי לדבר

ח"כ רב שילנסקי לא גמר להודיע על ביטול הסיור הרשמי של ועדת הפנים של הכנסת במאה־שערים, בגלל סירובו לקבל ליווי משטרתי — לשון אחר: בגלל היותו בטוח, כי אין לו מה לחשוש לשלומו בין יהודים, כפי שהוא אוהב להתבטא — וכבר יהודים טובים אחרים, פחות קיצוניים, הודיעו בבית המשפט הגבוה לצדק, כי מעתה ואילך יירשם כל גיור בתעודת הזהות, ליד המילה יהודי, בסוגריים (נתגייר/ה).

הדבר הוא בסמכות משרד הפנים, אמר ראש מינהל האוכלוסין יהושע כהנא, והוא נעשה לצרכים טכניים. הצרכים הטכניים הם, כמובן, הכנסת גיור כהלכה בדלת האחורית, לשם מניעת נישואים בלתי־רצויים מבחינת טוהר הדם והגזע בין יהודים גמורים לבין מי שעברו גיור, אבל אינם יהודים טהורים על־פי הקריטריונים ההלכתיים של האורתודוכסיה המקומית.

אפשר לשער, שהרישומים של זקני ציון בני זמננו יועלו על מחשבים וייזכרו לא רק עד דור שביעי, אלא לכל אורך שנות קיומה של מדינת היהודים. גיור פעם, לא־יהודי לעולם. האם לא יותר יעיל, ואולי גם אטראקטיבי, להנהיג חובת ענידת כוכב צהוב, עם המילה "יהודי" בעברית, על כל מי שהוא יהודי לפי ההלכה? כך יידעו מיד גם מיהו ערבי.

משיחות חטופות, עוד לפני שהפרטים התפרסמו במלואם, עם ח"כ שולמית אלוני ופרופ' אמנון רובינשטיין, העליתי, שהם עתידים לפעול ללא דיחוי כדי לבטל את יוזמתו החדשה והלא חוקית של שר הפנים, הרב יצחק פרץ, בעזרת באכה רובינשטיין באמצעות בג"ץ, אלוני באמצעות הצעה דחופה לסדר היום לרישום אזרחות כלבד בתעודות הזהות. לאלוני, אין סיכויים. לרובינשטיין יש. הרב פרץ התחכם לנו, עקף את הכנסת, שאינה מוזרזת לחוקק את מה שידוע בז'ארגון העממי כ"חוק מיהו יהודי", ויש לקוות, כי תוך זמן קצר תהיה יוזמתו הפיראטית מאחורינו.

אם מסתכלים על העניין מזווית רחבה יותר, של הקצנת המאבק בין דתיים וחילוניים, אי־אפשר שלא להתפעל ממידת הצפצוף של שר הפנים על מגמת ההידברות בין דתיים וחילוניים, שיזם ראש הממשלה שלו, שמעון פרס. מלכתחילה נראתה יוזמת ההידברות של פרס לא לעניין, מפני שהבעיה העיקרית אינה הידברות בינו ובין הרב בורג והרבנים הראשיים, אלא בינו ובין העדה החרדית ונטורי קרתא. קם הרב פרץ והוכיח, כי סכנת מלחמת התרבות אכן רובצת לפתח חדר ישיבות הממשלה.

אך באורח פאראדוקסאלי מסקנת הדבר אינה, שצריך להגביר את ההידברות, אלא שצריך להניח לה, כי אין היא אלא תרופת אליל. הרב פרץ לעולם לא "יבין" את שמעון פרס. הסכנה היחידה היא, ששמעון פרס, מתוך שיקולים קואליציוניים, "יבין", כלומר ייכנע, לרב פרץ.

המתח בין דתיים וחילוניים הוא התנגשות בין אמונות עולם, ולכן אינו עניין להידברות ולשכנוע הדדי. הוא עניין להשלטת החוק, הקובע שוויון בפניו, מצד כל אזרח. אם יום אחד תופרד הדת מהמדינה, ותיפסק הבחישה של המפלגות הדתיות בפוליטיקה, תיעלם באורח פלא גם הקנטנות הדתית. יומצאו פתרונות אזרחיים בענייני אישות לאנשים חילוניים, ומלחמת התרבות תיעלם, כלא היתה.

מה שמותר לגבר

כשאשה נראית טוב, מיד שואלים אותה: יש לך מאהב? קשה להעלות על הדעת סיבה אחרת לכך שהיא נראית טוב. כשגבר נראה טוב, לכל היותר אומרים לו שהוא נראה טוב.

כשלאשה נשואה יש רומן עם גבר אחר, קוראים לה "מזנה" ו"זונה". כשלגבר נשוי יש רומן עם אשה אחרת, קוראים לו "גבר" ומקנאים בו בהערכה.

כשאשה עושה טעות על הכביש (וגם כשאינה עושה), צועקים לה: "תחזרי למטבח, מטומטמת". כשגבר עושה טעות על הכביש, זה תמיד בגלל הנהג השני, [illegible] קללות, אבל אף פעם לא על רקע [illegible].

[illegible]

רשות הקורא

לא היתה כוונה לפגוע

נדהמתי לקרוא ב"על המשמר" מיום שישי, במדורו של אפי לנדאו סיפור "מצחיק" המתאר בלעג, כיצד נכשל עורך בעתי"ם בידיעה על הפסקת שידורי חדשות הטלוויזיה במוצאי שבת ה־14 ביוני. הידיעה, אגב היתה נכונה — הרעלת ניקוטין גרמה להפסקת השידור. אלא שמוסר הידיעה אריה מייזלס עורך חדשות בעתי"ם קיבל את הידיעה בטעות מעתון "חדשות". בגלל תקלה בטלפון, במקום לטלוויזיה קישרה אותו הטלפונאית לעתון "חדשות" ומייזלס, שהיה בטוח, כי הוא מדבר עם מערכת חדשות הטלוויזיה קיבל את פרטי הידיעה מאמנון רבי. מייזלס פירסם את הידיעה ואף ייחס את פרטיה לאמנון רבי, שכונה על ידו רכז כתבים בטלוויזיה.

כאשר הופיעה הידיעה על גבי הטלפרינטר מיהר הלה, כעבור 10 דקות להעמיד את מייזלס על טעותו. אלא שהוא לא הסתפק בכך. (שהוא עצמו "יתפוצץ מצחוק" וכך נאמר באותה פנינה פילטוניסטית) והוא דאג לספר את פרטי המקרה לאותו בעל מדור בעתונכם, שנהנה מאוד כפי הנראה ל"הצחיק" את קוראי עתונכם, ולשתף את הרבים בשמחה לאידו של חבר למקצוע.

לא הייתי מגיב על מעשה אווילות זה, אילו היה בעל המדור טורח לדבר עם מייזלס או עם העורך האחראי בעתי"ם, שכן אילו עשה זאת היה מתברר לו, כי התקלה נבעה מהתקשרות טלפונית. ואם היה עושה כן לא יכול היה להתקלס בקלונו של חבר, שנבעה מטעות אנושית ולא יכול היה לספר "בדיחות" על חשבונה של סוכנות עתי"ם (ראה כותרת בעל המדור).

יהיה זה הוגן לדעתי, ש"על המשמר" ימצא דרך לתקן את הפגיעה בחבר למקצוע שטעה בתום לב. ומיהר כאמור לתקן את טעותו וכן להתנצל על הפגיעה בשמה של עתי"ם.

אלתר ולנר, עורך ראשי, עתי"ם

אפי לנדאו משיב:

● הקטע במדור לא נכתב מתוך שמחה לאידו של אריה מייזלס ולא מתוך כוונה להתקלס בקלונו. יותר מכך. איני סבור שהיה כאן קלון, והכל שאלתר ולנר מתבטא כך לגבי אחד מעורכיו.

● הדברים נכתבו בתור קוריוז, מתוך בדיחות הדעת. אם היתה כוונתי להאשים את אריה מייזלס ב"פאשלה" — הייתי לוקח את תגובתו, כמנהגי תמיד. כתבתי בבירור שהידיעה פורסמה מחמת תקלה בהתקשרות טלפונית, שמקורה בטעות אנושית, וכן שהידיעה תוקנה.

● אמנון רבי מ"חדשות" לא דאג לספר לי את פרטי המקרה, אלא אני הוא זה שהתקשרתי אליו למחרת ושאלתיו.

● רגישותו היתרה של אלתר ולנר גורמת לו להשתמש בביטוי שאינו במקומו, כמו "מעשה אווילות". רגישות זו גם הופכת מקרה מבדח שמקורו בטעות אנושית, "לפגיעה בחבר למקצוע" — שלא היתה.

לא סיבה למלחמת חורמה

בשורות אלה, דיעה אחרת על "תמונות התועבה", כותב יהודי זקן, שקיבל בזמנו חינוך דתי קיצוני וכבר שלושה רבעים מחייו מגדיר עצמו כלא־דתי:

מדור יש בגלי צה"ל בשעה 9 בבוקר, בהנהלת אלי ישראלי. שם המדור "על הבוקר". מישהו מעובדי המדור חשב שיפה להכריז בכל יום על התחלת שידור המדור הזה, בצריחה מסולסלת ארוכה "על־ל־ל־ה בוקר"; חקוי למואזין במסגד מוסלמי הקורא לתפילה. חשב שכך יפה — וכך צרח יום־יום. מהר מאד הופסקה צריחה זו בלי להודיע על הסיבה. כעת מודיעים בעברית פשוטה על התחלת השידור "על הבוקר". שום צריחה, שום חקוי. טוב כך ויפה. בדיוק כך מתנהגים אנשים תרבותיים ונבונים: לא לועגים למנהגי דת של עם אחר. ועכשיו שאלתי: למה אין אנו יכולים להתנהג באותה התבונה ובאותה צורה תרבותית בעניין פוסטרי תעמולה מסחריים לבגדי ים נשיים הפוגעים והמעליבים סוגים במין מעליבים את מין מעיד אני שבצעירותי — סביב לגיל 14־15, פגעו תמונות של נערות ערומות למחצה בי, כמו בכל נער בריא, יהודי או אחר, בצורה הרסנית. ימים בלי יכולת להתרכז, ימים של אוננות, ימים של הזיות ויצירת תמונה מסולפת על מין.

והנה ציטוט מהשבועון "סגנון", מס' 103 מיום 28.5.86. גברת מיכל זהבי מכפר סבא כותבת שם: המודעה הנ"ל (המתארת דוגמנית בבגד ים, בפוזה בריאה של חתולה מיוחמת, מעוררת סלידה, לא רק אצלי ואצל נשים אחרות עמן שוחחתי, אלא גם אצל גברים ששאלתי לדעתם. ועוד כתוב באותה הכתבה: "התצלומים המבזים את כבודה של האשה". ואני שואל את עצמי ואת כל חברי הבלתי דתיים: לשם כך יוצאים למלחמת חורמה? כדי ללחום על זכותו של מוכר בגדי ים לנצל את היצרים השולטים באדם לשם קידום מכירת סחורתו? כמה זכו שמלאכתם נעשית על ידי בחירתן נפש להה:

יוסף רוקח, חיפה

מסך ראשון

אבסורד מזוית אחרת

מאת נפתלי עירוני

„הקן" מאת: פרנץ קסאבר קרייץ; נוסח עברי: אהוד מנור; בימוי: אהרון אלמוג; תפאורה ותלבושות: אלי סיני; תאורה: ג'ודי קופרמן; התיאטרון הקאמרי. „קאמרי 2" באולם „צוותא".

„הקן", משחק עקבי, נקי ומדוייק בתמונה: רבקה נוימן ויצחק חזקיה

ההנחיות המיוחדות של קרץ מעוררת סקרנות ומזמינה התייחסות. על הבמה מתרחשת עלילה פשוטה אשר דומה מאוד לקטעי חיים ריאלים. הזמן זורם כרגיל בין בוקר, צהריים ולילה. בעיות צצות לפרקים, והאיש הפשוט בוחר לפעול על פי ה„מומלץ", ה„מקובל", על פי המוסכמות.

זוג נשוי מתכונן לרגע הגדול של לידת הילד הראשון. שניהם בודקים את רשימת האביזרים הדרושים לכלכלת הילד ומחשבים את התקציב. הם מייצגים את מעמד פשוטי העם בחברה הצרכנית המערבית. המצב הכלכלי סביר; הוא נהג משאית, היא מרוויחה בעבודות קבלנות בבית. יכולים להרשות לעצמם מה שדרוש במעמד שלהם. ובכל זאת קיימת אווירה של אי נוחות, וניכר מתח שאין לו הסבר סביר: אולי הדאגה לעתיד, חוסר הבטחון הנובע מהאבטלה או אולי גורם לא ידוע מסוג אחר. הגורם המסתורי הוא בתחום התחושה הכללית של חוסר זהות אנושית, אשר נובע מאופיין של התכתיב הצרכני להיות ולצרוך בדיוק כמו כולם בהתאם לנורמה המקובלת.

קרץ מתאר את הפרטים הקטנים של החיים בכשרון רב. התיאור איננו משעמם כי מאחוריו מסתתרת תחושת האבסורד. תיאטרון זה הוא גירסה מחודשת של תיאטרון האבסורד. ההגדרה של תאטרון פוליטי, רעיוני איננה מתאימה במקרה זה כי היא מתבססת רק על רמזים לבעיות חברתיות, אקולוגיות וכו'... אין מדובר בהתמודדות איראית אמיתית. נקודת המוצא היא הרגשה סוביקטיבית של אי־שביעות רצון ואי יכולת הסתגלות לצורות החיים המודרניים. כאשר המחזאי יוצר את הרקע הדראמטי, הקונפליקט בין שני בני הזוג, חסר עוצמה, מגומד, מסכן. הדמויות אינן פועלות בשמו של אידאל או של תפישה מסויימת, אלא מה שמוביל אותן זה האינטרס הקטנוני ברקע של אי הבנת המציאות, במעין אי הכרה מתמדת.

כל זה מזכיר את תיאטרון האבסורד למעט הנטייה להפשטה ולהרכבת מטאפורה פיוטית. במקום זה קרץ מוסיף את אלמנט הביסוס הריאליסטי, החברתי. הוא מרכיב את האבסורד מזוית אחרת, בשבילו נקודת המוצא איננה בתחום המטאפיזי אלא בתחום החברתי. אבל התוצאה די דומה, והחידוש איננו מתרחש במחשבה אלא אך ורק באמצעים המופעלים. קרוב לוודאי שהבמאי (אהרון אלמוג) הינחה את השחקנים לשחק על פי סגנון ה„אבסורד" המסורתי, כי הוא ראה בטקסט של קרץ את המכנה המשותף עם האב־טיפוס של יונסקו. רבקה נוימן (מרתה) ויצחק חזקיה (קורט) שיחקו בצורה עקבית, נקייה ומדוייקת. סגנון זה איננו תמיד יעיל במימד החדש של קרץ בייחוד כאשר המחבר מנסה ליצור משבר. אז הסתירה בין הגרוטסקה של הדמויות הרובוטיות והמציאות העצובה מפריעה להתפתחות הדראמטית. להערכתי סגנון יותר ריאליסטי תוך הדגשת האופי המטופש של הדייקנות הגרמנית היה אולי תורם אמינות יתרה.

הנוסח העברי (אהוד מנור) שרת מצויין את המטרה. התפאורה (אלי סיני) הפונקציונאלית איפשרה את המעברים הרבים של העלילה ממקום למקום. התאורה (ג'ודי קופרמן) תרמה רבות ליצירת האוירה המתאימה לעיתוי נסויים.

זו הצגה ברורה, מורכבת היטב שזורמת בטבעיות מהתחלה ועד לסיום.

מחול ראשון

תפוש אותם, כשהם צעירים

„מעטפה" — אירוני חריף ומשעשע

מאת גיורא מנור

להקת המחול בת־שבע ב„מעטפה" וב„מקצב פנימי" מאת דיוויד פארסונס; „סיפור בחמישה פרקים" מאת סיקי קול; ו„אולמות שישי" מאת מרק מוריס.

לזכות הנהלתה האמנותית של להקת בת־שבע יש לומר, שהיא תפשה, שאם רוצים רפרטואר חדיש, מעניין ולא שיגרתי, יש להזמין יוצרים המתחילים להתבלט, לפני שהם נעשים מפורסמים ובאופנה, ותמלוגיהם עולים לסדרי־גודל שאין תקציבה מרשה לה. כך היה עם מרק מוריס וזה המקרה של דייויד פארסונס, רקדן מרקדניו של פול טיילור, שבעבודותיו ניכרת השפעתו של טיילור, לחיוב דווקא. זה מקור הקפיצות התלת־ממדיות, התנופה ושטף האנרגיה הקינטית, המציף את הצופה, שעה שהוא מביט בעבודותיו.

שתי היצירות שלו שבתכנית שונות מאוד זו מזו. „המעטפה" מתחילה כמין הלצה. בה חיים און פוגש מעטפת־דאר לבנה ורגילה, המסקרנת אותו, מפחידה אותו, וכמעט והיתה „אוכל", רודפת אחרו. הלבוש השחור והמכסה גם את ראשי הרקדנים ומשקפי השמש הכהים שלהם ההופכים את פניהם למסכות, מעניקים משהו מקאברי למחול, המבוצע לצליליו המוכרים של רוסיני; והכל מסתיים בכך, שמשהצליחו להפטר ממעטפה עקשת אחת, מופיעה מעטפה נוספת, והכל כאילו מתחיל מחדש.

מצאו חן בעיני הכניסות והיציאות הקצרצרות של הרקדנים מבין הקלעים. ושפע ההמצאות של הכוריאוגראף מזמינות ראייה נוספת, כדי להנות מכל אחת ואחת מהן. זהו מחול אירוני, חריף ומשעשע כאחד, תוספת מצויינת לרפרטואר של הלהקה.

גם עבודתה החדשה של סיקי קול, „סיפור בחמישה פרקים" מתחיל כמין DANSE MACABRE, מחול־המתים. תחילה מנצנצת רוח דביק, לבוש בהידור לבן, על מקהלה של שלדים, מוארים באור אולטרא־סגולי. אבל אין בזה אפילו שמץ של סיוט. והכל נראה כנשף מסכות עייף. נקודת האור גם מבחינת התאורה, כי סוף סוף אפשר לראות משהו; הם שני דואטים סימטריים, בהם מנסים רקדן ורקדנית לההוא־זה־בזה־ללא־הצלחה־והיא גולשת כל העת מחיבוקו. אבל אמצעי מינה־באושי זה מבוצע ללא המטען הרגשי, המצדיק את החזרה האינסופית עליו.

והכל מסתיים במשחקי אור שחור, בהם דוד דביר וברונו רה סאן שאפריי, לבושים חגורות בלבד, גוררים שוב שלד עצמות בירעת כד לבנה, למהז כרבע.

„מקצב פנימי" מאת פארסונס הוא מחול קבוצתי ללא ליווי מוסיקאלי. בו הצטיינו ג'יי אוגן, ריצ'רד אורבך, שולה בוטני, תמר גבאי, ברונו רה סאן שאפריי, אליס דור־כהן, דניאלה טלביק וליאת שטיינר הקשבה פנימית רגישה זה לזה. המחול מתחיל ובשרה של דמויות שכתיפיהן המורמות עד הצוואר, ידיהן התלויות להן על ירכיהן, ועיניהן העצומות למחצה מדגישות את הסגירות של כל אחת בעולמה שלה.

התנועה היום־יומית של הליכות וריצות עוברת למפגשים וחיבוקים, הנעשים פחות ופחות עיניים ונוגעים ללב, עד שהם הופכים למהירים ואלימים, ומסתיימים בזעקה. למרבה הצער הצעקה הזאת, משהיא חוזרת כמה פעמים במקום לעלות ולהתחזק, נחלשת והולכת, ומאבדת עוצמה. ואז בא תור קטע מהיר, טיילורי מאוד, שלא כל כך שייך לנושא.

זהו ריקוד חוק, המראה את הרקדנים במיטב האינטנסיביות, שבת־שבע ידועה בה.

התכנית הסתיימה במחול המוכר והמוסיקאלי מאוד של מרק מוריס לצלילי י.ס. באך, „אולמות שישי" הנראה קליל, שהוא באמת מבצע, הדורש וירטואוזיות וריכוז עצומים.

לא מכבר נכתב באחד העיתונים בארץ, שלהקות המחול צריכות לספק לקהל מנוייהן יצירות חדשות, לבקרים (לערבים...) לי נראה, שההיפך הוא הנכון, ממש כשם שכל חובב מוסיקה ישמח לשמוע שוב ושוב יצירה של מוצארט, ברנשטיין או מאהלר, חובב מחול יוכל לגלות פנים חדשות ופרטים שנעלמו מעיניו בראייה ראשונה. ביצירות העומדות בקריטריון כזה, הלחץ המופעל על הלהקות, בשל הדרישה לספק לקהל מנוייהן עוד ועוד בכורות, מכביד על תקציביהן, מעביד את רקדניהן בפרך שלא לצורך, והופך עבודות מצויינות למין קונפקציה או „לבש־וזרוק", גם כאשר הן אינן ראויות לגורל נמהר כזה.

טור החדשות

פקדון חדש בבנק הפועלים הצמוד למטבע של „השוק"

בנק הפועלים גייס מתחילת חודש יוני עשרות מליוני ש"ח בשני סוגי פקדונות חדשים שהפעיל בראשית החודש.

פקדון חדש בשקלים „פר"מ ברירת רבית" מאפשר להפקיד לתקופות זמן של 30 יום ומעלה, (60, 90, 120, 150 ו־180 יום). יתרונו של פקדון זה בכך, שהוא מעניק למפקיד ברירה בין קבלת רבית קבועה — לפי טבלת שעורי הרבית של הבנק — לבין רבית משתנה, המבוססת על שעור ריבית ה„פריים" לפי הגבוהה שבין שתי האפשרויות. המפקיד אינו צריך להחליט מראש על מסלול הריבית ובתום תקופת ההפקדה, הוא מזוכה אוטומטית בריבית הגבוהה ביותר.

פקדון חדש אחר שהפעיל הבנק בתחילת החודש, הוא „פת"מ ECU", המבטיח הצמדה למטבע הבין־ארופאי ECU. מטבע ה־ECU מורכב מהמטבעות של עשר מדינות השוק האירופאי המשותף, לפי משקלו הכלכלי והוא נחשב כיום למטבע החמישי בגודלו בעולם. מאז הפעלתו של „פת"מ ECU" יש בו התעניינות גדולה וכן ישנה התעניינות רבה בפקדונות נוספים שהפעיל הבנק במטבע ה־ECU לתיירים, לתושבי חוץ ולישראלים.

הפקדונות החדשים הופעלו במסגרת של פעילות רחבה ביותר שבה פתח בנק הפועלים בתחילת החודש בכל תחומי החסכון וההשקעה העיקריים. ושכללה הפעלת מסלולי השקעה חדשים והטבות בתוכניות חסכון, בפקדונות בשקלים, בפקדונות במט"ח, בקופות גמל ובקרנות נאמנות. פעילות מקיפה זו היא חלק מגישה שמפעיל הבנק השמה דגש על מתן ייעוץ כולל ללקוח, תוך התאמת אפיקי חסכון והשקעה לצרכיו ולתכניות שלו ולאפשרויותיו הכס־פיות. (שע"ה)

הדולר נשחק ב־21%

ב־12 החודשים שהסתיימו בסוף חודש מאי 1986, חלה שחיקה ריאלית של כ־21 אחוז בשערו של הדולר, זאת לעומת פיחותים ריאליים שהושגו באותה תקופה במארק הגרמני (5.4 אחוזים) בפרנק השוויצרי (7.33 אחוזים) ובין היפאני (4.1 אחוזים) — קובעים כלכלני המכללה הפיננסית.

מן החישובים שנעשו עולה, כי הדולר האמריקני פוחת בשעור של 41.09 אחוז ביחס לשקל, בעוד שמדד המחירים לצרכן עלה באותה תקופה ב־78.58 אחוז. המטבע האירופאי החזק ביותר היה הפרנק השוויצרי שפוחת ב־91.65 אחוז והין היפאני שפוחת ב־104.4 אחוז.

מומחי המכללה הפיננסית בניהולו של אשר קניסל, בדקו ומצאו, כי ב־3 החודשים שהסתיימו בסוף מאי, הושגו פיחותים ריאליים של 0.65 אחוזים במארק הגרמני, 0.43% בפרנק השוויצרי, ו־7.81 ביאן היפאני וזאת לעומת שחיקה ריאלית של הדולר, ביחס לשקל, בשעור של 7.41 אחוז ושחיקה דומה בליש"ט.

בטווח־הקצר, ב־3 החודשים האחרונים, לא הושג פיחות ריאלי באף אחד מהמטבעות העיקריים ביחס לשקל.

רופאים על הכוונת של שלטונות מס ההכנסה

רופאים, הם באחרונה יעד לפעולות חוליות של מס הכנסה. מהדיווח של מחלקת החקירות עולה כי היקף העלמות המס אצל רופאים הוא גדול למדי.

דיווחי המחלקה מספרים על נישום, רופא שיניים מרמת־גן שתיקו מתנהל אצל פקיד השומה גוש־דן, החקירה בתיק החלה בעקבות הגשת תביעה אזרחית על־ידי אחת מלקוחותיו, בגין נזקי גוף שנגרמו לה. על־פי כתב התביעה התברר, כי הלקוחה שילמה לרופא בשנת המס 1982 סך של 150,000 שקל ישן בגין הטיפולים שקיבלה, והרופא סירב בתוקף לציידה בקבלות עבור התשלומים האמורים. בנמקו את סירובו בכך, כי הוא חושש מפני שלטונות המס. הגילוי גרר חקירה אשר כללה חיפושים בביתו. כאשר ניגשו החוקרים לביתו סירב הרופא לפתוח את הדלת וכעבור שעתיים נערך חיפוש בביתו. במהלך החיפוש גילו החוקרים מט"ח בסך כולל של 20,300 דולר אשר הוחבא בין כרעיו של עוף קפוא, וכן נתפסו מסמכים רבים. הנישום נעצר ל־48 שעות. שוחרר בערבות וחקירתו נמשכת.

מקרה אחר הוא של נישום, רופא פסיכיאטר במקצועו ומתגורר בפתח־תקוה. תיקו מועבר אצל פקיד השומה פתח־תקוה. החקירה בתיק החלה בעקבות חקירה בתיק אחר, במהלכה עלו החוקרים על חשבוניות מס אשר נדרשו כהוצאות רפואיות. התעורר חשד כי ההכנסות בגין ההוצאות הרפואיות הנ"ל לא נרשמו בספריו של הרופא. לאור החשד נערכה חקירה אשר כללה חיפושים בביתו ובמרפאתו של הרופא ובעת הביקורת נתפסו 2 פנקסי חשבוניות מס אשר נוהלו על־ידי הרופא ומתייחסות לתקופה החל משנת 1982 ועד היום.

בחקירתו הראשונית הודה הרופא, כי לא דיווח לשלטונות המס על מלוא התקבולים שקיבל מלקוחותיו החל משנת המס 1983.

א.ש.

בימים אלה נשלחים לעצמאים פנקסי התשלום לביטוח הלאומי

200 אלף פנקסים לתשלום דמי ביטוח לאומי נשלחים בימים אלה למבוטחים עצמאיים. תשלום המקדמה הראשונה של דמי הביטוח לשנת הכספים השוטפת יידחה מ־10.6.86 למועד מאוחר יותר (4־5 ימים). הודעה על כך תתפרסם בנפרד.

מלשכת דובר הביטוח הלאומי נמסר, כי הכוונה לפרוש את תשלום חודש אפריל, שהיה צריך לשלמו ב־10.5.86 ונדחה בגלל עיכובי חקיקה, על פני שמונה חודשים החל בחודש יוני. (שע"ה)

ירידה של כ־19% במכירות של „סייטקס" בתחילת 1986

ברבע הראשון של 1986 היו מכירות „סייטקס" כ־23 מיליון דולר לעומת יותר מ־28 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד וזו ירידה של כ־19 אחוז — נתונים אלה ניתנו לפירסום על ידי הנהלת החברה, וההפסד נטו ברבע הראשון של 1986 עמד על כ־12 מיליון דולר היינו יותר מ־1 דולר למניה.

תשלומי המיסים ברבע הראשון של 86 היו דומים לאשתקד 13.6 מיליון דולר. הוצאות למחקר ופיתוח הגיעו ל־3.5 מיליון דולר, לעומת 2.7 מיליון אשתקד. כן גדלו ההוצאות לשיווק במיליון דולר, 7.3 השנה לעומת 6.2 אשתקד. גם ההוצאות הכלליות עלו בכ־1 מיליון 5.3 מיליון ברבע הראשון של 86 לעומת 4.5 בתקופה המקבילה אשתקד.

עם זאת, נאמר שלחברה היו הצלחות במוצרים חדשים מסידרת „רסטר" שהוצגו בתערוכת הדפוס העולמית „דרופה" בדיסלדורף, גרמניה, שהתקיימה לפני כחודשיים. במסגרת התערוכה נחתמו עיסקות בהיקף של 15 מיליון דולר, בתוכן חוזה בהיקף של 4.5 מיליון דולר מחברת ריזולי באיטליה שהיא בית ההוצאה הגדולה ביותר באיטליה.

ההודעה מוסרת כי ארתור ה. לאו פרש מתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים ואת מקומו ממלא אפי אראי המכהן כיו"ר מועצת המנהלים וכמנכ"ל של החברה. במועצת המנהלים של „סייטקס" יש נציגות רצינית של חברת כלל.

חיים מרגלית

ארה"ב, ישראל והלביא

מרחק סביר — מתכון לשמירת היחסים

מאת ל.קלרק וש. כהן

המתנגדים מצטטים את ג'ורג' וושינגטון: „קשר הדוק מדי בין שתי אומות גורם צרות שונות..."

התהליך שהביא לתמיכת הקונגרס בלביא היה פזיז ושטחי. השאלות המהותיות שהועלו על ידי המומחים, נדחו על ידי משרדי ההגנה והחוץ אך לא נשקלו ברצינות (אם בכלל) על ידי הקונגרס.

נמסרו קטעי אינפורמציה לחוקרים מטעם הקונגרס ושאלות כלליות בודדות נשאלו על ידי חברי קונגרס אחרים, אך זה היה הכל. שאלות חשובות, כהשפעתו הכלכלית של הלביא על ישראל, לא זכו לשימת לב מאוזנת ומספקת על ידי המחוקקים.

השאלות שנשאלו הוצגו על ידי קבוצות קטנות של אינטרסים פרטיים. באופן אירוני, אלה היו המפגינים בעד הלביא, החושבים את עצמם „פרו־ישראליים", יתכן שסיכנו את האינטרסים של ישראל וארצות־הברית גם יחד.

משרד ההגנה, כולל השר ויינברגר, ורבים מקהילת המודיעין הצבאי, התנגדו ללביא מטעמים רבים, כולל ספקותיו המסורתיים של המשרד בקשר להעברת טכנולוגיה אמריקנית למדינות זרות וההשקפה שהשימוש בכספי הסיוע למחקר ופיתוח מחוץ לארצות־הברית הוא מדיניות לא רצויה. העברת טכנולוגיה חדישה הדורשת דאגה מרכזית, ובמיוחד הרשות שתינתן לישראל לעבור בתיאום עם גרומן מייצר המטוסים המורכבים לייצור הכנפיים ומערכת הזנב של הלביא. לא הייתה כל התנגדות למכירת הכנפיים לישראל, אך ארצות־הברית איננה מרשה אפילו לבעלי ברית קרובים כמו בריטניה לייצר רכיבים אמריקניים כה מתקדמים. פקידי משרד ההגנה האמינו גם שאין ייחוד בלביא; ה־אף־16 מחיר יותר, בעל כושר תמרון עדיף מהלביא, ומערך של אף־16, וה־אף־15 ומטוסים אחרים, יוכל לענות על הצרכים האפשריים של חיל האוויר הישראלי.

גם סביבתה המאיימת של ישראל לא הצדיקה את הלביא, או אפילו, רכישה גדולה של מטוסים חדישים אחרים. במטכ"ל האמריקני מכינים הערכות שנתיות של האיומים הצבאיים על ארצות ידידותיות שונות, כדי להעריך את צרכיה האפשריים משק. במשך מימשל קרטר ומימשל רייגן קבעו הערכות אלו באופן קבוע שחיל האוויר הישראלי הוא גדול מספיק כדי לעמוד בפני האיומים הצפויים. כדבר אחרון, טענו אחרים מקציני הפנטגון שהסתמכותה של ישראל על הלביא תקטין את ההתאמה האיסטרטגית בין חילות האוויר של ארה"ב וישראל. לו סמכה ישראל בעיקר על ה־אף־16 וה־אף־15, תמיד יהיו די חלקים, מכונאים ומתקני תחזוקה משותפים שיצטרכו ארה"ב וישראל לאחד את המאמצים כדי לעמוד בפני בעיה צבאית במזרח התיכון. אם כי אין זו אלא דאגה משנית לפנטגון, היא ראויה לתשומת לב בעקב ספיחתה של ישראל על תרגילים משותפים עם ארצות־הברית, והצהרות של קבוצות יהודיות אמריקניות שתועלתה הצבאית של ישראל לא הוערכה נכון על ידי וושינגטון.

ג'ורג' שולץ צוטט כתומך בלביא אם כי הייתה התנגדות חזקה בדרגים הנמוכים יותר של המשרד, מטעמים שונים של מדיניות חוץ. הנשיא רייגן כאילו שמר על מידה של מרחק מהעניין. הפיצול בתוך הממשל נוצל לפעולה מהירה בקונגרס.

המימון הראשוני ללביא בא לפי תיקון לחוק התקציב של 1984. התיקון הוצע בנובמבר 1983 לפני פגרת חג המולד. ארבעה ימים לאחר שהוצע, בלי דיונים בוועדה המתאימה ובלי ויכוח בקונגרס עצמו, אושרה ההקצבה של 550 מיליון דולר על הלביא (300 מיליון דולר בארצות־הברית, 250 מיליון דולר בישראל). בלי כל בדיקה אשר הקונגרס החלטה בעלת משמעות מרחיקת לכת.

בראשית 1984 עיכב משרד הבטחון את ראשית שחרור הכספים המאושרים, בטענה שה־250 מיליון המכוונים לניצול בישראל היו מיועדים לייצור ולא למחקר ופיתוח. אולם, לאחר התייעצויות בין חברי קונגרס לבין פקידי הממשל „התגברו על אי־הבנה" זו. הלביא גבר על המיכשול האחרון. הקונגרס אישר לאחר מכן עוד 400 מיליון דולר עבור הלביא ב־1985 (150 מיליון בארה"ב, 250 מיליון בישראל) שוב תוך ויכוח קצר ביותר. תיקון שהוצע על ידי חבר קונגרס ניק ז'ו רהלל, לאסור את השימוש בכספי הסיוע לפיתוח מחוץ לארצות־הברית, של מוצרי בטחון זרים, נפל בהצבעה של 379 נגד 40. ב־1985 אישר הקונגרס עוד 800 מיליון דולר לשנת הכספים 1986 ו־1987! „עד" ל־150 מיליון דולר יוצאו בארה"ב בכל אחת מהשנים הללו, ו„לא פחות" מ־250 מיליון דולר כל שנה, יוצאו בישראל. בזאת הגיעה תמיכת ארה"ב ללביא עד סוף השנה הפיסקלית 1987 ל־1.75 מיליארד דולר. משלמי המיסים האמריקניים יכולים לצפות שישלמו את החשבון שיהיה לכל הפחות כפול שניים או שלוש מסכום זה.

הלביא ימריא, באופן חלקי, תודות לשדולה הישראלית בגבעת הקפיטול, הודות ל„וועדה האמריקנית־ישראלית לענינים

ללובי הישראלי השפעה גדולה מדי על הקונגרס

צבוריים" (איפא"ק). הצהרתו החוזרת של הלובי הישראלי שאפילו אם הוא לא קיים — היה מכלול של רצון טוב לישראל בקונגרס — יש בה אמת רבה.

ואולם, מטעה הוא לטעון, שלוועדה ולאירגונים אלה אין השפעה מיוחדת בקונגרס ושהלובי הישראלי אינו שונה בהרבה מרוב השדולות, ואף משקיפים מקורבים מייחסים לו השפעה מוגזמת. העובדה היא ש„הוועדה האמריקנית ישראלית" נחשבת בין המחוקקים ועובדי הקונגרס לאחת השדולות היעילות ביותר. תכופות הייתה לה השפעה מכרעת על המדיניות האמריקנית במזרח התיכון.

השפעה זו, כפי שמגלה מקרה הלביא, לא תמיד הייתה קונסטרוקטיבית. כאן, כמו במקרים אחרים, שלחה הוועדה מכתב לכל חברי הקונגרס וביקרה אצל חברים בוועדות המפתח כדי להזכיר להם, אם רק ברמיזה, את היתרונות הפוליטיים הצפויים בהצבעתם בעד הלביא. המחוקקים היו ללא ספק רגישים לעמדת הוועדה כי כל ההצבעות העיקריות נערכו פחות משנה לפני הבחירות של 1984. נראה גם, שלא היה לוועדה עניין רב לעודד ישיבות ארוכות ומפורטות שיכלו לחשוף את הלביא לביקורת ציבורית ולעכב המימון האמריקני. לדיון היה כיסוי מועט בלבד בעתונות.

נוסף על כך, הלובי גיבש את ההשקפה שידיד אמת של ישראל הוא פרו־ישראלי וחייב להפגין את תמיכתו בבעלת הברית הקרובה ביותר של אמריקה על ידי הצבעה בעד הלביא. פותחה צורת חשיבה מסויימת — חסרת גוונים ופשטנית — מי שלא צידד בלביא הסתכן בהדבקת תוויתו „אנטי־ישראלי". נתן פרלמוטר, מנהל הליגה נגד השמצה של בני ברית (ארצות־הברית), אמר ש„ישראל... נעשתה לדאגתנו הדומיננטית, כעין אובססיה נהדרת". אפילו יכולים רבים להזדהות עם הרגשה זו, כאשר אובססיה כזו מוכנסת בכוח אל תוך התהליך המדיני, אין היא בהכרח תורמת לניסוח מאוזן, שיטתי ושקול של מדיניות החוץ האמריקנית. במקרה של הלביא ייתכן שהיא לא הייתה חיובית גם לאינטרסים של ישראל.

חברים בולטים מהקהילה היהודית האמריקנית, בעודם מוצאים המשך התמיכה החזקה של הציבור האמריקני לשלמותה של ישראל, הביעו את דאגתם באשר לאוריינטציה של הקהילה המתמקדת והולכת בפעילות הפוליטית.

אחד האינדיקטורים של ההתמקדות הפוליטית הצרה היא הקביעה של המגבית היהודית ש„הוועדה האמריקנית־ישראלית" היא האירגון היהודי אמריקני הגדול ביותר כיום. הם מזהירים שעל אף שהתמיכה הציבורית הרחבה בישראל מקורה בהבנת האינטרס האמריקני, דבר זה יכול להשתנות. הגורם שיכול להביא לשינוי כזה הוא

תועלתה הצבאית של ישראל לא הוערכה נכון על־ידי וושינגטון

האוריינטציה החד־צדדית של הקהילה היהודית, והאפשרות שבנקודה מסויימת יראה זאת הציבור האמריקני כסטיה מהאינטרסים של מדיניות החוץ האמריקנית הכללית. סיפור הלביא יכול להוסיף גיבוי להשקפה זו.

ולסיכום, נאום הפרידה לאומה של ג'ורג' וושינגטון, ב־17 בספטמבר 1796, כלל קטעים רבים הנוגעים ליחסים בין ארה"ב וישראל כיום... וושינגטון אמר לבני ארצו ש„קשר הדוק מדי בין שתי אומות מביא לצרות שונות". „בין היתר „מוביל הוא לוויתורים לאומה המועדפת, לזכויות הנמנעות מאחרים... אשר עלול פעמים לפגוע באומה המעניקה את הוויתורים... הוא מעניק לאזרחים בעלי יזמה, המקדישים את עצמם לאומה המועדפת, את האפשרות להקריב את האינטרסים של ארצם הם, בלי כל הרגשת אשם, לפעמים אפילו לזכות בפופולאריות. והוא מאפשר בהזדמנויות רבות... להשפיע או להפחיד את נציגי הציבור... קשר כזה של ארץ קטנה או חלשה לארץ

ללביא הוקצו עד כה 1.75 מיליארד דולר ומשלם המיסים האמריקני יצטרך להכפיל סכום זה

גדולה וחזקה, גוזר על הראשונה להיות הלווין של האחרונה".

היום, כמובן, הארץ הקטנה והחלשה היא ישראל. אין להכחיש, שתלותה הלא־בריאה בארצות־הברית, מסומלת באופן חלקי על ידי פרוייקט הלביא המשותף, נציגות הציבור העניקה יותר מדי כבוד לאזרחים אמריקנים בעלי קשר רגשי למדינה זרה. וויתורים מיוחדים הוענקו על חשבון האינטרסים האמריקניים (וכמעט וודאי גם הישראליים). באומרנו זאת בל תהיה אי־הבנה. המחברים תומכים בקשר חזק בין ארה"ב לבין ישראל. המחויבות האמריקנית לישראל חשובה לשתי האומות. בכל זאת, בדיקה יסודית של היבטים רבים של הקשר הזה דרושה כבר מזמן.

הבעיה היסודית איננה המחסור בנתונים, אלא שאלה של יחס ואולי, של עוז פוליטי. נטייתו האינסטינקטיבית והצפויה של הקונגרס להענות לצרכיה של ישראל — אם מתוך הרגשת רצון טוב אמיתי, או תחושת הכרח פוליטי, או שניהם יחד, לעתים תכופות פועלת לרעה. היא מכסה, (ולא מתייחסת באופן כן) להבדלי האינטרסים התכופים בין שתי בעלות הברית. היא מעודדת את הרושם, בין אם נכון או לא, של השפעה זרה יתירה על מדיניות החוץ האמריקנית — אשר יכול יום אחד להזמין תגובת נגד בארה"ב. היא גם פוגעת בישראל, בהעמידה בסימן שאלה את סוברניותה וגאוותה הלאומית. ואם להשתמש באופן חופשי בדברי המשורר, קצת מרחק וגדרות טובים תורמים לשכנות טובה.

(רשימה אחרונה בסידרה)

מדד אפס והשלכותיו

המדד הדו־שבועי הצביע על אפס התייקרות בשבועיים הראשונים של חודש יוני. על פי מדד זה, צפוי שהמדד החודשי יסתכם בכ־1 אחוז. גם אחוז זה נובע ממדיניות הממשלה. לולא ההתייקרויות היזומות של הממשלה במאי, לא היה תשלום תוספת יוקר ביוני. תוספת היוקר בלבד תורמת כ־0.75־1 אחוז למדד, באמצעות מדד תשומת הבנייה וסעיפים אחרים המודדים עלות עבודה בתוך המדד.

שוב מוכח ששיעורי האינפלציה תלויים כיום אך ורק במדיניות הממשלה. אם האוצר לא יתחור לשינויים במחירים היחסיים של המוצרים המיובאים על ידה ולא יגרום להעלאת מחירי השירותים, ניתן לעצור את האינפלציה כליל, כלומר להביאה לרמה האירופית של 4־6 אחוזים בשנה.

כאן מתעוררת גם בעיית הריבית. הריבית עדיין גבוהה מדי. בהלוואות צמודות שבהן ההשפעה האינפלציונית מנוטרלת, הריבית מגיעה ל־13־14 אחוז. לאור עודפי הכספים בשוק, ולאור הסטיגה המאטיבית של הממשלה שאין להמשיך בה, ניתן להוריד עדיין את הריבית לכ־10 אחוזים, ולקרב גורם ייצור זה לרמה הבינלאומית.

הריבית הדביטורית בחשבונות החח"ד עדיין מגיעה בממוצע לכ־3.5 אחוזים ובריבית חריגה אף למעלה מ־5 אחוזים כחודש. זאת היא ריבית גבוהה מדי במיוחד לאור ההיצע הרב של כסף. לכן יש להמשיך להוריד אותה. ברור כי ההורדות כבר לא תהיינה בשיעורים של אחוזים שלמים, אך גם עשיריות האחוז וחצי אחוז יכולים להקל בהשגת שווי משקל ברמת הפירמה הבודדת.

בנק ישראל עדיין מפגר בהתאמת שיעורי הריבית לשיעורי האינפלציה ההולכים וקטנים. וניתן רק לקוות כי פרופ' מיכאל ברונו יראה כאחד מתפקידיו הראשונים לבדוק מדיניות זו שהושפעה מאוד על־ידי תאוריות מוניטאריות מפורכות של מנהלי הבנק המרכזי.

גלגלי הבורסה

נמשכת ההידרדרות במניות

אתמול ירדו כל מדדי השערים של המניות. ערך השוק של המניות החופשיות ירד ב־2.27%. היו פי־חמישה יותר ירידות שערים, מאשר עליות. הירידה הגדולה ביותר — 11.42% — נרשמה במדד האופציות של מזון וטבק. במניות ההסדר היה עודף היצע של חצי מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי ההיצע ב־7.1 מיליון ש"ח, מזה 2.8 מיליון ש"ח בצמודות למדד ו־4.3 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח.

הציבור הוציא אתמול מקרנות הנאמנות יותר מ־4 מיליוני ש"ח, מזה 2.5 מיליון ש"ח ממתמחות במניות ו־1.5 מיליון ש"ח ב„סולידיות".

בנק ישראל הציע אתמול לציבור במיכרז 3 סדרות חדשות של מילווה קצר מועד בסכום הנקוב הכולל של 100 מיליון ש"ח. מזה בערך הנקוב של 10 מיליון ש"ח ל־28, בע"נ של 40 מיליון ש"ח ל־56 ימים ובע"נ של 50 מיליון ש"ח ל־84 ימים. מהנפקות אלה נרכשו אתמול רק בכ־1.5 מיליון ש"ח ל־28 ימים וכ־750 אלף ש"ח ל־56 ימים.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.63 אג' — כ־0.42% — ל־1.4930 ש"ח. לנוסעים לחו"ל ירד הדולר ל־1.7710 ש"ח. הדולר השחור נע בירידה בין 1.565 ל־1.575. לעומת זה עלו השערים היציגים של המטבעות המערב־אירופיים ב־1.09% (ליש"ט) ועד 1.3% (פר"צ).

בשוק המניות ירדו אתמול 233 שערים, לעומת 44 שעלו ו־87 שנשארו בלי שינוי.

ב־58 ני"ע היתה הפסקת מסחר. 58 שערים ירדו ב־5% ויותר ו־9 עלו ב־5%. היו 4 „מוכרים בלבד" ו־1 „קונים בלבד" (צפ' אמר' אופ' 2).

במניות ההסדר היו רק ירידות שערים (ב־%): אי די בי א' — 0.6; אגוד רג' — 0.5; דיסקונט ב' — 0.6; דיסקונט א' — 0.1; מזרחי מ' — 0.6. למזרחי ש' ולפועלים מב' היו עודפי־ביקוש, שסופקו ללא שינוי בשעריהן. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.82% (המזרחי מ') ל־12.08% (בל"ל). הפועלים ש' — 12.01%, הפועלים מ' — 11.92%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק ירידות שערים (ב־%): אוה"ה — 3.4; כללי מ"ד 1 — 2.6; הבינלאומי — 1.7; סי בי — 1.9.

במניות החופשיות בלטו ביותר הירידות (ב־%): חקלאות מבכ' — 27.7; לורדיה 4 — 10.1. ב־10% ירדו המניות: לורדיה 1, טפחות מב', הפניקס 0.1, ברנוביץ 5, אוקטגון, מגן 5. לעומתן לא נרשמה אף לא עלייה אחת ב־10%.

בשוק איגרות החוב שררה מגמת ירידה הן בצמודות למדד — עד 2.5% — והן בצמודות למט"ח — עד 1.5%. המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־6.5 מיליון ש"ח. מזה 1.5 מיליון ש"ח בסוג „גליל 3%".

* „המטוויות המאוחדות" מסרה על רווח של 569 אלף ש"ח במחצית השנה שנסתיימה ב־31.3.86, לעומת כ־470 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אלחנן הורוביץ

ברונו בעד המשך הקפאת שער החליפין והמחירים

נגיד בנק ישראל הפרופ' מיכאל ברונו התריע אמש מפני פריצת הסכמי השכר ונתינת תוספות שכר נוספות מעבר לאלה שניתנו במשך השנה. כן קרא הנגיד לממשלה לבצע קיצוץ נוסף בתקציבה, שטרם קיבל את אישור הכנסת כיוון שהתוכנית הכלכלית שבוצעה עדיין לא השיגה את כל המטרות.

הנגיד דיבר אתמול בטקס הנעילה של עצרת הסוכנות שנערך בבית התרבות ברמלה, ובין היתר אמר, כי „הצלחנו במידה רבה מאוד בביצוע התוכנית, אך כדי להמשיך ולהשיג את כל המטרות יש צורך בהמשך הקפאת המחירים, השכר ושער החליפין, שעומד עדיין על 1.5 ש"ח. אם נמשיך כך, בייצוב המשק ובשער יציב, אפשר יהיה להסתדר גם בלא תוספת סיוע חירום מארה"ב."

בעצרת שבה היתה נוכחות דלה של משתתפי כינוס הסוכנות אושר תקציב הסוכנות לשנת 87/1986 בסך של 381 מיליון דולר ועוד 48 מיליון דולר עבור פרוייקט התחדשות השכונות.

זהבה מוזס

רוב גימלאי „מקפת" לא פוצו על השחיקה

לפני שנתיים מועצת תרבות של ההסתדרות התקבלה החלטה לפיה יקבלו הגימלאים פיצוי שחיקה [illegible]. עד היום הזה שנתיים לאחר החלטה, מוסר יצחק פלדמן יו"ר ארגון גימלאי „קרן מקפת", לא קיבלו רוב הגימלאים המבוטחים ב„קרן מקפת" את הפיצוי. לדבריו הוחלט אז שהפיצוי הוא בסולם יורד המתחיל מ־20 אחוזים לגימלאים הוותיקים ביותר שפרשו ב־1960 ועד 3 אחוז לפורשים בשנת 1983. על החלטה זו חתומים ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות ועליזה שפי יו"ר האגף לבטחון סוציאלי. המסמך באמור מיוני 1984.

לפני כשנה, קיימו גימלאי „קרן מקפת" אסיפת מחאה ליד משרדי [illegible] בתל־אביב במטרה לאלץ את מנהליה לעמוד בהחלטות הוועדה המרכזית [illegible]. [illegible] מכתב של אוריאל אברמוביץ [illegible] הגימלאים [illegible] שבו הוא טוען כי שפי מפרשת את החלטת [illegible] הוועדה המרכזית [illegible].

חיים מרגלית

מוסך מחומם לבוגאטי

ארתור איזידור בוגאטי היה לסמל של חלוצי עולם הרכב בתחילת המאה ■ התגלה בתערוכה במילאנו ב־1901 וחתם חוזה מפתה עם חברה גרמנית ■ לשיאו הגיע עם ייצור הבוגאטי S־57, 200 כ"ס ■ המפעל ובעליו גוועו עם מותו של ג'ין בוגאטי. הבן, בתאונת מסלול בעת בדיקת מכונית

"מי שיש לו כסף לקנות בוגאטי, יש לו כסף לקנות מוסך מחומם לבוגאטי שלו." כך הגיב פעם ארקו איזידור בוגאטי לשאלת עיתונאי, מדוע חברת בוגאטי אינה ממציאה פאטנט להנעה קלה של המכונית – באותם ימים הבוגאטי 57 אס.סי. – שהיה קשה להתניעה בימי החורף הקרים.

בוגאטי הציע להמונים מכוניות שהצטיינו באיזון של איכות ומחיר, על חשבון טיב הגימור. ה־57 נחשבה באותם ימים לספינת הדגל היוקרתית של בוגאטי, ומחירה לא היה מתאים לכל כיס.

ארקו איזידור בוגאטי נולד ב־15 בספטמבר 1881 במילאנו שבאיטליה, למשפחת אנשי עסקים. עבודתו הראשונה היתה בבית־החרושת לאופנועים קלים של סאוטו וסטוצי במילאנו, בו הועסק כנהג הדגמה וכמקדם מכירות.

והוא שהכניסו בצורה רצינית לייצור רכב ובעקבותיו למכירת ידע, גם לאחר שהיה בעל מפעל עצמאי.

כך בבד עם תיכנונו עבור דיטריך החל בוגאטי בבניית מכונית נוספת בביתו. על־פי תפיסתו היתה מכונית זו צריכה להיות מכונית קלה, פשוטה ושימושית עד כמה שניתן. שמונה שנים לאחר תערוכת מילאנו הושלמה בניית המכונית, שנשאה את השם "פור־סונג" (בתרגום חופשי: סוס גזעי). אלא שמכונית זו מעולם לא הגיעה לייצור מסחרי.

כשלון באמצע המירוץ

באותה שנה פגש בוגאטי בידידו העשיר ויסקיה והציע לו להקים מפעל לייצור רכב במולשון. יחד עם פרידריך, מכונאי נוסף, שכרו מוסך גדול ובחג המולד של 1909 החל בוגאטי בחיפוש אחר ציוד טכני מתאים למפעלו הראשון. בעוד פרידריך מכין את

ומתחיל בייצור דגם ה־13 אס. בעלת מנוע בנפח 1496 סמ"ק ו...4 שסתומים לצילינדר. (זו לא המצאה של שנות ה־80). ב־1921 זכה המכונית החדשה של בוגאטי במירוץ הלה־מאנש ועד 1926 הוא מייצר 2000 מכוניות מאותו דגם.

אופי יוקרתי ספורטיבי

זכייתה של ה־13 במירוץ ב־1921 נותנת לבוגאטי דחיפה לייצור מכוניות בעלות אופי ספורטיבי והוא ניגש לייצור דגמי ה־22 וה־23. עד שנת 1927 משתתפות המכוניות שלו ב־1850 מירוצים וב־1930 כבר מוכרת הבוגאטי כמכונית בעלת מוניטין כמו זה שחלם עליו בוגאטי בשנת 1901.

בשנת 1934 מתחילים בבוגאטי לייצר את הבוגאטי רויאל מסידרת ה־57, שהופכת עד

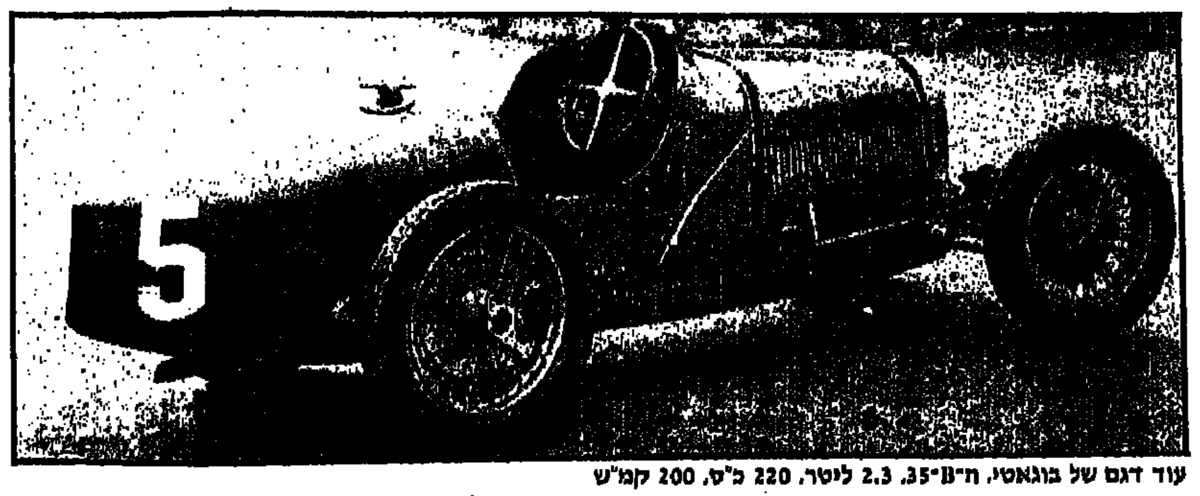

עוד דגם של בוגאטי, ה־B־35, 2.3 ליטר, 220 כ"ס, 200 קמ"ש

בשעות המנוחה לא נח בוגאטי הצעיר ועמל על תיכנון מכונית משלו. ב־1901 הציג את מכוניתו הראשונה, פרי תיכנונו וייצורו, בתערוכת הספורט העולמית של ריקארדו, במילאנו עיר הולדתו.

חמישה דגמים בשנתיים

תערוכה זו הפכה עד מהרה להצלחה מסחררת ומספר המבקרים הגדול בה היה לסנסאציה עולמית. היא גם הביאה לראשונה את שמו של ארקו איזידור בוגאטי לאוזני בעלי חברת דיטריך הגרמנית, שעסקה עד אותה שנה בייצור מסילות ברזל. לבוגאטי הוצע חוזה לתיכנון ופיתוח מכוניות עבור חברת דיטריך, תמורת 50 אלף לירטות זהב ורווח של 10 אחוזים ממכירות הרכב של החברה. אלא שבוגאטי הצעיר לא התלהב, והציג לחברת הענק מספר תנאים, שהיקשו על המשא־ומתן. התנאי הראשון של בוגאטי היה פיתוח חמישה דגמי רכב שונים תוך שנתיים בלבד. לדבריו, כך צריך היה לנהוג כדי ליצור תדמית אמינה ומסחרית בעיני הציבור ולמען הצלחתן המסחרית של מכוניותיו. התנאי השני היה, שהמכוניות שייוצרו ישאו את השם... בוגאטי.

חוזה זה שחתם בוגאטי היה הראשון בחייו,

המקום לקליטת הציוד.

המכונית הראשונה שיוצרה במפעל במולשון היתה המודל 13, שירדה מפס הייצור ב־1910. המכונית היתה מצויידת במנוע בנפח 1327 סמ"ק, משקלה היה 701 ק"ג, אורכה שני מטרים ורוחבה מטר עשרים וחמישה סנטימטרים. היא צויידה בתיבת הילוכים בת ארבע מהירויות עם סינכרוניזציה.

במהלך 1910 מייצרים מפעלי בוגאטי חמש מכוניות בייצור ידני. שנה אחר־כך מגיע המפעל לקצב ייצור של 65 מכוניות לשנה ובסוף 1911 מתחילים בבוגאטי בייצור מכונית מונעת בשרשרת, עם מנוע בנפח 5 ליטרים למירוצים.

ב־1914 משתתפת מכונית ראשונה על בסיס תיכנון זה במירוץ אינדיאנאפוליס 500, והיא הראשונה המונעת באמצעות ציר העברת־כוח קרדני. באמצע המירוץ, כשהמכונית במקום השלישי, כושל מיסב של גלגל ופרידריך והמכונית נאלצים לנטוש את המירוץ.

מייד אחר־כך פורצת מלחמת העולם הראשונה, ובוגאטי נאלץ לסגור את המפעל. הוא יוצא לפאריס, שם הוא מחליט כי אסור לבזבז זמן ומתיישב לתכנן דגם של מכונית לשם ייצור אחרי המלחמה. מייד עם סיום מלחמת העולם הראשונה חוזר בוגאטי למפעל

מהרה למפורסמת והמבוקשת ביותר מסדרות הייצור של המפעל. עד שנת 39' מייצרים בבוגאטי 710 מכוניות מסידרה זו, שתוכננה על־ידי איזידור ובנו ג'ין, למכונית מנוע בנפח 3257 סמ"ק, בעל שני גלי זיזים עליונים בראש המנוע ושני שסתומים לכל צילינדר. משקלה 952 ק"ג בלבד והדגם הראשון מפיק 175 כ"ס ב־5500 סל"ד. מאוחר יותר משפר בוגאטי את המנוע ומוציא ממנו 200 כ"ס.

סוף הדרך

באוגוסט 1939 מתחילים עסקי בוגאטי לדעוך, לאחר שבנו ג'ין נהרג בתאונה כאשר בדק את אחת ממכוניות החברה. מלחמת העולם משפיעה גם היא על החברה, לאחר שמרבית הפועלים גוייסו. אחרי שיחרור צרפת מאוייש המפעל בפועלים אמריקנים וקנדים. במפעל פורצת שריפת ענק וממשלת צרפת מחליטה להחרים חלק גדול ממנו. ארקו איזידור בוגאטי בן ה־59, המחזיק באזרחות איטלקית, תובע את הממשלה הצרפתית בבית־משפט איטלקי וזוכה לאחר מאבק משפטי.

ב־47' מת ארקו איזידור בוגאטי ולא זכה לראות את מפעלו המתחדש. בימיו האחרונים של בוגאטי מנהל את המפעל פייטרו נארקוס, הנותן הוראה לייצר את הבוגאטי 101, המתבססת על דגם ה־57 היוקרתי של החברה עוד מימי טרם המלחמה. בשנים שאחר־כך מייצר המפעל את ה־251, הנוטלת חלק במירוץ האחרון של מכונית מהמפעל, בשנת 1956. הבוגאטי נחשבת באותם ימים למכונית יוקרתית מאוד ויקרה מאוד. במציאות הנוצרת באירופה ובעולם לא נמצא מקום להמשיך בייצור מכוניות אלה ומפעל בוגאטי סוגר את שעריו.

כיום מעטים האספנים המחזיקים בידיהם דגמים של בוגאטי. הדגמים המעטים שנשמרו אינם מוערכים כיום בכסף, וחלומו של כל חובב מכוניות עתיקות הוא להניח ידיו על אחד מדגמי בוגאטי.

יואב אביב

בוגאטי רויאל היוקרתית – 150 אלף מארק

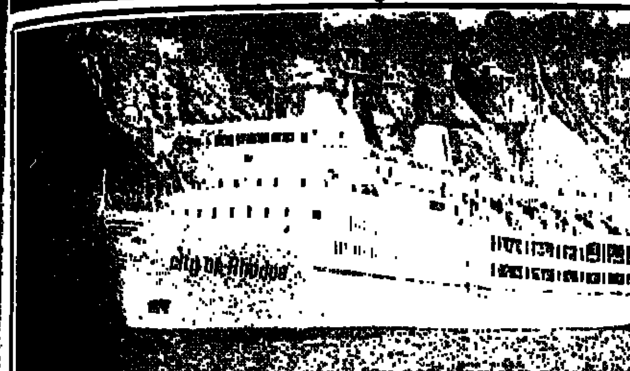

ספינת אהבה לישראלים

סוכנות האוניות "מלחי" חברה את האוניה "סיטי אוף רודוס" ששופצה בשנת 1980, והיא תבצע ארבע הפלגות נופש ב"ספינת־האהבה" לישראלים בלבד, בין נמלי הים התיכון, לא כולל מצרים. נציג החברה, דודי גרינברג, אמר בתשובה לשאלת כתבים, כי הציבור הישראלי אינו מעוניין כיום לבקר במצרים וכי מאז מקרה ראס־בורקה וחטיפת האוניה "אקילה לאורו" מעדיפים הישראלים ביקורים במדינות אחרות. עוד אמר נציג החברה, כי גם לביקורים באתונה אין הישראלים מגלים התלהבות רבה ועל כן החליטה החברה למחוק שני יעדים אלה מהפלגותיה ולהמירם ביעדים אחרים.

במסיבת עיתונאים, שנערכה לקראת תחילת ההפלגות בעוד כחודש, אמרו סוכני האוניה כי החליטו לערוך הפעם שיט מיוחד במינו וכי שלא ברוחה להפלגות אחרות, תהיינה ההפלגות סגורות לנוסעים מבחוץ, והיינו, הנמל היחיד בו יוכלו נוסעים לעלות על האוניה ולרדת ממנה הוא נמל חיפה. בשיט, שיימשך שבעה או עשרה ימים, יפקדו המפליגים בין ארבע לשישה נמלים זרים.

לדברי נציגי האוניה, כדי לתת לנופשים הרגשה של חופשה נעימה ללא מאמץ וכדי לאפשר השתתפות של ישראלים מכל הקצוות, ינוהל באוניה מטבח כשר, בהשגחת רב מהרבנות בארץ, ויבשל את האוכל טבח ישראלי. התפריטים על השולחן יהיו גם הם בעברית, לנוחות הנוסעים.

מדי ערב ייערכו על האוניה הופעות של אמנים ישראלים מהשורה הראשונה, ירדנה ארזי, עופרה חזה, גדי יגיל, שרלה שרון, אבי טולדאנו, להקת משינה ועוד.

לתפקיד "ג'ולי" של ספינת האהבה מונה הפעם הבדרן דודו דותן, הרואה בבידור אותו קהל ערב ערב, משך מספר ימים, אתגר.

עוד נמסר על־ידי סוכני האוניה, כי המארגנים יעניקו כמתנת בר/בת מצווה לבני המצוות שהוריהם משתתפים בשיט – הפלגה חינם בתא ההורים. מחירי ההפלגה נעים מ־450 דולר להפלגה של שבעה ימים ועד 1410 דולר להפלגה של עשרה ימים.

יצויין, כי אבטחת האוניה הופקדה בידי אנשי בטחון ישראלים, כדי למנוע הישנות מקרים כמו "אקילה לאורו".

אור יסעור

שמונה מיליון גולפים ועוד היד נטויה

חברת פולקסווגן חגגה בראשית החודש את ייצורה של הגולף ה־8 מיליון, מאז הוחל בייצור בשנת 1974. הגולף ה־8 מיליון היתה מדגם ג'י. אל. 90 כוחות סוס. מתוך 8 מיליון הגולפים שיוצרו עד היום, 6.2 מיליון הם מהדגם הישן, שיוצר עד שנת 83', ואילו 1.8 מיליון הם מסידרת גולף החדשה.

בחברת פולקסווגן חישבו ומצאו, כי אם יעמידו את כל הגולפים בעולם בשיירה אחת גדולה, פגוש נוגע בפגוש, יגיע אורך השיירה לכ־31 אלף ק"מ – בדיוק אורך כבישי גרמניה כולה.

מחברת פולקסווגן נמסר כי קצב ייצור הגולף מגיע כיום ל־3,700 מכוניות ליום, כש־570 ממכוניות אלה מיוצרות במפעלי פולקסווגן ביבשת אמריקה.

עד היום רכשו האמריקנים 1.6 מיליון גולפים, האיטלקים כ־630 אלף, הצרפתים 498 אלף והרשימה עוד ארוכה. ישראל מדורגת אי שם בסופה.

יעקב דביר

עוד תוסף למנוע

תוסף חדש למנוע המכונית החל להיות משווק בימים אלה בארץ על־ידי חברת רוטל. התוסף נקרא ג'י.טי.איי. לטענת החברה הוא מביא להארכת חיי המנוע, לחיסכון בשיעור של עד 7 אחוזים בצריכת הדלק ואף דוחה את מועד השיפוץ הכללי של המנוע.

לדברי נציגי החברה, יש להוסיף את הרוטלוב ג'י.טי.איי. אחת לעשרת־אלפים ק"מ.

היה מנוע

אורות מרצדים

גם התחזוקה הטובה ביותר אינה יכולה למנוע לחלוטין תקלות שונות ברכב, המתגלות תוך כדי נסיעה. נוריות האזהרה הן מוקדי תשומת של [illegible] ויש לשים לב ועין אליהן כל עת הנסיעה.

נורית האזהרה של לחץ שמן המנוע היא אחת מאלה. היא כבה מיד עם [illegible] או עם עליית הסיבובים. אם הנורית נדלקת רק כשהמנוע בסיבובי סרק, יש [illegible] המנוע, להמתין 5 עד 10 דקות ולבדוק את כמות השמן בו, אם יש צורך [illegible]

אם הוספת שמן, ועדיין הנורית נדלקת כשהמנוע פועל בסיבובי סרק, או [illegible] שמן, יש לנסוע בזהירות למוסך הקרוב לבדיקת מערכת השימון. אם [illegible] נדלקת כשהמנוע פועל, לאחר הוספת השמן, תוכל להמשיך בנסיעה [illegible] בהקדם אם ישנה נזילת שמן מהמנוע או צריכת שמן מוגזמת.

אם הנורית נדלקת גם שהמנוע פועל במהירות גבוהות, יש לדומם מייד את [illegible] ולהמתין 5 עד 10 דקות ולבדוק את גובה השמן. כך אם יש די שמן, ספק [illegible] קיימת תקלה במערכת השימון. במקרה כזה אסור להמשיך לנסוע. אם אין מספיק שמן יש להוסיף את הכמות הנדרשת ולבדוק שנית את פעולת הנורית. אם גם לאחר התוספת הנורית דולקת כשהמנוע פועל, אין להמשיך לנסוע.

נורית נוספת ומרגיזה היא נורית הטעינה. אם נורית זו דולקת על אף שהמנוע פועל, יש לבדוק את מצב הרצועה המניעה את הדינאמו או האלטרנאטור. אם הרצועה רפויה, יש לכוונן את מתיחותה בהתאם להוראות היצרן בספר הרכב או בתוכנית השימון. אם הרצועה מכוונת כהלכה הנורית [illegible] הדינאמו או הוולטרגולטור [illegible] אם השחורים תקינים התקלה יכולה להיות בדינאמו או בווסת [illegible] במקרה כזה יש לגשת ללא דיחוי אל החשמלאי.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 ארץ מולדת – ממורה ומים למולדת. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע (יסודי) – ליווייתנים. 10.10 מדעי הטבע ה'־ד' – 1. שינה 2. לשחק בביטחה. 10.30 הגיל הרך – פרפר נחמד – אם אומרים מבינים. 11.00 חשבון ו' – חילוק שלא נגמר. 11.30 קשת וענן – הרמב"ם. 12.00 אנגלית ה'. 13.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) – על קונרד לורנץ. 14.00 טנסי וויליאמס – הסיפור מאחורי הקלעים של העבודה על אחד ממחזותיו של טנסי וויליאמס "סימן הצד הארום". 14.30 פה ושם – מה אתה רוצה להיות כשתהיה גדול. 14.40 תמנע – סרט על בקעת תמנע, המביא הסברים גיאולוגים והסטוריים על המקום ומספר גם על החי והצומח בבקעה, וכן את התהליך העתיק של הפקת הנחושת במקום. 15.00 ערב גאלה – חלק ב' – חלקו השני של הערב בו מופיעות שמונה להקות הבלט הטובות בקנדה. במגוון קטעים בסגנונות שונים. 15.40 המחרוזת – עפ"י סיפור קלאסי מאת גי. דה מופאסן. הגיבורה היא מאטי כחורה מהמעמד הבינוני החיה חיים רגילים וחולמת כל הדרך על עושר. היא מוזמנת למסיבה מיוחדת ושואלת מחברתה העשירה מחרוזת. התכשיט היקר נעלם וכדי לשלם עבור המחרוזת החדשה היא נאלצת לעבוד שנים רבות. 16.00 כלי טורות – בינייים חולם – מה קורה בתנות המילים של "כלי טורות" כשתוג מוזר בא לבקר. 16.20 סיפיצחים – שעשועון טלוויזיה נושא פרסים המבוסס על ידע של המתמודדים. 16.45 כלכלון – מיסים. 17.00 ערב חדש – מנחה: רפי רשף. 17.30 "שמיניות באוויר" – תכנית שבועית בשידור ישיר. הפעם תכנית מיוחדת לחופש הגדול. מנחים: דליק ווולינץ וטוליס. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "בחרנו לך" – מבחר שירים וריקודים (ערבית). 19.00 "חקלאות היום" 1. סרט בנושא "תרבית רקמה" – ריבוי צמחים באופן מדעי הוא הדרך היחידה לקבל שתיל משובח מבחינה גנטית, חסר מחלות או וירוסים. 2. ריון באולפן בנושא: הנדסה גנטית, מהי ומה תרומתה לחקלאות היום ומה האפשרויות הגלומות לעתיד? 3. פינת החדשות – לחקלאי מן השדה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 "בין הכיסאות" – מגזין דו־שבועי בענייני משפחה וחברה. מנחה: עמוס ארבל. 20.30 מבט לחדשות. 21.00 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 – שידור ישיר של משחק מס' 50. שלב חצי הגמר. 22.50 חדשות. 23.00 "ויל פני" – סרט קולנוע – (ראה הפניה). 00.50 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 – שידור ישיר של משחק מס' 49. שלב חצי הגמר. 03.00 פסוקו של יום.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.07 "בוקר טוב". 07.30 "שחרית מוסיקלית". 08.30 "קונצרט בוקר". 11.57 "מגישים שיר". 12.05 "דפי מסנתר" – בטהובן: סונטה מס. 28 בלה מג'ור, שומאן: אלגרו, פלורן שמיט: "שקיעות השמש". 13.00 "לבקשתכם" – שופן: נוקטורן בפה מינור, מוצרט: סימפוניה מס. 33 בסי במול מג'ור, ק. 319, ס.י. קראמר: רקויאם, גולדמרק: "חתונה כפרית" סימפ. 15.05 "בין חבריים" – צלילי סטרווינסקי קטעים מתוך "צפור האש" (בכורה 25.6.1910) סימפוניה מס. 1. 16.00 "אמנים באולפן" – אהוד אביחיל־אבוב/והר ניימרפסנתר, סמרטיני: סונטה בסול מג'ור, הינדמית: סונטה (1938), רעיה שפירא־סטון/לינה יעקובסון־פסנתר, רומנסות מאת גלינקה, רדחמנינוב, שוסטקוביץ': סאטירות, אופ 109. 17.00 "מוסיקה כאן ועכשיו" – מאיר מינדל: "לבדיי", יעקב גלבע: "קינת קלתימוס", לוטוסלבסקי: קונצ'רטו לצ'לו. 18.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם" מפסטיבל רדיו צרפת במונפליה – יצירות שלא פורסמו מאת אלבן ברג 27.7.85: 4 ואריאציות לפסנתר, 12 ואריאציות לכלי קשת, 10 שירי נעורים, רביעייה אופ. 3, בעבור המחבר ל־2 פסנתרים, 5 שירים מקרמים. 19.30 "רומינטער" לנוער המתבגר. 20.05 "הבלתי גמורות" הסימפוניה העשירית של מאהלר (ש.ח.). 20.57 מגישים שיר. 21.00 "אופרה של יום רביעי" – שוברט: התאומים מסלמנקה. 23.00 "צלילי לילה" – שוברט: אימפרומפטו אופ. 90 מס. 4 בלה במול מג'ור, דבוז'ק: "אני הולך הביתה" – שיר הענק, "מוסיקת חוף מלכותית", אלכסנדרוב: "הו, לילה שליו" שיר – שוברט: אימפרומפטו אופ. 142 מס. 2 בלה במול מג'ור.

רשת א'

07.30 "היו שירים" – פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "חוגה" – עם בני הגדל. 09.05 "השיר לא תם" – שירים עבריים. 09.30 "מפגש" – מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 "רדיו קל" – תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס "אלה תולדות" – סדרת תכניות בנושאים יהודיים – רבותי ההיסטוריה סמרת – "הרצל" מאת רעיה ארמוני ודויד גרוסמן. 11.30 "השכלה ורשת לכלי" – "ההתיישבות בנגב" – "כיבוש הנגב על־ידי הבריטים" – ד"ר מאיר פעיל. 12.05 "מהולי המורה" – מבחר שירים מזרחיים. 14.05 "לכם ולכן ולכל המתעניין" – תכניות לילדים "מי ישנו" – "אור האלכסנדרה" – ספור בהמשכים. [illegible] "גרוזה" – ספורה של נערה ערבייה. [illegible] 15.00 "התולוקון" – [illegible] באולפן, שירים לשאלות המאזינים. 16.55 "מכתב הספרים" – סקירה על ספר חדש. 16.05 "מועדון שעון הזהב" – [illegible] 17.10 "מגישים שיר". 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" – "אחרים בחיפה" – סיור בהדרכת ד"ר יוסף בן־ארצי – "אחרי מלחמת השחרור בחיפה". 18.06 "מינחת ערב". 18.50 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 "שאול כענייך". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "חבר מאותו כוכב" – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 07.45 "יומן מכסיקו". 08.05 "סעו לשלום". 09.05 "ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת" – מניין יומי. 12.10 "גל פתוח" – חדשות ופזמונים. 13.00 "בחצי היום" – חדשות ופזמונים. 14.06 "יש עניין" – עם גבי גזית. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "שירים ושעורים". 17.10 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" – מגזין המשק והחברה. 18.08 "ורקור". 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "מוסף לענייני צבא ובטחון". 20.05 "מבט לפולקלור – הבריחה היהודית" – שיחתו של ישראל בילצקי. 21.05 "שיר לדרך". 22.05 "עוד לא רקדתי די" – ריקודי־עם. 23.05 "משחקי לילה" – בעריכת ואב ענר. 00.10 "יומן מכסיקו" "משחקי לילה" – המשך.

גלי צה"ל

05.55 כאוטן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 06.05 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים השפעת חוק הכבד וכיוון האור. מרצה: פרופ' צבי זקס. 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" – עם אלי יזראלי. 10.05 "הפסקת 10" – עם: מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" – עם רפי רשף. 13.05 "קשר רדיו" – עם אבדי גלעד. 14.05 "דו־רה יומי" – עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 "פגישה יומית" – עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 18.05 "יער משודר" – מגאזין לענייני צבא וביטחון. 18.55 הודעות לחילים. 19.05 תוכנית מוסיקלית. 20.05 "לא רק פופ". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל העוקץ – שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" – עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" – עם המשפטן פרופ' אוריאל רייזמן. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות – עם חנוך רון. 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם לאה עה. 00.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.11 "בחורה לאשר" – להיטים וותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" – שירים ופזמונים ישראליים. 09.05 "מה כבר תשעה" – עם אבי אתגר. 10.05 "דברים טובים" – עם שמירה אימבר. 11.05 "רק מוסיקה". 12.05 "שעה תמימה" – עם מלאכי חזקיה. 13.05 "רק בימי חול" – עם מנחם פרי. 14.05 "לי ולך" – שיר וברכה. 16.05 "חדש, חריש ומחורש" – עם שוש עטרי. 16.05 "מוסיקה לעניין". 17.05 "הצגה יומית". 18.05 "היה הוי" – מצעד להיטים ישנים. 20.05 "עם כל הנשמה" – עם משה גורר. 22.05 "מעלגר" – שירים עבריים. 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

אסתר: חופשה מטורפת באירופה 4.30, 7.15, 9.30
אורלי: הבוסטונים 5, 7.30, 9.40
בית לסין: סנגראנגו 5, 7.15, 9.30, 23.15
בן־יהודה: רכבת אל החופש
גת: שגעון של לילה
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: רומן בברלין
דרייב אין: להב משוגע 8.00, 10.00; סקס 12
הוד: התיך, התיך
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חדש: 9½ שבועות של שכרון חושים 7.00, 9.30
פאר: צעירים וקשוחים
סינמה 1: מקסי
סינמה 2: קאמורה
פארים: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון 12, 2, 4, 7.30, 9.30; הצילו את המציל 23.30
רב־חן:
חן 1: מרגלים שכאלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: סלבדור 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: תרגיל לרופאים מתחילים 5, 7, 9.40
חן 4: כוכב על המסלול 10.30, 1.30, 5, 7.20, 9.40
חן 5: נאטי גאן 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: מתנה שבויים
תמלת: נאריה 5, 7.30, 9.40
צוותא: סופו של מילטון לוי 8.00

רמת־גן

ארמון: בעקבות אוצר הנילוס 5, 7.15, 9.30
לילי: מסרה 7.15, 9.30
ארמון: מורשת הולוקוסט 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: שגעון של לילה 5, 7.20, 9.40
גן 2: מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3: כתר בי 5, 7.30, 9.40
גן 4: סיפור אמיתי 7.20, 9.45

ירושלים

אדיסון: רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9
אורנע: כחום הגוף 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון: הגוגים 16.00; סודי ביותר 18.00; היו זמנים באמריקה 20.00; הפרשר 24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
כפיר: 3 רווקים וילד 5.45, 9
הבירה: התיך, התיך 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
סמדר: נאריה 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל: פנטזיה 4.30, 7.15, 9.30

חיפה

ארמון: מה ראו עיני החתול 4.30, 6.45, 9
אורה: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים 6, 9
חן: נשר הגדול 7, 9.15
עצמון: שורדי העתקים 4.30, 7.00, 9.15
פאר: חופשה מטורפת באירופה 4.30, 6.45, 9
קרן אור המדרש: מסע העסקים של אבא 4, 6.30, 9.00
רון: רכבת אל החופש 4.30, 6.45, 9.00
אמפי: מתנה שבויים 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: קאוס 7, 9

נתניה

שרון: רמו 7.00, 9.15
סטודיו: גברתי המאמן 7.00, 9.15

חולון

ספרי: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מגדל: גברתי המאמן 4.30, 7.15, 9.10
ארמון: בעקבות אוצר הנילוס 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: לילות לבנים 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: חלומות מתוקים 5.00, 7.30, 9.30

באר־שבע

חן: זיכרונות מאפריקה 6, 9.15

חדרה

חוף חדרה: צחוק מי ששוטר אחרון 7.15, 9.30

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ד' 25.6
תיאטרון הבימה
הבית ברחוב שנקין: 20.30
הפרדס: 20.30
התיאטרון הקאמרי
חוות תחיות: 16.30, 20.30
קסטנר – בית חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 25.6 בשעה 21.00
מלך ישראל
מאת יהושע סובול
בביצוע תיאטרון עירוני חיפה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
בקעת בית שאן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקעת בית שאן שבמועצה האזורית בקעת בית שאן מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' ג/4109, שינוי לתכנית מפורטת מס' 407 – אזור למפעלי תעשיה חקלאיים, בית שאן, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גושים: 22904, 22905, 22917.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: תיחום שטח פיתוח של מפעלי תעשיה חקלאית, מועצה אזורית בקעת בית שאן.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בנין או כל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
תאריך: ג' בסיון התשמ"ו – 10.6.1986
עמרם קלעג'י, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז הצפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 29 לתכנית מפורטת 117/03/5 – שכונה י"א, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי בהנחיות בניה לאזור ציבור בית כנסת מגרש מס' 918 א'.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 840 מ"ר. גוש: 38061. רחבת רמ"א שכונה י"א.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית הנזכרת.
שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

מרחב תיכנון מקומי
(עירון) ואדי עארה
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 כי הוגשה בקשה מס' שימוש חורג 509 על־ידי מוחמד מוסטפא מוחמד אגבריה גוש 20427 חלקה 24 שבאום־אל־פחם יש מקום הכלה לעניה הקלה של 30% בקו בניין אחורי עם קיר אטום.
התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה (עירון) כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
מ. מסארווה, יו"ר הועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
נמסרת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה להיתר תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 49 בגוש 8215, רח' אהרונוביץ מס' 24 נתניה, מבוקשת הקלה: עד 6% בניה, תכנית מס' 62/86.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש תוך משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית נתניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי טובים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה טובים, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת 117/03/8 – מושב באר־טוביה, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד שטח של חלק ממגרש 85 מ"אזור חקלאי" ל"אזור מגורים".
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 8.2 דונם. גוש: 526 חלקה 39 מגרש 85 – מושב באר־טוביה.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראלי
רשת ג' קול ישראל

1. היא התוודחה איתו שעות – משינה
2. שוב בתמונה – ירדנה ארזי
3. הרדיו הישן – שלמה ארצי
4. תרקדי את הלילה – אבי טולדנו
5. תהיה לנו מלך – דני בסן
6. עבד של הזמן – ריטה
7. אין לי ארץ אחרת – גלי עטרי
8. כד הקמח – להקת פיקוד הצפון
9. מה נשאר לי – כמו צועני
10. לילה לילה – צביקה פיק
11. אביב חדש – אילנית
12. אסמרלדה – גלי עטרי
13. בקו החלומות – רוני תורג'מן
14. אולי אולי מחר – ישראלה קריבושיי ופ. הדרום
15. עיר מיקלט – אהוד בנאי
16. זמן גשום – רמי קליינשטיין
17. שביל הבריחה – ריטה
18. מה עשית לה – רונית דבאווי
19. אלי למה לא תראה – לאה לופטין
20. אשה חפשיה – יהורם גאון
21. כמו סתיו – שלוה ברטי
22. חלומות אחרים – מאיר בנאי
23. אמריקה – חוה אלברשטיין
24. שיר ברים – שלמה יידוב
25. כואי נישאר כאן עוד מעט – ההדים
26. הלואי – בועז שרעבי
27. לחיים – חיים משה
28. בן־גוריון – להקת פקוד המרכז
29. עד שלא ארע – דורון מזר
30. הנערת עם השחפים – ארבע לב ארום
לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש
31. משחק אמיתי – שוקי שוקי
32. צליל ענבלים – ישי לוי
33. עכשיו היא – משה דץ
34. יושב על הגדר – אלי עידן
35. את שירה בדרדיו – רמי קליינשטיין

לכבוד: "מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
את הודעות שלי. וצרף את מספר השיר:
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐
שם:
כתובת:
מיקוד ______ תאריך ______

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח – עין יהב
חולון
אהרון – הופיין 52
ירושלים
ג'בנט – האר"י 12
נתניה
פורת – רח' פ"ת 76
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר
רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65
תל־אביב
סופרפארם – איינשטיין 40 ר"א
צפון – יהודה המכבי 53
חיפה
חניתה – חניתה 22, נוה שאנן

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ – פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.
הדסה הר־הצופים – אורטופדית
ביקור חולים – ילדים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־20.00–08.00, בימי ו': 08.00–13.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות), חיפה – 04־229488 (11.00–20.00), נהריה – 04־920014 (11.00–20.00).
קו פתוח לחולים במצוקה בימי ב' ו־ד' – טל' 229752.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 1244. חדרה – 22444.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הוסתדרות לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב – בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00–24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב חנקין 26, קומה ג', טל' 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אורדי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 03־283822, 294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה והאזור השרון. טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים – טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב – טל' 03־261111
ער"ן חיפה – טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע – טל' 057־418111
ער"ן נתניה – טל' 053־35316

סילוק מוקשים
מוקד ענ"א למקרים דחופים – טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 781111, לוד/רמלה – 101, טל' 221022 ,108 עפולה, טלפון 065־98334, טבעון – 101, טלפון 04־931401, נהריה – טל' 04־923333, בת־ים – טל' 5511111, באר־שבע – טל' 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הערב בגוואדלחארה – שיחזור חצי־הגמר הדרמטי לפני ארבע שנים בספרד

צרפת פייבוריטית אבל גרמניה מסוגלת להכל

פלאטיני וחבריו יבקשו לגמול לרומיניגה ועמיתיו על מה שחוללו להם ב־1982 ★ בנבחרת צרפת נותרו מאז רוב הכוכבים, כולל פאטיסון שנפגע על־ידי שומכר ★ צרפת הרשימה יותר במקסיקו בעוד שגרמניה צלעה לחצי־הגמר

רצה הגורל ומשחקי חצי־הגמר במונדיאול במקסיקו, שיתקיימו הערב במקסיקו־סיטי ובגוואדלחארה, יהיו על טהרה „הנקם ושילם". לשתי הנבחרות המועמדות להופיע ביום ראשון בגמר, צרפת וארגנטינה, יש חשבון עם יריבותיהן. שתיהן הפסידו לפני ארבע שנים בספרד, אך צרפת סבלה יותר מארגנטינה. צרפת תתמודד עם מערב־גרמניה, ב־9, שעון ישראל, בגוואדלחארה וארגנטינה תיפגש עם בלגיה ב־1 אחר־חצות באיצטדיון אצטקה במקסיקו־סיטי.

פטיק באטיסון, בן ה־29, בלמה המצויין של צרפת, לא שכח את מה שעולל לו השוער המערב־גרמני, הארלד (טוני) שומכר ב־1982 בספרד, כשהנחית אגרוף בפרצופו, שעה שניצב מולו והיה באפשרותו לכבוש שער־נצחון. באטיסון אמר שלשום כי לא ייכנס לעימות עם שומכר גם אם תהיה התוצאה 0:0 ברקה ה־89... הטיפול הרפואי הממושך או ואוכרן כמה משיניו מפחידים אותו.

נבחרת ה„טריקולור" שלפני ארבע שנים היו לה סיכויים לזכות בגביע העולמי, הצליחה להוליך מול מערב־גרמניה בחצי הגמר 1:3 בהארכה, לאחר שפיגרה 1:0 משערו של פייר ליטבארסקי ברקה ה־17. מישל פלאטיני השווה כעבור תשעה דקות בכדור־11, ולמעשה חתם על התוצאה בתום 90 דקות — 1:1.

הדרמה התחוללה בהארכה. טרסור היקנה יתרון לצרפת ברקה ה־92, ואלן ז'ירס העלה ל־1:3 ברקה ה־98, כשהכל סברו שצרפת הבטיחה כבר את עלייתה באו רומיניגה (102) ופישר (108) והפריכו את כל התחזיות והחישובים.

בכך לא הסתיימה הפרשה. שתי הנבחרות התכוננו לדו־קרב בבעיטות־11. הגרמנים הצליחו לנצל חמש בעיטות, לעומת ארבע של הצרפתים, ועלו בפעם הרביעית בתולדותיהם לגמר. פעמיים זכו בגביע העולמי (1954, 1974).

פנים חדשות

מאותו הרכב גרמני במשחק הדרמטי שהיה בסביליה נשרו ברייטנר, פורסטר, דרמלה, פישר, שטיליקה, קאלץ, רובש והנסי מילר.

מי נשאר? השוער שומכר, כיום בן 32; המגינים הנס־פטר בריגל (30) וקארל היינץ פורסטר (28), הקשרים פליקס מאגאת (33) ופייר ליטבארסקי (28), והחלוץ קארל־היינץ רומיניגה (31).

אצל הצרפתים נותרו רוב השחקנים, לבד לשוער אטורי, שחקני המערך העורפי, ז'אנביון, לופז וטרסור; הקשר ג'נגיני והחלוץ סיס.

★ צרפת: באטס, עייש, באטיסון, בוסיס, אמורוס, מרננזי, טיגנה, ז'ירס, פלאטיני, רושטו (בלון), סטופירה.
★ גרמניה: שומכר, ברמה, פורסטר, אדר, בריגל, רולף, יעקבס, מאתאוס, מאגאת, אלופס, רומיניגה.

אלה שנותרו נמצאים בכושר מצויין. המגינים אמורוס, באטיסון ובוסיס; הקשרים פלאטיני, טיגאנה וז'ירס והחלוצים רושטו ובלון, אם־כי בלון היה בין המחליפים, בגלל פציעה.

„הפעם — אמר מאמן נבחרת צרפת, הנרי מישל, בן ה־38, ששיחק יחד עם פלאטיני ב־1978 בארגנטינה — הנבחרת הצרפתית במקסיקו יציבה יותר, מה גם שבשערה ניצב ז'ואל באטס, מגיבורי הנצחון על בראזיל ברבע־הגמר".

למשחק נגד מערב־גרמניה, הערב ב־9 באיצטדיון חקליסקו בגוואדלחארה, כן ישפוט האיטלקי לואיג'י אניולין, יחזור, קרוב לוודאי, המגן היהודי ויליאם עייש, שריצה עונש השעייה של משחק אחד בגלל שני כרטיסים צהובים, ולא שיחק נגד בראזיל, בעוד שלגרמנים יחסר השחקן הפעיל ביותר בשורותיהם, הקשר־חוקף תומאס ברטהולד, שספג כרטיס אדום במשחק נגד מקסיקו ברבע־הגמר.

את מקומו של עייש נגד בראזיל מילא טיסו שהיה אשם בשער שהבקיע הברזילאי קארקה, כשניצל פריצה באגף הימני.

מיפגש שלישי

תהיה זו הפעם השלישית שנבחרות גרמניה וצרפת ייפגשו בשלב־הגמר בגביע העולמי. בפעם הראשונה התמודדו שתי הנבחרות ב־1958 בשבדיה. הצרפתים, עם קופה, פונטן ופיאנטוני, הכניעו את הגרמנים — 3:6. פונטן הבקיע במשחק זה, על מקומות 3—4, ארבעה שערים והוכתר כמלך־השערים עם שיא של 13 שערים, שלא נשבר עד היום. גרמניה הגיעה לשבדיה כדי להגן על תארה, בו זכתה ארבע שנים קודם־לכן בנצחון הדרמטי על הונגריה 2:3.

המיפגש בין צרפת וגרמניה התקיים אז לאחר שצרפת הוכסה ע"י בראזיל עם פלה, בן ה־17 וחצי — 2:5. את חובה פרעה במוצאי שבת לברזילאים. גרמניה הפסידה בחצי־הגמר לשבדיה המארחת — 3:1.

המשחק השני נערך כעבור 28 שנה בסביליה. שומכר עמד במוקד אותו משחק לאחר שהנחית את מכת־האגרוף לבאטיסון.

צרפת הרשימה עד כה יותר. היא עדיין לא נוצחה באף משחק בעוד שלפני ארבע שנים היתה זו אנגליה שגברה עליה 1:3, בפתיחת הבית בבילבאו. בריאן רובסון כבש שניים מהשערים. הפעם היה הקשר המצויין חסר לאנגלים נגד ארגנטינה, לאחר שנפצע.

צרפת ניצחה בשלב המקדים את קנדה 0:1 ואת הונגריה 0:3 וסיימה 1:1 עם ברית־המועצות. בשמינית־הגמר ניצחה צרפת את אלופת העולם, איטליה 0:2, וברבע־הגמר הדיחה באחד המשחקים הטובים בטורניר, את בראזיל בדו־קרב כדורי־11 לאחר 1:1 בתום 120 דקות.

גרמניה היתה רחוקה מלהלהיב עד כה. בשלב הראשון גברה בקושי על סקוטלנד 1:2, סיימה 1:1 עם אורוגוואי, והפסידה לדנמרק 2:0. בשמינית הגמר הדיחה את מרוקו 0:1 בשעה ברקה ה־88, וברבע־הגמר גברה על מקסיקו בבעיטות־11 לאחר 0:0.

המטרה: מועדון האלופות

נבחרת צרפת, שנטלה את כתר אליפות אירופה ב־1984 בפאריס, בנצחון בגמר על ספרד 0:2 הוכיחה במקסיקו שהיא נמצאת ערב המשחקים המכריעים בכושר מעולה. חילופי המאמנים — הנרי מישל במקום מישל הידאלגו — לא גרם לשיבושים בשורות נבחרת ה„טריקולור". היא ממשיכה במסורת הצלחותיה, ולדברי המאמן מישל מועמדת צרפת להצטרף למועדון מחזיקי הגביע העולמי.

הקרב על כרטיס ההשתתפות בגמר ב־29 ביוני יהיה גם מאבק אחרון לכמה מהכוכבים הגדולים בשתי הנבחרות. לחמישה משחקני צרפת יהיה זה, כנראה המונדיאול האחרון. המבוגר ביניהם הוא אלן ז'ירס, בן ה־34, וארבעה אחרים בני 31 — דומיניק שוטו, מקסים בוסיס, ז'אן טיגנה ומישל פלאטיני, שחגג את יום הולדתו בנצחון על בראזיל.

אצל הגרמנים „יגמרו את הסוס" האנס פטר בריגל, דיטמאר יעקובס, קארל־היינץ רומינגה, בני ה־31, ופליקס מאגאת, בן ה־33, בעוד ששומכר, בן ה־32, מקווה להמשיך. „שוערים מבוגרים בהרבה ממני משחקים עדיין" — אמר השוער המצטיין של פ.צ. קלן.

מכל מקום, הערב יהיה עימות גדול בין צרפת וגרמניה. צרפת — פייבוריטית, אבל אצל הגרמנים אי־אפשר לעולם לדעת מה הם מבינים...

במשחק האחרון בין צרפת וגרמניה, שנערך באפריל 1984 בשטרסבורג, ניצחה צרפת — 0:1.

המאזן בין שתי הנבחרות עד כה זהה: 6 נצחונות לכל נבחרת ו־4 תיקו. הפרש השערים — 30:34 לגרמניה.

ישפוט: לואיג'י אנולין מאיטליה וקוונים: נמט מהונגריה ופטרוביץ מיוגוסלביה.

המשחק האחרון בין שתי הנבחרות נערך בספטמבר 1984 בבריסל ורגלה של ארגנטינה היתה על העליונה — 0:2.

המאזן: שני נצחונות לארגנטינה לעומת 1 לבלגיה. מאזן השערים — 4:8 לארגנטינה.

המשחק הראשון בין שתי הנבחרות נערך במשחקים האולימפיים באמסטרדם ב־1928. ארגנטינה ניצחה — 3:6.

ישפוט: אנטוניו ראמירו מארקז ממקסיקו.

★ משחקי הערב ★
● צרפת — מערב־גרמניה (גוואדלחארה, 9).
● ארגנטינה — בלגיה (מקסיקו־סיטי, 1).

★ הערב בטלוויזיה ★
מערב־גרמניה — צרפת (9)
בלגיה — ארגנטינה (1).

למרות החמצת זיקו הוא נותר האליל

בראזיל קיבלה את כדורגלניה, למרות שלא הצליחו לזכות בגביע העולמי, בשירה, בריקודי־סאמבה ובחיבוקים.

הכדורגלנים שירדו בנמל־התעופה של ריו הופתעו לראות מאות אוהדים מריעים להם. האוהדים אמרו לעיתונאים כי השחקנים עשו הכל, ואם לא זכו תרי ש.זה מלמעלה ולא באשמתם"...

זיקו, שהחטיא את כדור ה־11 הגורלי נגד צרפת, נותר עדיין האליל והאוהדים ליוו אותו בתרועות.

צרפת על הסוס: המאמן הנרי מישל רוכב, להנאתו, על סוס בגוואדלחארה. האם תרכב הערב צרפת גם נגד גרמניה? תצלום: איי. פי.

מענק־הזכייה הגבוה ביותר בצרפת: 110 אלף דולאר לשחקן

אם תזכה נבחרת צרפת בגביע העולמי יקבל כל כדורגלן סכום־עתק של 110 אלף דולאר – על־כך נמסר אמש לסוכנות „רויטר" במקסיקו־סיטי.

הנבחרות האחרות יהיו צנועות יותר: כל שחקן ארגנטינאי יזכה, אם תיטול נבחרתו את גביע העולם, ב־50 אלף דולאר, בתוספת 15 אלף דולאר שכבר קיבל כל כדורגלן. ה„בונוס" של מערב־גרמניה הוא 43 אלף דולאר לשחקן, בנוסף ל־18 אלף שכבר קיבלו, ואילו בלגיה תציעה מענק של 35 אלף דולאר, בנוסף ל־22,500 אלף שכבר קיבלו הכדורגלנים.

כדאי לחיות צרפתי...

● אתלטיקה

טירמרמאן התקרב לשיאו העולמי

הישגים מצויינים נקבעו ביום האחרון של התחרות בין בריה"מ ומזרח־גרמניה בטאלין, אסטוניה.

השיאן העולמי בכדור־ברזל, אולף טימרמאן ממזרח־גרמניה, הדף למרחק 22.60 מטר, וניצח את הסובייטי סרגיי סמירנוב — 22.24 מטר. הישגו של טימרמאן נופל רק בשני ס"מ משיאו העולמי.

הסובייטי רוברט אמייאן קפץ לרוחק — 8.38 מטר, ורביעיית רצי בריה"מ עברה 4x100 מטר ב־38.36 שניות.

קורנליה אושקנאט ממזרח־גרמניה עברה 100 מטר משוכות בזמן של 12.57 שניות, ובת ארצה, דיאנה זאקוח, זרקה דיסקוס — 72.12.

הייקה דרשלה, שקבעה בשבת שיא עולמי בקפיצה לרוחק, ניצחה בריצת 200 מטר 22.13 שניות. ושיאנית העולם לשעבר בגובה, תמרה ביקובה, היתה שנייה (1.94) אחרי בת־ארצה, אולגה טורצאק (1.97).

אינטר רוצה את אדינהו

קבוצת הכדורגל האיטלקית, אינטר מילאנו, הודיעה אתמול כי היא רוצה להחתים את הברזילאי אדינהו לעונה הבאה.

זאת לאחר שהארגנטיני דניאל פאסארלה, שהותתם על ידה, חלה וספק אם יהיה כשיר במאה אחוז לעונה הבאה.

סאלניקוב חזר וניצח

השיאן העולמי ב־400 ו־1500 מטר חופשי, הסובייטי ולאדימיר סאלניקוב, חזר לפעילות לאחר שהחלים מפציעה ומחלה, וקבע זמן של 3:51.52 דקות ב־400 מטר חופשי.

הביתה בחיוך מאופק: שר הספורט הבריטי ריצ'ארד טרייסי (משמאל) מקבל בנמל־התעופה בלונדון את כדורגלני נבחרת אנגליה, בשובם בידיים ריקות ממקסיקו. משמאל: פטר ריד, בריאן רובסון, ריי וילקינס ומארק הייטלי. תצלום: איי. פי.

רושטו ורומיניגה עדיין בספק לקראת המאבק הערב

עצוב לה לנבחרת צרפת. החלוץ המצטיין דומיניק רושטו עלול לא להופיע הערב נגד מערב־גרמניה, אם־כי נכלל בהרכב. זאת התברר אמש בתום האימון האחרון שקיימו הצרפתיים בגוואדלחארה. התברר שהפגיעה בשרירו מהמשחק נגד בראזיל, היא חמורה.

לדברי המאמן הנרי מישל סיכויי רושטו לשחק הערב הם 1 ל־10.

אם אכן לא יוכל רושטו לשחק יופיע במקומו ז'אן־פייר פאפן, ששיחק עד העונה האחרונה בבלגיה.

גם בנבחרת גרמניה לא הכל שפיר. בתום האימון אמש התמעטו סיכוייו של קארל־היינץ רומיניגה להופיע בהרכב הפותח בגלל פציעה. אם לא יוכל הכוכב הוותיק לשחק יורכב במקומו פייר ליטבארסקי.

גרמניה מתאמנת: כדורגלני גרמניה, שיתמודדו הערב בגוואדלחארה עם צרפת, באימון בגלינדו, ליד קוארטרו. מאחור: המאמן בקנבאואר, ולפניו תאנס, בריגל, רולף, הרגס, רומיניגה, וולר, אדר ומאתאוס. תצלום: איי. פי.

מאראדונה ינסה לגרש „השדים האדומים" מבלגיה

לפני ארבע שנים ניצחה בלגיה את ארגנטינה 0:1 בספרד ★ האם הערב, באיצטדיון אצטקה, תצליח ארגנטינה לגמול לשחקנים המוצקים והמנוסים מבלגיה ★ הכל תלוי במאראדונה

דייגו ארמנדו מאראדונה, שבחודש אוקטובר ימלאו לו 26 שנה, מחכה ארבע שנים ל„שדים האדומים" מבלגיה, להם הוא חייב לגמול. מאראדונה זוכר היטב מה עוללה בלגיה לנבחרתו שבאה לספרד כאלופת העולם ובמשחק־הפתיחה כבש ארווין ואנדנברג את השער היחיד ברקה ה־62, והותיר את ארגנטינה בהלם 1:0. הלילה, באיצטדיון אצטקה במקסיקו־סיטי, תהיה הזדמנות גדולה לארגנטינה לגמול ליריבתה ולעלות לגמר.

אותו הפסד בספרד גרם לארגנטינה, שתפסה מקום שני בבית המוקדם, להיקלע לבית־הציות עם איטליה ובראזיל, ואילו בלגיה דורגה בבית עם ברית־המועצות ופולין. הסוף של ארגנטינה היה מר. היא נשרה בשלב זה.

משחקי מקסיקו הם הזדמנות „חסל חשבונות". בלגיה, למשל, צריכה היתה לברית־המועצות שניצחה אותה בספרד (0:1), כשגברה עליה ברבע־גמר מרשים — 3:4.

גם ארגנטינה וגם בלגיה כישלו את רבע־הגמר בספרד. מנצחיהן — איטליה, בראזיל, ברית־המועצות ופולין — לא עברו במקסיקו את מכתת שמינית־הגמר, ורק בראזיל הגיעה לרבע־הגמר.

ארגנטינה ובלגיה יתייצבו הלילה באיצטדיון הענק באצטקה, קרוב לוודאי לעיני 115 אלף צופים. את המשחק ינהל המקסיקני אנטוניו ראמירו מארקז.

ארגנטינה הרשימה במקסיקו, אולי יותר מאשר ב־1978 כשזכתה בגביע העולמי. ארגנטינה השתפרה ממשחק למשחק, למרות שמשורותיה נעדר מעוז ההגנה שלה, דניאל פאסארלה, שלקה בכיבי־קיבה. אבל לארגנטינה יש את דייגו מאראדונה, ועם שחקן נפלא זה היא יכולה לבטוח בכוחה. כי מאראדונה, בפעולה אחת או שתיים, מסוגל להכריע גורל משחק.

★ ארגנטינה: פומפידו, גארה, בראון, רוגרי, קושיסו, מאראדונה, בורוצ'אגה, באטיסטה, גוסטי, ואלדאנו, פאסקולי.
★ בלגיה: פאף, חרטס, גרון, דה־מול, רנקן, וורורט, שיפו, ורקאוטרן, קולמנס, קלאסן, וייט.

ארגנטינה סיימה בתיקו 1:1 רק נגד איטליה. היא ניצחה 1:3 את דרום־קוריאה; 0:2 את בולגריה; 0:1 את אורוגוואי ו־1:2 את אנגליה.

מאותה נבחרת ארגנטינית שהופיעה בספרד נותרו: המנהיג הכל־יכול מאראדונה, חוליו חורחה אולארטיקוצ'אה (28); השוער נרי אלברטו פומפידו (29) וחורחה אלברטו ואלדאנו (31).

בלגיה לא „זרקה" את כוכבי ספרד. במקסיקו הצדיקו את האימון שנתן להם מאמנם הקשיש גיי תאייס. בראש הלהקה הנבכרה ניצב השוער ז'אן־מארי פאף, שיחגוג בדצמבר את יום הולדתו ה־33. אחריו — המגן המזוקן והנפלא אריק חרטס, בן ה־32, שחונן ע"י ההתאחדות הבלגית לאחר שהיה מעורב בפרשית שוחד כקפטן סטנדרד ליאז'; חברו למערך העורפי מישל ראנקן (31); פראנק ורקאוטרן (30); הקפטן יאן קולמנס (29); שוער המילואים ז'ק מונארון (30) וגי ואן־דר־מיסן (28). שניים מהוותיקים שהיו בספרד והגיעו גם למקסיקו, שבו הביתה בגלל הצורך בטיפולים בעקבות פגיעות קשות. המזל לא האיר פניו לארווין־ואנדנברג, בן ה־27 ולרנה ואן־דר־הייקן, בן ה־33, אחד מכוכבי בלגיה. לודו קוק, נהרג לפני כמה חודשים בתאונת־דרכים.

הארגנטינים ביצעו בדקדקנות בהרכבם והמאמן בילארדו תר אחרי צעירים מוכשרים. ואכן, מצא כמה כאלה כמו הבלם רוזרי, שהחליף את פאסארלה החולה; באטיסטה, גוסטי ובורוצ'אגה. להרכב נגד אנגליה צירף את הקטור אנריקה, בן ה־24 מהאלופה ריבר־פלייט, שתפס את מקומו של פדרו פאסקולי מנאפולי.

מעניין יהיה לעקוב במיוחד אחרי מאראדונה. זה מובן. הוא מהנה כל חובב כדורגל, אבל כדאי להסתכל היטב גם בבלגי שיפו, שאמנם לא הבריק מול ספרד אבל הוא שחקן צעיר (20) ומבטיח מאוד.

הבלגים המוצקים לא יקלו על הארגנטינים, שמבחינתם גורל המשחק תלוי בכושר שיהיה הלילה מאראדונה, שינסה לגרש את „השדים האדומים" של בלגיה.

מאראדונה מיתמם: חשבתי שזה היה שער עצמי של שילטון

כוכב הכדורגל הארגנטיני, דייגו ארמנדו מאראדונה, בעל טור בעתון „טיימס ארגנטינו", כתב: „הכדור פגע בי, אבל אני לא עשיתי זאת בכוונה. אפילו חשבתי, שהשוער האנגלי פיטר שילטון, החדיר את הכדור לרשתו שלו".

מאראדונה לא ציין בטורו היכן פגע בו הכדור...

פאף: אפשר לנצח גם את ארגנטינה

גבור משחקי בלגיה בגביע העולמי במקסיקו, השוער ז'אן־מארי פאף, אמר אמש במקסיקו־סיטי, שנבחרתו אינה חוששת מארגנטינה, עמה תתמודד הלילה בחצי־הגמר. פאף מאמין שבלגיה תופיע בגמר.

„אנו לא חוששים מהארגנטינים. יהיה זה אמנם מאבק קשה אבל אין אנו רואים סיבה כלשהי, מדוע לא נוכל לנצח" – אמר פאף לכתבים.

לדעתו של פאף מאראדונה וואלדאנו הם שחקני־המפתח בשורות ארגנטינה.

הצעיר בנבחרת הבלגית, אנצו שיפו, בן ה־20 אמר: „אנו חייבים להתעלות נגד ארגנטינה. באותה שיטה כפי ששיחקנו נגד הסובייטים והספרדים אנו מסוגלים להצליח גם נגד ארגנטינה. יש לנו סיכוי סביר לעלות לגמר. אבל אנו חייבים לשמור היטב על מאראדונה. הוא מאד פיקח וערמומי ואסור לאפשר לו לנוע בחופשיות".

המאמן הבלגי ג. תאייס גילה כי סטפן דה־מול, בן ה־20 מאנדרלכט כמעט שהחמיץ את משחקי מקסיקו: „רק ברגע האחרון צירפתי אותו. הוא, לדעתי, השחקן הגדול ביותר שצמח בבלגיה במשך שנים רבות".

לחיים: שחקני נבחרת בלגיה — משמאל: פטריק וורוורט, אנצו שיפו ואריק חרטס – משיקים כוסות בירה לפני המפגש הלילה עם ארגנטינה. תצלום: איי. פי.

הארגנטינים באלומות כבר מכינים קרנבל

מאת שלמה גלזר

בקיבוץ אלומות בעמק־הירדן כבר חוגגים את הזכייה באליפות העולם בכדורגל. האלופה היא כמובן... ארגנטינה.

הקיבוץ, שרוב חבריו הם יוצאי ארגנטינה, יצא מגדרו וחגג כל הלילה לאחר נצחון נבחרתם האהובה על אנגליה.

עתה מקשטים את הקיבוץ ומכינים את הקרנבל, שיחל מייד לאחר משחק הגמר ביום ראשון. כיום שני, הם מבטיחים, יהיה חוף צמח ומתקניו, שהקיבוץ מפעיל, פתוח חינם אין־כסף לשימוש הציבור. וגם כינור יהיה שם כיד־המלך. על אפשרות של הפסד אין הם חושבים כלל.

● שחיה

תוצאות טובות בתחרות בבית־קמה

תוצאות נאות הושגו אתמול בתחרות שחייה בבית־קמה, לקראת אליפויות הקייץ.

100 שחיינים נטלו חלק בתחרות, בין התוצאות:

200 חופשי, בנים גילאי 16 — אורי ברק (הפ. בני־שמעון) 2.01.40 דק'; 200 חופשי, בנים 12 — ארז גלעד (הפ. ערד) 2:26.91; 400 חופשי, בנים 14 — יואב ברוק (הפ. בני־שמעון) 4:22.44; 200 גב, בנים 12 — עודד ירון (הפועל־ימק"א) 2:50.92; 200 גב, בנות 13 — גלית גוטהולד (אליצור רמות) 3:02.53; 100 חזה, בנים 14 — אמיר סמואלוב (הפ. בני־שמעון) 1:16.09; 200 חזה, בנות 12 — ורד מישר (הפ. וייסגל) 3:08.0; 100 חופשי, בנים 16 — אורי ברק (הפ. בני־שמעון) 56.40; 100 חופשי, בנות 16 — רוית שילה (הפ. ערד) 1:05.4.

מוראלס שבר השיא של גרוס ב־100 פרפר — 52.84

שיא עולמי ב־100 מטר פרפר נקבע אור לאתמול באורלנדו, פלורידה, על־ידי האמריקני פאבלו מוראלס, שעבר את המרחק ב־52.84 שניות — שיפור של 24 מאיות לשיא הקודם של הגרמני מיכאל גרוס (53.08), אותו קבע במשחקי לוס־אנג'לס (1984) כשהקדים את מוראלס.

השיא נקבע בתחרויות המבחן לקביעת הנבחרת לאליפות העולם.

השיאן העולמי ב־100 חופשי, מאט ביונדי, קבע זמן מצויין ב־200 מטר חופשי — 1:49.04 דקה.

ג'נה ג'ונסון חתרה 100 מטר ב־55.57 שניות, לפני השיאנית העולמית והאולימפית בפרפר, מיגהר — 56.23 שניות. הישגה של ג'ונסון טוב מהישגה של המנצחת באולימפיאדה — 55.92, אך נופל מהשיא העולמי — 54.79 שנ'.

ג'ון מופיט, השיאן העולמי לשעבר ב־100 מטר חזה, סיים רביעי, בזמן 1:04.11 דקה. המנצח היה סטיב בנטלי — 1:03.43 דקה.

מוראלס, בן ה־21, החזיק בשיא העולמי ביולי 1984, בטרם נשבר על־ידי גרוס. הישגו של מוראלס היה 53.23 שניות, ונקבע באינדיאנאפוליס.

הפעם הצליח לעבור את 50 המטרים הראשונים ב־24.59 שניות, מהר יותר מאשר גרוס (24.77), כשזה שבר את השיא בלוס־אנג'לס.

את המקום השני באורלנדו תפס השיאן העולמי ב־100 מטר חופשי, מאט ביונדי — 53.28 שניות.

צבי שרף מרוצה למרות 4 ההפסדים

● כדורסל

מאת יצחק וייסתוף

סגל נבחרת ישראל בכדורסל שחזר שלשום בלילה ממסע אימונים ומשחקים בקנדה ערך כבר אמש אימון באולם הפועל תל־אביב בהשתתפות כל 18 השחקנים.

מאמן הנבחרת צבי שרף ציין את חשיבות המסע לקנדה: „למרות שנוצחנו בארבעת המשחקים שקיימנו עם הקנדים אני מרוצה. היה מחנה אימון מצויין, השחקנים התגבשו בזמן הקצר שעמד לרשותנו ובמשחקים עצמם הצלחנו להיות בתמונת המשחקים בכל ארבעתם זאת למרות שכמעט ולא התאמנו לפני היציאה".

עוזר המאמן הלאומי משה וינקרנץ שלא השתתף במסע לקנדה היה שבע רצון מהרצינות הרבה אותה השקיעו השחקנים באימון אמש. „רואים שהחברה עברו קשה, נקווה לראות את התוצאות במשחקי אליפות העולם בספרד שיחלו ב־5 ביולי. העובדה שאנו כמעט ולא מכירים את יריבותינו, פרט לבריה"מ, מקשה במעט על ההכנות אך אני תקווה כי הצפיה שלי בנבחרת אורוגוואי, אחת מיריבות ישראל לפני משחקי הגביע העולמי, תועיל לנבחרת".

עד היציאה לספרד ב־3 ביולי תערוך הנבחרת אימונים בכל יום. היום יתאמנו השחקנים בשעה 6 ומחר ב־7 מתוכנן משחק מבחן נגד שחקני הליגה הלאומית הנמצאים בתחילתי ואימונים לקראת העונה הקרובה.

מכבי חיפה החתימה שני כדורסלנים מארה"ב

קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה החתימה בתחילת השבוע שני כדורסלנים זרים מארה"ב — על־כך הודיע אתמול המאמן מנחם גרשון, השוהה בארה"ב, לאבנר יוסף, יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה.

האמריקנים הם: מייק קלארק, בן 27 שגובהו 2.06 מטר, שחקן לבן שהופיע במדי נאפולי האיטלקית עד לפני שלוש שנים כשהחליט או... בכדורסלן מכבי ת"א, לו ג'ונסון, לפני שיצא לאירופה הופיע עונה אחת בוואשינגטון־בולטס, ובעונה שעברה שיחק בשוייץ. השני הוא ג'ון פלאוארס, בן 21, שגובהו 2.08 מטר, שחור, שסיים קולג'. פלאוארס הוא שחקן־ציר.

באותה שיחת טלפון נמסר כי המאמן גרשון והמנהל אבי ברעם בוחנו עשרות כדורסלנים ובחרו בשניים... ב־15 ביולי.

המקרופון ומאראדונה: הכוכב הארגנטיני בשיחה עם עיתונאים אתמול במקסיקו־סיטי: „ארגנטינה מוכנת למשחק עם בלגיה". תצלום: איי. פי.

לנדל ניצח – וילאס בחוץ

● טניס

לאחר שגשם הפריע להמשך המשחקים בסיבוב הראשון בווימבלדון, הודשו אתמול המשחקים, ועד בה עלו מספר מדורגים לסיבוב השני.

סטפן אדברג משבדיה, המדורג חמישי, הכניע את האמריקני ואליס ויילדר — 4:6, 3:6, 1:6, ובן־ארצו יוהאקים נייסטרום המדורג שישי, ניצח לאחר מאבק בן חמש מערכות, את הניו־זילנדי קלי אוורנדן — 5:7, 3:6, 6:3, 6:4, 3:6.

טים מאיוט מארה"ב, המדורג עשירי, ניצח את הסובייטי אלכסנדר זוורב — 4:6, 4:6, 4:6.

מרטין חירטה מארגנטינה, המדורג 14, נאבק חמש מערכות עם הצרפתי, ג'י פורז'ה — 6:7, 3:6, 6:3, 3:6.

שתי המדורגות הראשונות, האלופה מאשתקד, מרטינה נאוראטילובה, ומנגנתה כריס אוורט־לויד, ניצחו בפתיחות משחקי הנשים.

מרטינה גברה על האוסטרלית אמאנדה דינגוול — 3:6, 2:6, ולויד ניצחה את בת־ארצה בת ה־14, ג'ן פרננדז — 4:6, 1:6.

תוצאות נוספות: ארוארדס (דרום־אפריקה) — ננבאצ'ק (צ'כוסלובקיה) 5:7, 6:7, 6:3, 3:6; אנגר (ארה"ב) — סרגיו קאסאל (ספרד) 3:6, 6:7, 5:7; דייויד פייט (ארה"ב) — טורנלסון (ארה"ב) 6:7, 4:6, 8:4, 4:6; וולי מאסור (אוסטרליה) — בן טסטרמן (ארה"ב) 6:7, 7:6, 7:6, 3:6; קלאודיו מוארדי (איטליה) — מייקל ווקר (בריטניה) 6:7, 6:4, 6:1, 2:6, 1:6; מייק באואר (ארה"ב) — קריסטיאן סאקאבו (גרמניה) 6:7, 4:6, 6:3, 3:6; פלאק (ארה"ב) — יורגן ווינדאהל (שבדיה) 7:5, 6:7, 4:6, 0:6; הנס שווייאר (גרמניה) — מרסלו אינגראמו (ארגנטינה) 6:4, 3:6, 3:6; 7:5, 3:6; 6:8 יעקב לאשק (שו"ר) — פיטר דוהאן (אוסטרליה) 1:6; 3:6; יוהאן קריק (מדורג 16) — ברט קאסטר (אוסטריה) 6:7, 2:6, 3:6; קריסטו ואן־רנסבורג (דרום־אפריקה) — צ'וס הופר (ארה"ב) 3:6, 5:7, 4:6; מרטין דייויס (ארה"ב) — מארק פלור (ארה"ב) 2:6, 6:7, 2:6; קרישנאן (הודו) — פרנצ'סקו מאסיאל (מקסיקו) 5:7, 1:6, 4:6; אנדרס יאריד (שבדיה) — מרורג שמיני — ביל סקנלון (ארה"ב) 6:4, 3:6, 7:5, 4:6; ניק פלוורד (בריטניה) — ברד פירס (ארה"ב) 6:7, 7:6, 2:6, 6:7.

המדורג מספר 1, הצ'כי איוואן לנדל, השלים את נצחונו על המקסיקני לאונרדו לאווייה — 6:7, 3:6, 4:6 (המשחק הופסק ביום שני בגלל הגשם).

גיירמו וילאס מארגנטינה, המדורג 15, נכנע לאוסטרלי פאט קאש — 6:4, 6:2, 6:3.

טיצר מארה"ב גבר על קרטיס מגרמניה — 6:2, 4:6, 3:6, 5:7.

הפתעה ראשונה באליפות וימבלדון בין הנשים חוללה כטסי נייגלסון מארה"ב, שניצחה את המדורגת מספר 5, פאם שרייוור מארה"ב — 6:4, 3:6, 4:6.

הדרום־אפריקני קריסטו סטיין, שהופיע אשתקד בטורניר הפרס הגדול בדמת־השרון, גבר על...

גליקשטיין נשר – וניצח בשלוש מערכות ע"י מאורר

הטניסאי הישראלי שלמה גליקשטיין נשר אמול כבר בסיבוב הראשון במשחקי וימבלדון כשנוצח ללא־מאמץ ע"י המערב־גרמני אנדראס מאורר — 6:2, 6:4, 6:4.

לעומתו עלה שלשום לסיבוב השני הישראלי עמוס מנסדורף, שניצח את אלוף קנדה, מיץ'ובאטה.

6:3, 6:1.

גם הבריטי השני בנבחרת ארצו בגביע־דייויס, ג'רמי בייטס, הודח בסיבוב הראשון על־ידי האמריקני טור וויטסקן — 6:3, 6:1, 6:4, 7:5.

הכוכב הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב, הפסיד לבריטי קוליד האודסוול, יליד רודזיה — 6:2, 6:2, 6:4, 6:4.

סמי גימאלבה (ארה"ב) — מרק אדמונדסון (אוסטרליה) 6:1, 6:4, 6:3; אולף סטנלונד (שבדיה) — פאבל שלוזיל (צ'כוסלובקיה) 6:4, 6:1, 6:1; 7:5; ג'ונתן קנטר (ארה"ב) — הרולד סולומון (ארה"ב) 6:3, 6:3, 6:2.

● נשים: ליזה בונדר (ארה"ב) — מימי יאוסבץ (יוגוסלביה) 6:3, 6:4, 6:4; הלנה סוקובה (צ'כוסלובקיה) מדורגת שביעית) — דניס סארנל (בריטניה) 6:1, 6:1; סוזן סלון (ארה"ב) — מישל טורש (ארה"ב) 6:4, 6:3; איווה בונדארוכה (צ'כוסלובקיה) — סאברינה גולש (יוגוסלביה) 6:1, 6:2.

קארן נקנס

הטניסאי קווין קארן, יליד דרום־אפריקה, שדורג 11 בווימבלדון, נקנס ב־1000 דולאר, בגלל מילות גנאי שהטיח לעבר שני אישים מהוועדה המארגנת, בעת המערכה השנייה במשחק, ההפסד שלו לגרמני ילץ, בסיבוב הראשון.

לקארן יש סיכויים להרוויח בווימבלדון, שכן הוא ופאט קאש מאוסטרליה, ישתפו פעולה במשחקי הזוגות.

נדחתה בקשת הפועל חיפה בפרשת זלוטיקמן

מאת יוסף גלזר

בית־המשפט המחוזי בחיפה דן אתמול בבקשת הפועל חיפה לבטל את הצו הקודם שקבע שהכדורסלן חיים זלוטיקמן הוא שחקן חופשי. החיפאים ביקשו לאסור העברתו לכל קבוצה.

השופטת כלהה גילאור דחתה את בקשת הפועל חיפה למנוע הרשמתו של זלוטיקמן לכל קבוצה, אך קבעה דיון נוסף ל־2 ביולי בקשר למעמדו כשחקן חופשי.

עמיאל יהיה משקיף באליפות אירופה לנערות

אליהו עמיאל קיבל בתחילת השבוע מינוי כמשקיף מטעם פיב"א באליפות אירופה לנערות בכדורסל. האליפות, בה יתמודדו 12 הנבחרות הטובות ביבשת תיערך בפרוג'יה, איטליה, בין ה־26 ביולי ל־2 באוגוסט.

ארה"ב מקדמת בברכה הכוונה של חוסיין להזרים כספים לגדה

מאת זאב בליצר, כתבנו בארה"ב

וואשינגטון. — הסטייט דיפר־טמנט קידם אתמול בברכה את הידיעות, כי ירדן מכינה תוכנית חומש לפיתוח כלכלי של הגדה המערבית.

ה"כריסטיאן סיינס מוניטור" דיווח, כי ירדן שוקלת תוכנית להזרמת 150 מיליון דולר בשנה לגדה, בשיתוף עם קרן המטבע הבינלאומית ומקורות חוץ אחרים.

"ראינו את הידיעה ואנחנו מבינים, שממשלת ירדן בוחנת דרכים לשפר את התנאים הכלכליים של הפלשתינים המתגוררים בגדה", אמר דובר מחלקת המדינה.

בשנים האחרונות קרא מזכיר המדינה שולץ כמה פעמים לגורמים שונים לעשות למען שיפור איכות החיים של תושבי הגדה ברצועת עזה.

פקידי מימשל אומרים, כי נראה שחוסיין אכן רוצה להגדיל את הפופולריות שלו בשטחים על חשבון ערפאת ואש"ף ולכן בכוונתו להזרים לשם כספים.

התכתשות מילולית בין סעודי לאיראני בוועידת ארגון העבודה

מאת יוסף אלגרן, כתב "על המשמר" בשווייץ

ז'נבה. — תקרית מילולית חריפה אירעה בין שר העבודה הסעודי ומנכ"ל משרד העבודה האיראני, המשתתפים בוועידתו השנתית של ארגון העבודה הבינלאומי (איל"ו).

השר הסעודי קרא קודם למליאה לעשות למען הפסקת המלחמה במפרץ, ואז ביקש את "זכות התגובה" הנציג האיראני. "אני שואל את השר עליפאיו, מי מוכר כל יום 200.000 חביות נפט ומעמיד את תמורתן לרשות התוקפן. אני שואל, מי נתן לתוקפן מיליוני דולרים כדי שישתמש בהם בנשק כימי ויפציץ בתי מגורים, בתי חולים ובתי ספר. אף מדינה בתולדות האנושות לא מימנה תוקפן בהיקף כזה, כמו שעשתה סעודיה" אמר הנואם האיראני.

בדיון שהמליאה קיימה על ה"אפרטהייד", גינה השגריר אפרים דואק את מדיניות פרטוריה ואת ניצול הבעיה על ידי התעמולה האנטי־ישראלית של מדינות ערב, גם יחד.

דואק הדגיש, שישראל מקבלת פחות מ־0.5 אחוז מכלל היצוא הדרום אפריקני ושהיבוא הדרום אפריקני מישראל מגיע ל־0.75 אחוז מכלל היבוא שלה.

כל זאת, כאשר לפי מכון מחקר הולנדי לענייני ספנות, 76 אחוז מיבוא הנפט מדרום־אפריקה בא ממדינות ערב.

שמיר נתקבל בצרפת כר"מ בכוח

מיטראן יבקש מגורבצ'וב שיחרור מסורבי עלייה

אירוע יוצא דופן בביקורו של שמיר: קריאה של שר האוצר הצרפתי להשקיע בישראל ■ משלחת תעשיינים גדולה תבוא בספטמבר

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס — הנשיא מיטראן יקח עמו למוסקבה רשימת מסורבי־עליה, על מנת לבקש שחרורם מהמזכיר הכללי גורבצ'וב — מסרו מקורות בפאריס אחרי ששר החוץ יצחק שמיר יצא מפגישה עם מיטראן באליזה.

הנשיא הסוציאליסטי אמר לשמיר, כי הוא בקי בבעית היהודים הסובייטיים והבטיח שישתדל למענם. הוא יוצא לביקור רשמי בברית המועצות ב־7 ביולי. בביקורו הקודם שיבח בנאומו במסיבת קוקטייל בקרמלין את אנדריי סאחרוב.

בתום ביקור שמיר פה, הכחיש שגריר ישראל בפאריס עובדיה סופר כי גובש הסכם לשיתוף פעולה הדוק בלוחמה נגד הטרור עם ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק. שמיר רק הציע לצרפת הידוק שיתוף הפעולה נגד הטרור, כי לפי שעה הוא רופף. הוא לא קיבל תשובה, על אף ששיראק מתכוון לנקוט יד קשה נגד הטרור, אלא שלא ברור נגד איזה טרור. שיתוף פעולה הדוק בתחום זה הוא עדיין בגדר משאלה ישראלית.

סופר תיאר את תוצאת הביקור לא מדינית אלא כלכלית. השלטון הימני שינה לטובה את מדיניות הקשרים הכלכליים עם ישראל והוא דואג עתה לטפח אותם. שמיר זכה בחסות ראש ממשלת הימין, ז'אק שיראק, לעידוד הידוק הקשרים הכלכליים בין צרפת לישראל.

קריאתו הגלויה של שר האוצר שלו אדוארד בלאדור לתעשיינים להשקיע בישראל, תוארה כאירוע יוצא דופן. לראשונה לא יראים בממשלה מהחרם הערבי ומעוררים בגלוי השקעות בישראל. השר הצרפתי לסחר חוץ מישל נואר יבוא לישראל בספטמבר בראש משלחת תעשיינים גדולה. עד כה תפקיד זה נחשב לעשיית עסקים עם מדינות ערב.

הצרפתים קיבלו את שמיר כמי שיהיה ראש ממשלה בעוד שלושה חודשים. מיטראן ושיראק ניסו ללמוד איזה שינויים הוא רוקם. אין מצפים לפתיחות חרשה כלפי הפלשתינים, אך תוהים אם תחול התמרה.

נבדקת אפשרות שקנדה תמכור בסין מוצרים שפותחו בישראל

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

"אין כל אינדיקציה לכך שפושעי מלחמה נאציים מצאו מקלט בקנדה. ואולם ממשלת קנדה החליטה על מינוי ועדת חקירה מיוחדת לכך. בראשותו של נשיא בית המשפט של קוויבק, והיא תגיש את מסקנותיה לפרלמנט הקנדי בסוף הקיץ". אמר אתמול בחיפה שגריר קנדה בישראל ג'מס ברטלמן.

השגריר, שהתארח אצל ראש עיריית חיפה אריה גוראל הגדיר את יחסי שתי המדינות כמצויינים ואולם לדבריו יש לעשות לשיפור קשרי המסחר בין שתי המדינות אשר להערכתו אינם משקפים נאמנה את מערכת היחסים ההדוקה בין שני העמים.

לדבריו, הוגברו בעת האחרונה המגעים בין חוגי תעשיה ומסחר משתי המדינות כדי לתקן מצב זה. הוא גילה, כי שתי משלחות של המועצה הלאומית למחקר בקנדה ביקרו באחרונה בישראל, במקביל לביקור דומה שערכה משלחת אנשי מסחר ישראלים בקנדה.

לדבריו, נבדקת כעת האפשרות לנצל ידע וטכנולוגיה ישראלים לשם יצור מוצרים בקנדה ושיווקם למדינות במזרח הרחוק - כסין, קוריאה ויפן, וזאת באמצעות מערכת השיווק הענפה של קנדה באותו אזור.

קרובי ברעם ואייזנברג מתקשים לגייס סכום הערבות

מאת חנה איש הורוביץ

ניו־יורק. — היום יובאו לבית המשפט במנהטאן הנאשמים בקשר לביצוע עיסקאות ענק למכירת נשק אמריקני לאיראן, ובכללם תת אלוף (מיל) אברהם ברעם וכן ישראל וגורי אייזנברג.

השופט סאנדס יקרא בפני הנאשמים את 19 סעיפי האשמה וישאל אותם אם הם מודים בהם. יערך גם בירור אם העצורים הצליחו לגייס את הערבויות הכספיות, שבית המשפט קבע לצורך שחרורם בערבות.

אם הנאשמים יכפרו בהאשמות, יקבע מועד לשמיעת עדויות. רשימת עדי התביעה טרם הוגשה לבית המשפט.

מקור מוסמך, שביקר אצל ברעם בבית המעצר ביום שני, סיפר ל"על המשמר", כי בני משפחתו אינם מצליחים לגייס את הערבויות הכספיות הדרושות לשחרורו.

אלקה אייזנברג, הרעיה והאם של ישראל וגורי אייזנברג, סיפרה לכתבתנו, כי לאחר שמאמציה להשיג את הערבויות הכספיות בארה"ב נכשלו, היא מטפלת בשיעבוד דירותיהם של אחיה ואחיותיה בישראל, וזאת בנוסף לשיעבוד בית משפחת אייזנברג בירושלים, לצורך קבלת ערבות ממוסד כספי כנדרש על־ידי בית המשפט.

הסכום שעליה להמציא למוסד הכספי מגיע למיליון ומאתיים אלף דולר. לדעת אלקה אייזנברג, לא יתקבלו המסמכים הדרושים עד מחר ולכן גם ישראל וגורי אייזנברג ימשיכו בשלב זה להמצא בבית המעצר.

קדאפי משוטט באוטובוס משוריין; סגנו ניצל מהתנקשות

בון. — תוקף אחד נהרג ואחר נפצע קשה, בנסיון שנעשה בחודש שעבר לרצוח את עבד סלאם ג'אלוד, סגנו של מנהיג לוב, מועמאר קדאפי — מסר אתמול השבועון המערב־גרמני "שטרן".

ההתקפה מצד חוליית־רצח בת ארבעה אנשים ארעה בלילה של ה־15 במאי בחווילתו של ג'אלוד בקרבת שגרירות בריה"מ בטריפולי, מסר השבועון.

אחד התוקפים, בן דוד של קדאפי, נהרג בחילופי־ירי עם שומרי ראשו של ג'אלוד, ותוקף אחר, מאותו שבט אליו משתייכת רעייתו של קדאפי סאפיה, נפצע קשה. שני האחרים נמלטו וג'אלוד עצמו לא נפגע.

"שטרן" מציין, כי קדאפי עצמו נמנע מלשהות בטריפולי כל עוד הדבר אפשרי, מאז ההפצצות האמריקניות בחודש שעבר.

הוא פועל מתוך עיר המחוז באיידה, בה יושבים בעיקר בני השבט אליו משתייכת אשתו, או מתוך אוטובוס ממוגן ומשוריין, המצוייד כמטה נייד, ואשר נרכש מחברה מערב־גרמנית. (עי"ע רויטר)

הסתדרות השומר הצעיר

הנהגה ראשית

סמינר י' מעוניינים — מחזור אחרון

הסמינר מתחיל ביום חמישי ה־26.6.86 וימשך עד ליום שישי ה־4.7.86.

הסעה תצא מאגד חדרה ביום חמישי בשעה 9.30 — (ע"י המודיעין) אל תחמיצו את ההסעה. יש להביא — מצעים, כלי־כתיבה, בגדים. חניכים שנבחנים לבגרות ביום ו' — הגיעו מוקדם ככל האפשר לחדרה, ומשם הרימו טלפון לגבעה ובקשו את בית השומר הצעיר. אנחנו נבוא לאסוף אתכם.

זכרו — הסמינר לימודי — אין ממנו יציאות!

להתראות

סמינר — מחלקת חינוך

הורי צעירים שעלו מארה"ב תובעים לשחררם ממס נסיעות

טורונטו. — הוריהם של צעירים אמריקנים וקנדים שעלו ארצה, דורשים כי ילדיהם לא יידרשו לשלם את מס הנסיעות המוטל על כל אזרחי ישראל היוצאים לחו"ל.

החלטה הדורשת, כי עולים הנוסעים לביקורים אצל בני משפחותיהם, ישוחררו ממס זה, אושרה על־ידי 180 הצירים המשתתפים בוועידה של התאחדות ההורים של ישראלים צפון־אמריקנים, הנערכת עתה בטורונטו.

אחד מבאי הוועידה השווה את מס הנסיעות הישראלי להיטל שמדינות הגוש הסובייטי מטילות על מהגרים יהודים כדי לשלם תמורת החינוך שקיבלו חינם. אנו מאמינים בדמוקרטיה, ומס זה איננו דמוקרטי. אם ישראל חייבת לגייס כספים, יש לעשות זאת בצורה אחרת.

זאב רייס ישתחרר היום

מאת חנה איש־הורוביץ כתבתנו בניו־יורק

ניו־יורק. — זאב רייס, מי שהיה חבר גבעת ברנר ונעצר בארה"ב בקשר עם ניסיון להבריח טילים אמריקניים מפורטוגל לאיראן, עומד להשתחרר מבית־המעצר בדאלאס היום, לאחר שאחיו יפקיד 150 אלף דולר בקופת בית־המשפט.

פייר קורבייל ממונטריאול מעדיף תנין על כלב או חתול — וזו חיית השעשועים שלו, שגם מחלקת אתו את מיטתו. (צילום: אי.פי)

האו"ם נוטה למנוע חשיפת תיקי הנאצים

מאת חנה איש הורוביץ

ניו־יורק. — 17 מדינות שהיו חברות בוועדת האו"ם לפשעי מלחמה, אינן נוטות להסכים לחשיפה פומבית של 38 אלף התיקים שהוועדה גנזה בשנת 1940 בארכיון האו"ם.

בחודש שעבר פנה בנימין נתניהו, שגריר ישראל באו"ם, בבקשה רשמית למזכ"ל האו"ם פרז דה קואייר כי התיקים יפורסמו, וזאת כדי האמת על פשעי הנאצים תהיה ידועה וימנע אירוע דומה לזה של בחירת קורט ולדהיים לתפקיד מזכ"ל האו"ם.

ה"ניו יורק טיימס", המדווח על הלוך הרוחות של נציגי האומות, מספר כי ארה"ב עדיין לומדת את הנושא, בלגיה אומרת כי היא בוחנת את ההתפתחויות, יוון אומרת כי הוא רגיש מאד, ופקיד בריטי אומר בברור, שבריטניה נוטה שלא להרחיב את הגישה למסמכים, ולדעתה ההסדר שלפיו יש גישה לתיקים לממשלות בלבד, הוא מניח את הדעת.

כמה דיפלומטים אמרו ל"ניו יורק טיימס", כי ישראל וקבוצות יהודים בארה"ב מבקשים כי תינתן גישה חופשית לארכיון האו"ם, במטרה להשפיל את ארגון האומות המאוחדות, הנוקט לעיתים קרובות עמדות אנטי־ישראליות. לפי סברה אחרת, חוששות המדינות מאי־נעימויות, או אפילו מנסיונות סחיטה נגד אנשים שיש להם תיקים בארכיון.

מזכירות האו"ם הכינה בימים אלה צילום של רשימת התיקים, שמזכ"ל האו"ם הבטיח לשר המשפטים, יצחק מודעי, — לאחר דיון מייגע שימציא אותה לישראל. הרשימה תמסר לישראל תוך התחייבות לשמור אותה בסודיות. רפאל גביר, ציר־יועץ במשלחת ישראל באו"ם, אמר ל"על המשמר", כי ישראל תמשיך לתבוע שהתיקים עצמם יהיו גלויים לכל.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6% ברחוב הגולן מס' 116 גוש 6638 חלקה 211, תיק בנין 116־914/2.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאה היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בסמי

סגן ראש העיריה

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 25.6.86

	היחידה	בנקנוטים קנייה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנייה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4827	1.5013	1.4930
לירה שטרלינג	1	2.21	2.31	2.2449	2.2729	2.2554
מרק גרמני	1	0.65	0.68	0.6645	0.6728	0.6694
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2085	0.2111	0.2100
גילדן הולנדי	1	0.58	0.61	0.5900	0.5974	0.5943
פרנק שווייצרי	1	0.79	0.83	0.8111	0.8213	0.8149
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2065	0.2091	0.2075
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1953	0.1978	0.1966
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1794	0.1816	0.1806
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2868	0.2904	0.28
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0700	1.0833	1.0774
דולר אוסטרלי	1	0.97	1.05	1.0103	1.0229	1.0173
ראנד דרום אפריקני	1	0.35	0.60	0.5901	0.5975	0.5905
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3255	0.3296	0.3275
שילינג אוסטרי	10	0.93	0.97	0.9466	0.9584	0.9519
לירה איטלקית	1,000	0.95	1.01	0.9695	0.9815	0.9763
ין יפני	100	0.87	0.91	0.8884	0.8995	0.8955

טלקס

● דיון עולמי בצדק היהודי

בירושלים נערך בימים אלה כנוס עולמי של בכירי הפילוסופים באוניברסיטאות שונות בארה"ב, קנדה ואירופה, הדנים במניפות הצדק ביהדות והשלכותיה.

יו"ר המכון על שם הרטמן, ד"ר דוד הרטמן, סבור, כי "לא זריקת אגוזים ולא איומים במשבר קואליציוני יביאו לפתרון משברים חברתיים אלא ליבון סוגיות תוך התייחסות לבעיות השעה".

הכינוס יחתם בסימפוזיון על הנושא: היש למסורת היהודית תשובות לבעיות המוסריות והחדשות במדינה. **בצלאל עמיקם**

● הפסקת הקצבות למטיפים להשתמטות מצה"ל

תיקון בחוק התקציב שיזם שר המדע פרופ' אמנון רובינשטיין, לפיו לא יועברו הקצבות למוסדות הוראה המטיפים להשתמטות משירות צבאי בצה"ל, יובא בקרוב לדיון בממשלה.

כוונת התיקון היא להפסיק מתן הקצבות מטעם המדינה למוסדות תורניים כמו ישיבות חרדיות, שבהן יש הטפה לאי־שירות בצה"ל.

שר־הבטחון יצחק רבין הודיע אתמול, כי הוא תומך בתיקון המוצע.

דליה שחורי

● תחרות "הבנין המובחר" בחולון

במטרה להעלות את רמת הבנייה בחולון יזם ארגון הקבלנים והבונים בעיר תחרות "הבניין המובחר", אשר תתקיים מדי שנה בשיתוף העירייה.

על התחרות יוכרז הערב בנשף של הארגון לציון 50 שנה לחולון, אשר יתקיים באולם "היכל" בעיר.

יו"ר הארגון, מ. בן־צבי, אמר לכתבנו, שבתחרות הבניין המובחר יושם דגש על טיב הבנייה, עיצוב פנים וחוץ והתאמה ארכיטקטונית של הבניין לסביבתו.

אשר שילוני

● כנס על שמירת האתיקה העתונאית

כנס המזכירים של מערכות העיתונים, הכתבים לענייני משפט ולענייני פלילים יתקיים ביום א' בבית־סוקולוב בתל־אביב.

הכנס ידון בשמירת כללי האתיקה וחיסוי מקורות המידע וישתתפו בו גם חברי הנשיאות של מועצת העיתונות וחברים מהוועד הפועל של המועצה.

(שע"ח)

● נופשים נוטשים את המזרח־התיכון

האונייה "אקילה לאורו" תפליג הקיץ ליעדים במערב הים התיכון ולא למזרחו. וזאת כחלק מפריסה חדשה של מערך ספנות הנופש בים התיכון. כך מוסר בגליונו האחרון ה"בולטין" — "חדשות הספנות והתעופה".

הבולטין מוסר, כי ענף הפלגות השיט בים התיכון עובר באחרונה משבר קשה עקב הירידה המשמעותית במספר הנופשים מארה"ב. נמסר, כי מפעילי אוניות רבים מבטלים הפלגות ומעבירים אוניות לנתיבים אחרים בשל החשש ממעשי טרור במזרח הים־התיכון. עוד נמסר, כי איגוד בעלי אוניות בפיראוס הודה באחרונה, כי הזמנת מקומות על־ידי נופשים מארה"ב ירדה ב־50 אחוז לעומת הקיץ האחרון, כשרבים מהם מעדיפים לנפוש השנה בהפלגות באיים הקריביים.

ירון זליג

זכו בלוטו

בהגרלת מפעל הפיס מספר 25/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 12, 19, 21, 25, 30, 42 והמספר הנוסף — 17. (עתים)

פעיל "כך" החשוד בנסיון הצתת סניף "על המשמר" בחיפה מובא להארכת מעצרו. (צילום: ברש מרסל)

החשוד בהצתה: "על המשמר" עתון שמאלני, נאצי וגזעני

מעצרו של רכז המיבצעים של "כך" בחיפה הוארך ב־15 יום ● צפויים מעצרים נוספים

מאת ירון זליג ויואב אביב כתבי "על המשמר"

"זה סיפור, מדוע עשיתי את זה. "על המשמר" זה עיתון שמאלני, נאצי וגזעני." כך אמר אתמול בבית־משפט השלום בחיפה יצחק סבג בן 32 מקריית־ים, רכז המיבצעים של תנועת "כך" בחיפה, החשוד בנסיון הצתת סניף "על המשמר" בעיר.

בא־כוח המשטרה, רס"ר ניסן ציגלר, אמר בדיון בבקשה להארכת מעצרו, כי ביום ראשון האחרון סמוך לשעה תשע בערב הניח סבג בליווי אדם נוסף סמרטוטים ליד דלת סניף העיתון, שפך עליהם חומר דליק והצית את הדלת. לדבריו, יש לחקור אירועים דומים שאירעו באיזור, מה עוד שהחשוד הודה בחקירתו בדברים נוספים.

שופט בית־משפט השלום בחיפה, ראובן בן־חוריו, נענה לבקשת המשטרה והאריך את מעצרו של סבג ב־15 יום.

משטרת מרחב חיפה עצרה בערב ההצתה חשוד נוסף אשר שוחרר לאחר מספר שעות מחוסר הוכחות.

לכתבנו נודע, כי בעת חקירתו הודה סבג בפני חוקריו בהשחתת תחנות אוטובוסים וכן בציור סיסמאות נאצה, ביניהם סיסמאות נאצה על קיר סניף "על המשמר" בחיפה לפני כשלושה חודשים.

המשטרה ממשיכה לחקור בפרשה וככל הנראה צפויים מעצרים נוספים.

התובעת: בפרשת בלס אין אף אשף פיננסי — יש רק רמאי אחד

התובעת במשפטו של איש העסקים דוד בלס, המואשם בהוצאת מיליוני דולרים במירמה מהתק"ם במסגרת פעילותו "בשוק האפור", דחתה את טענת ההגנה, כאילו הוגש כתב־האישום נגד בלס בהעדר תום לב ומתוך שיקולים זרים.

התובעת עו"ד פנינה דבורין מפרקליטות מחוז תל־אביב, השיבה אתמול לטענות הסנגוריה, אשר ביקשה דיון מוקדם בהחלטת בית־המשפט לעצור את דוד בלס עד תום משפטו.

בראשית דבריה ציטטה עו"ד דבורין מדברי עו"ד ויינרוט במהלך טיעוניו, באומרו כי "בדיון זה לא גורלו של בלס בלבד עומד להכרעה... אם יימשך המצב שבלס ישב בבית־כלא והשקרנים בחוץ — אז יהיה מצב הדומה לזה המתואר בספרו של פסטרנק ד"ר ז'יוואגו, על אשה שנעלמה במחנות ריכוז ולא נמצאה עוד".

"חוצפה גדולה מזו לא נטענה בבית־משפט בישראל" — הרשימה התובעת, ודחתה נסיונות ההגנה "להשתמש בביטויים בוטים ובמונחים מעליבים, ולא רק כלפי התביעה". היא ניתחה ארוכות את סעיפי האישום נגד בלס, אשר לגביהם אמר הסניגור, כי אין בהם כל תשתית ראייתית להאשמות.

כספים תמורת ניירות

התובעת דחתה את טענת ההגנה, כי לא היו כל מעשי מירמה והונאה מצד בלס, וכי מדובר כאן בפעילות על רקע עסקי ופיננסי אך ללא שום אספקט פלילי.

התובעת טענה, כי דוד בלס נקט בדרכי מירמה בעסקיו עם התק"ם מראשית שנת 1984. הוא הפקיד בידיהם ניירות שאין להם שום כיסוי תמורת הכספים הרבים שהפקידו בידיו, שתמורתם אכן קיבלו תשואה גבוהה למדי, אולם התברר כי אנשי התק"ם לא הלכו לבדוק אותו. "לבלס היתה ניירת מסובכת, וכמו כן ניסו להעלים את העובדה שהם עובדים עם דוד בלס, מכל מיני סיבות משלהם" — אמרה פנינה דבורין.

היא גם דחתה את הטיעונים שהושמעו, כי איש התק"ם חיים יולש היה "אשף פיננסי". על כך העירה התובעת: מתברר שבכל הפרשה הזו אין בכלל אשף פיננסי — יש כאן רק רמאי אחד, ואני הוכיח זאת בטיעוני". לטענתה, היה בלס מפקיד כספי התק"ם בבנק, נותן תמורתם תעודות פקדון של הבנק, אך מושך כספים אלו כעבור יום־יומיים ונוקט כל מיני ספקולציות בכספים לא־לו. די שיום אחד החליטו לבדוק, כי היו זקוקים לכספים, ואז התברר שאין אף אגורה בחשבונות אלו" — דברי התובעת.

הורשע בעבר בשקרן

נציגת הפרקליטות דחתה גם את טיעוני הסנגורים כאילו ההסדרים בדבר תעודות הפקדון נעשו בעצה אחת עם בנק דיסקונט, בו ניהל בלס את עסקיו.

"הכל היה מתוכנן מלכתחילה — טענה התובעת — כאשר הנהלת הבנק לא ידעה מאומה מההסדר עם תעודות הפקדון, ואילו אנשי התק"ם לא היו מודעים כי תעודות אלה אינם מיסמך המחייב את הבנק".

התובעת דחתה גם טיעוני ההגנה, כאילו כל המעורבים בפרשה הם שקרנים ורק בלס דובר אמת. היא הזכירה, כי בלס הורשע בעבר בתיק אזרחי כשקרן, אך על־פי דרישת הסניגור, שטען כי הדברים מועלים כאן רק כדי להכפיש את מרשו, אסר השופט להעלות בשלב זה ראיות מסוג זה. כמו כן פסל השופט איזכור של עברו הצבאי של הנאשם, כאשר התובעת ביקשה לציין כמה פרטים מתיקו הצבאי של בלס, שלדבריה אינם מחמיאים לאיש.

השופט אבן־ארי יתן בעוד שבועיים את החלטתו בערעור על המעצר עד תום ההליכים. (עתים)

הוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן:

אם לא תקום ועדת חקירה ממלכתית נפנה לביה"ד בהאג

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

קריאה להקים ועדת־חקירה ממלכתית כדי לחקור את פרשת היעלמם של 699 ילדי תימן הנעדרים על כל היבטיה — הושמעה אתמול על־ידי חברי הוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן, במסיבת עתונאים שערכו ב"בית סוקולוב" בתל־אביב.

הדוברים אמרו, כי על הממשלה להפעיל לאלתר בנק לבדיקת רקמות ולערוך בדיקות־דם להורים ול"ילדים" שירצו להיבדק. כמו־כן עליה להפעיל מיד את שירותי החקירה הממלכתית בחו"ל ובארץ לאיתורם של 22 הילדים שלגביהם המליצה בזמנו ועדת יעקב בהלול וראובן מינקובסקי לחקור את המשך היעלמותם.

בין משתתפי המסיבה היה גם צעיר בן 30, אשר הציג את עצמו בשם נריה בלבד, ואמר, כי הוא מדבר בשם הדור הצעיר של עולי תימן, הוא התייחס ל־257 המקרים הנוספים שנתגלו ואמר: "המקרים החדשים עוררו את זעמם של בני הדור הצעיר, אחיהם ואחיותיהם של הנעדרים, שנחושה החלטתם להגיע לחקר האמת. היכן וכיצד הם נעלמו. אם לא תקום ועדת חקירה ממלכתית נצא לרחוב ונגיב, שלא כרגלנו, בפראות. כחיות".

דבריו אלה של נריה רוסנו ע"י עמיתיו, שציינו שכל כוונתם לנהל מאבק ציבורי לגיטימי באמצעות ועדת חקירה ממלכתית, אבל אם זו לא תקום יפנו לבית הדין הבינלאומי בהאג כדי שיחקור בפרשה, עם כל אי־הנעימות שהדבר יגרום למדינה.

בפלילים

שוטר נפצע במהלך מירדף מלווה יריות

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

שוטר משטרת כפר־סבא, יוסף פלצ'י, נפצע אתמול לפנות בוקר בידו במהלך מירדף מלווה יריות, שהתפתח בין שוטרים ושלושה צעירים בכפר־סבא.

אתמול בשלוש לפנות בוקר הודיע אזרח ליומנאי בתחנת משטרת כפר־סבא שבדירת שכנו ברחוב מורדי הגיטאות מתבצעת פריצה. שתי ניידות הוזנקו מיד למקום. אחד השוטרים הבחין ברכב אוטוביאנקי ובו שלושה חשודים. השוטר הודהה בפניהם וביקש לבדוק את תעודותיהם אולם נהג הרכב התניע אותו וניסה להמלט. השוטר יוסף פלצ'י ניסה לאחוז בנהג אולם נדקר בידו באולר. השוטר נפל ונהג הרכב ניסה לדרוס אותו.

בשלב זה התפתח מרדף מלווה יריות אחר הרכב הנמלט ולאחר זמן קצר נמצא הרכב נטוש ובתוכו טלוויזיה צבעונית ומכשיר רדיו־טייפ שנגנבו מהדירה. הרכב היה שכור מחברת "אוויס". משטרת כפר־סבא פתחה בחקירה לגילוי הפורצים.

2 תיירות מאנגליה התלוננו על אונס

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

שתי צעירות מאנגליה השוהות בקיבוץ בצפון הארץ התלוננו אתמול לפנות בוקר במשטרת מרחב חיפה כי נאנסו על ידי שלושה צעירים בעת שלנו על שפת הים בחוף הכרמל.

אתמול סמוך לארבע לפנות בוקר הגיעו שתי הצעירות בנות 21 ו־22 בליווי צעיר אנגלי לחדר המיון בבית־החולים רמב"ם, שם סיפרו, כי בעת שלנו על שפת הים נטפלו אליהן שלושה צעירים ואנסו אותן תוך איומים. לאחר שנבדקו בבית־החולים הופנו הצעירות למשטרת מרחב חיפה שם תיארו את המקרה. משטרת מרחב חיפה פתחה בחקירה.

מאסר למתעלל באמו בנוסח "התפוז המכני"

נאשם בהתעללות באימו בנוסח "התפוז המכני" נידון אתמול למאסר 100 יום בפועל, אגב הערה מפי השופט, כי יש להצטער על היעדר מוסד לטיפול בנאשם, שנמצא אמנם שפוי בדעתו אך עם זאת ברור שהוא סובל מהפרעות נפשיות.

נשיא בית משפט השלום בחיפה, השופט רם סביר, אמר את דבריו בעת שגזר את דינו של יהודה אשור (28), תושב קרית־חיים.

הנאשם הואשם בכך, שבמחצית מאי השנה תקף את אימו, דקר אותה בקיסמי שיניים בחזה, עשה בה מעשה מגונה, דקר אותה בסכין מטבח באחת מאצבעות ידיה ובזרועה ואיים לרצוח אותה.

הנאשם הורשע באשמת תקיפה, מעשה מגונה שלא בכפייה ואיומים. השופט גזר על הנאשם 100 ימי מאסר בפועל בגין עבירות אלה וציין בגזר הדין כי הבן הסורר הוא מיטרד לעצמו ולאלה הסובבים אותו — ומשפחתו הקרובה בכלל זה. "אילו ידעתי על קיום מוסד שאינו בית סוהר, שבו ניתן להחזיק אנשים מסוגו של האשם, הייתי ממליץ לשלוח אותו לשם. אך לצערי חסר מוסד כזה בישראל", אמר השופט. (עתים)

לחברתנו רוניתה פרנס

ובני משפחתה

במות האב

ירמיהו וסרמן

משתתפים בצערכם

קיבוץ מסילות

לחברינו אלדד וציפי ידידיה

ובני ביתם

איתכם באבל ובכאב בהילקח

האם ז"ל

בית גבולות

למשפחת שדמי בקיבוץ גבעת־עוז

אתכם באבלכם הכבד במות

רות אוריין

בית עין־השופט

עם משפחת שדמי וקיבוץ גבעת־עוז

אנו אתכם באסונכם הכבד במות

רותי

קיבוץ הזורע